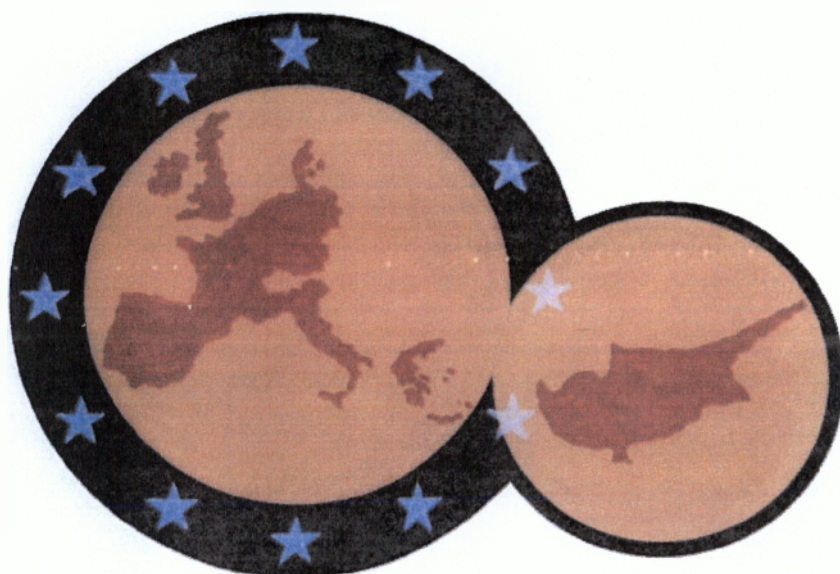

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Η ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ
ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

Υπεύθυνος Καθηγητής

Σπουδαστές

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2004

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

Επαρχία = Διοικητική περιφέρεια κράτους

Έπαρχος = Διοικητής της επαρχίας ως ανώτερος διοικητικός υπάλληλος

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας = Γενικός Υπεύθυνος για τον έλεγχο οποιωνδήποτε πράξεων που αφορούν την Δημοκρατία

Δημαρχιακή Επιτροπή = Επιτροπές των Δήμων

Διαχειριστική Επιτροπή = Διαχειρίζεται τις υποθέσεις κάθε ταμείου και αποτελείται τουλάχιστον από τρία πρόσωπα. Η επιτροπή αντιπροσωπεύει το ταμείο δικαστικώς και αυτοδίκως

Ημικρατικοί Οργανισμοί = Οι οργανισμοί που η πλειοψηφία των μετοχών τους ανήκει στο Κράτος

Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλήσεων = Εργάζεται για εξέταση αιτήσεων που υποβάλλονται προς χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των προνοιών των σχεδίων ανάπτυξης

Συμβουλευτική Επιτροπή = Παρέχει συμβουλές στον Υπουργό Εσωτερικών όσον αφορά τις Τουρκοκυπριακές περιουσίες

Υπουργείο Εσωτερικών = Φροντίζει για τις εσωτερικές υποθέσεις του κράτους γενικά, για τον τρόπο εσωτερικής διοίκησης και εποπτεύει τα όργανα αυτοδιοίκησης. Είναι υπεύθυνο για την διοργάνωση εκλογών και τα θέματα προσφύγων. Σ' αυτό υπάγονται η Επαρχιακή Διοίκηση, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Τμήμα Μεταναστεύσεως, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η Υπηρεσία Εγγραφής, η Πολιτική Άμυνα, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, η Υπηρεσία Προστασίας και Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και η Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων

Υπουργικό Συμβούλιο = Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και όλους τους Υπουργούς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6

ΜΕΡΟΣ Α΄: Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΣΥΝΤΑΓΜΑ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	9
--	----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	11
---	-----------

2.1	Επαρχίες στην Κύπρο	13
2.2	Ο ρόλος της Επαρχιακής Διοίκησης	19
	2.2.1 Συντονισμός	21
	2.2.2 Καθοδήγηση – Εποπτεία – Έλεγχος	21
	2.2.3 Εγγραφή εκλογέων και εκλογικού καταλόγου	22
2.3	Επαρχιακή Διοίκηση.....	23
	2.3.1 Έπαρχος	24
	2.3.2 Διοικητικός Κλάδος.....	25
	2.3.3 Τεχνικό Προσωπικό.....	27
	2.3.4 Γραμματειακό Προσωπικό	27
2.4	Δραστηριότητες των Τμημάτων της Επαρχιακής Διοίκησης.....	27
	2.4.1 Προϋπολογισμός	27
	2.4.2 Αμοιβές Προσωπικού	27
	2.4.3 Διαχείριση Οικονομικών θεμάτων.....	28
	2.4.4 Υδατικός Τομέας	28
	2.4.5 Αυτοστέγασης	28
	2.4.6 Τμήμα Οδών και Οικοδομών	28
	2.4.7 Διαχείριση Παραλιών	29
	2.4.8 Διαχείριση Τουρκοκυπριακών Περιουσιών	31
	2.4.9 Δραστηριότητες που απορρέουν από διάφορους Νόμους	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	35
--	-----------

3.1	Δήμοι	37
	3.1.1 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Δήμων	38
	3.1.2 Αρμοδιότητες Δήμων	39
	3.1.3 Αιρετά όργανα – Αρμοδιότητες	40
	3.1.4 Τα οικονομικά των Δήμων	44

3.2	Κοινότητες	48
3.2.1	Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Κοινοτικών Συμβουλίων	49
3.2.2	Μέλη Κοινοτικού Συμβουλίου	50
3.2.3	Οικονομικά Κοινοτικών Συμβουλίων	52

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΕΠΑΡΧΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 54**

4.1	Δημοτικά Συμβούλια	54
4.2	Κοινοτικά Συμβούλια	55

**ΜΕΡΟΣ Β΄: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ
ΕΛΛΑΔΑΣ 61**

5.1	Σύγκριση Θεσμικού Πλαισίου	61
5.2	Σύγκριση Δομής των Τ.Α.	61
5.2.1	Σύγκριση Αρμοδιοτήτων	61
5.2.2	Σύγκριση Εσόδων	62
5.2.3	Χρηματοδοτήσεις	63
5.2.4	Λογιστικό Σύστημα	63
5.2.5	Προϋπολογισμός	64

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ 65**

6.1	Η Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδας	66
6.1.1	Διοικητική Οργάνωση της Περιφέρειας	67
6.2	Εποπτεία των Πράξεων των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων και της Δημαρχιακής Επιτροπής	72
6.2.1	Αποκλειστική Άσκηση της πειθαρχικής δικαιοδοσίας από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας	73
6.2.2	Ελεγχόμενες από τον Περιφερειάρχη αρμοδιότητες των ΟΤΑ	73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.....	75
7.1 Σύγκριση αρμοδιοτήτων Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και Επάρχου	75
7.2 Σύγκριση Υπηρεσιών της Περιφερειακής Διοίκησης και Επαρχιακής Διοίκησης	76
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ	81
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	84
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
1. Πληροφορίες για την Κύπρο	
2. Αρχείο Πληθυσμού	
3. Δήμοι	
4. Πίνακας Πληθυσμού απογραφής κατά Περιφέρειες	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Κύπρος είναι μια πανάρχαια χώρα με 9.000 χρόνια ιστορία και πολιτισμό και παράλληλα μια νεαρή ανεξάρτητη Δημοκρατία από το 1960. Η γεωγραφική της θέση στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων – Ευρώπης, Ασίας, Αφρικής – και στο σημείο επαφής μεγάλων πολιτισμών από αρχαιωτάτων χρόνων, καθόρισε σε μεγάλο βαθμό την ιστορία της διαμέσου των αιώνων.

Οι πολιτισμοί της Ανατολής και της Δύσης συναντώνται στο χώρο αυτό, φέρνοντας στο φως το σύμβολο της ομορφιάς και η Κύπρος γίνεται το μήλο της έριδος ανάμεσα σε κείνους που ήθελαν να κυριαρχήσουν στη γύρω περιοχή. Λόγω της στρατηγικής της θέσης και του φυσικού της πλούτου η Κύπρος υπήρξε σ' όλη τη διάρκεια της μακραίωνης και πολυτάραχης ιστορίας της στόχος επιβολής και κατακτητών. Ωστόσο οι Κύπριοι κατόρθωσαν να αφομοιώσουν δημιουργικά τις ξένες επιδράσεις και να διατηρήσουν ανέπαφη την ελληνική γλώσσα και την πολιτιστική τους κληρονομιά.

Σήμερα, η επιβίωση της Κύπρου κινδυνεύει από τη διαίρεση που επέβαλε ο τουρκικός στρατός όταν εισέβαλε στο νησί το 1974. Το κυπριακό πρόβλημα, η παρατεινόμενη αυτή εκκρεμότητα εξαιτίας της μη εξεύρεσης μόνιμης και ικανοποιητικής λύσης, εξακολουθεί να παραμένει άλυτο και να θεωρείται ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που απασχολούν συνεχώς και μόνιμα τη διεθνή κοινότητα.

Ωστόσο, παρά τις επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής και τη συνεχιζόμενη για 30 χρόνια κατοχή του βόρειου τμήματός της, η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να περηφανεύεται για τα σημαντικά της επιτεύγματα σε όλους τους τομείς.

Τα επιτεύγματα αυτά δεν ήρθαν βεβαίως ως δια μαγείας αλλά είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας, της επίπονης και επίμονης προσπάθειας πολλών φορέων αλλά κυρίως οφείλεται στην εργατικότητα και μεθοδικότητα του Κυπριακού λαού.

Η μελέτη καταπιάνεται με τον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης, του σημαντικού αυτού φορέα ανάπτυξης και εξασφάλισης της βιωσιμότητας της Κυπριακής Κοινωνίας.

Στόχος της μελέτης είναι να δώσει μια απλή όσο και σφαιρική θεώρηση της Επαρχιακής Διοίκησης και ειδικότερα την σχέση της με την Τοπική Αυτοδιοίκηση της Κύπρου καθώς και μια συνοπτική παρουσίαση της Περιφερειακής Διοίκησης

της Ελλάδος και στο τέλος μια σύγκριση μεταξύ των δύο Διοικήσεων για την διεξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων που θα βοηθήσουν στην καλύτερη αντίληψη των δεδομένων αυτών που κάνουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση πραγματικά Αυτοδιοίκηση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως είναι γνωστό, στα πιο παλιά χρόνια όταν τα κράτη ήταν μικρά και οι διοικητικές υποθέσεις λίγες, η αρχική μορφή της διοικητικής οργάνωσης ήταν η συγκέντρωση της διοικητικής εξουσίας σε ένα όργανο στο κέντρο. Επικρατούσε δηλαδή το συγκεντρωτικό σύστημα.

Με την πάροδο των χρόνων όμως τα κράτη μεγάλωσαν και οι υποθέσεις της διοικήσεως πολλαπλασιάστηκαν σημαντικά. Οι κεντρικές αρχές υπερφορτώθηκαν με πλήθος υποθέσεων με αποτέλεσμα να επιβραδύνεται σημαντικά η διεκπεραίωσή τους. Με την κρατική παρέμβαση, επίσης, λόγω της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής της πολιτείας είχε καταστεί πλέον αδύνατη η διεξαγωγή όλων των διοικητικών υποθέσεων από το κέντρο. Αναγκαστικά λοιπόν ανατέθηκε η διεξαγωγή της εργασίας σε άλλα όργανα που είχαν την έδρα τους στις περιφέρειες. Έτσι δημιουργήθηκε η διοικητική αποκέντρωση.

Η ανάγκη για διοικητική αποκέντρωση ήταν ο ουσιαστικότερος λόγος για την «γέννηση» της περιφερειακής διοίκησης.

Τα όργανα της περιφερειακής διοικήσεως έχουν την ευκαιρία να ζουν και να εργάζονται στη περιφέρεια. Με τον τρόπο αυτό έχουν άμεση αντίληψη των αναγκών των διοικούμενων και μπορούν να αντιμετωπίζουν και να δίνουν πρακτικές λύσεις γρήγορα στα προβλήματα που προκύπτουν.

Είναι γεγονός ότι αρκετά από τα Υπουργεία της Κυπριακής Δημοκρατίας διαθέτουν υπηρεσίες, τόσο στη Λευκωσία που είναι η πρωτεύουσα της Κύπρου άρα και το διοικητικό κέντρο, όσο και στις υπόλοιπες Επαρχίες. Έτσι λειτουργούν επαρχιακά γραφεία του Τμήματος Δημοσίων Έργων, Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, Γεωργίας, Παιδείας, Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Φόρου Εισοδήματος κλπ. Αλλά καμιά από τις υπηρεσίες αυτές δεν εκπροσωπεί την κεντρική διοίκηση στο σύνολο της.

Η Επαρχιακή Διοίκηση, εν αντιθέσει με τις πιο πάνω Υπηρεσίες, είναι η μοναδική κρατική υπηρεσία που έχει την αρμοδιότητα να εκπροσωπεί την κεντρική διοίκηση στην επαρχία και να ενεργεί ως ζωντανή παράσταση του

κέντρου διατηρώντας την αρμονία μεταξύ των διάφορων κρατικών υπηρεσιών.

Με την εξέλιξη της μελέτης μας και βασιζόμενοι από τις διάφορες συζητήσεις που είχαμε με κάποιους ανθρώπους από τα συγκεκριμένα τμήματα, τα στοιχεία που πήραμε από κάποια βιβλία που μας καθοδήγησαν να ψάξουμε και το σημαντικότερο από τη βοήθεια που είχαμε από τους συνάδελφους μας στο χώρο όπου κάναμε τη πρακτική μας παρατηρήσαμε ότι στόχος όλων αυτών των υπηρεσιών είναι η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΣΥΝΤΑΓΜΑ – ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Με την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας της Κύπρου το 1960, το άρθρο 46 του Συντάγματος αναφέρει ότι ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας προς το σκοπό της διασφάλισης της εκτελεστικής εξουσίας έχουν Υπουργικό Συμβούλιο αποτελούμενο από 11 Υπουργούς.

Στις 7 Μαΐου 1960 με βάση το άρθρο 3 των συμφωνηθέντων μέτρων που είχαν γίνει αποδεκτά στη συμφωνία του Λονδίνου, ο Κυβερνήτης κάλεσε τα μέλη της Μεταβατικής Επιτροπής να αναλάβουν ειδικές ευθύνες για Κυβερνητικές Λειτουργίες. Έτσι με τον τρόπο αυτό συστάθηκαν τα διάφορα Υπουργεία, όπου η κατανομή των θεμάτων σ' αυτά έγινε με βάση την εργασία που διεξαγόταν τότε στην Αρχιγραμματεία.

Με τα άρθρα αυτά ο Ανώτερος Διοικητικός Υπάλληλος μετονομάστηκε σε Έπαρχο και εντάχθηκε διοικητικά και ιεραρχικά στο Υπουργείο Εσωτερικών.

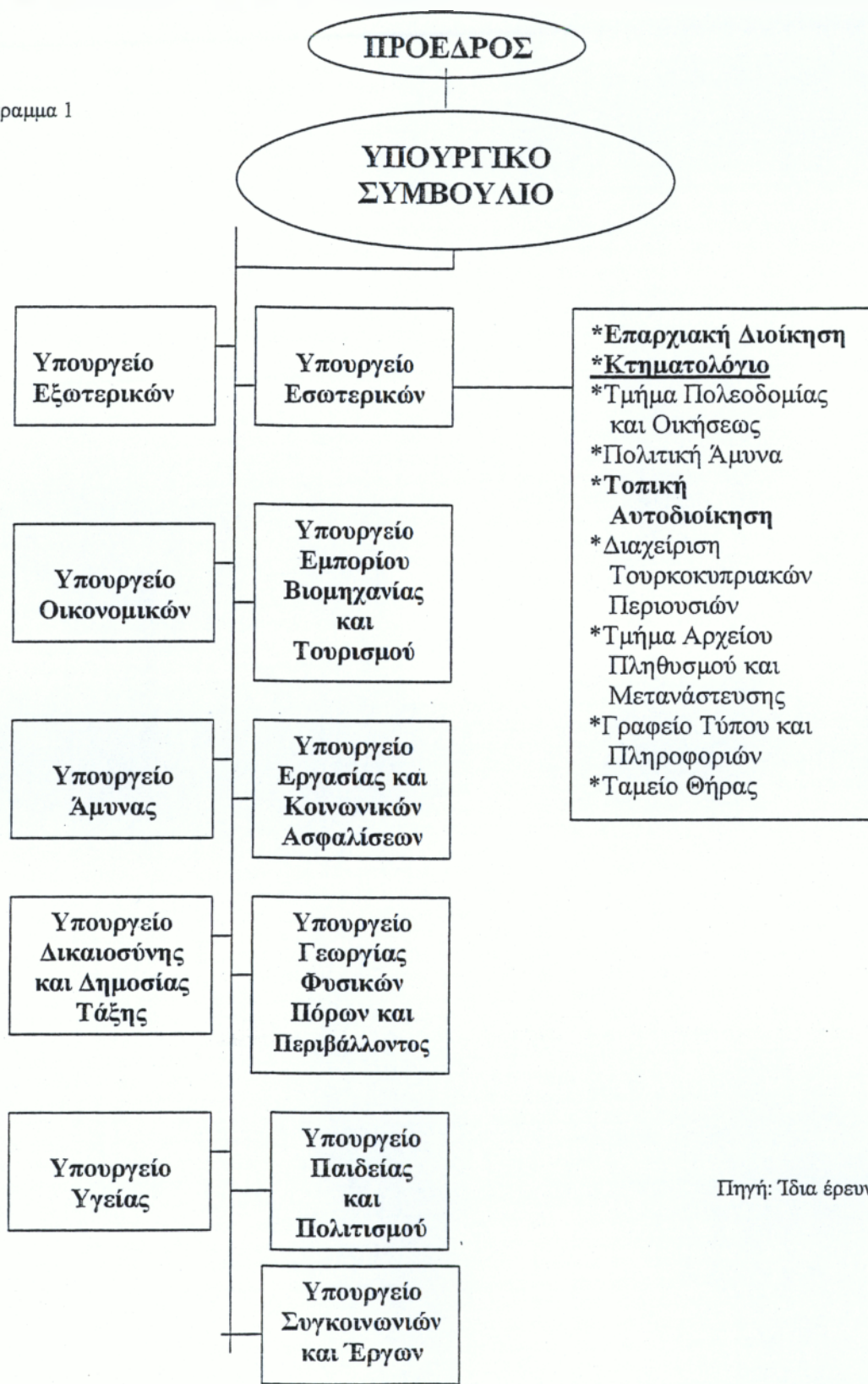
Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι υπεύθυνο για την διαμόρφωση και εφαρμογή της πολιτικής που σχετίζεται με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, την Πολεοδομία και την Οίκηση, την Χωροταξία, το Κτηματολόγιο, την Διαχείριση των Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (μετά το 1974), τον έλεγχο της μετανάστευσης, την εγγραφή πληθυσμού και την Πολιτική Άμυνα.

Είναι επίσης υπεύθυνος για τον συντονισμό, τον προγραμματισμό και την εποπτεία των Επαρχιακών Διοικήσεων, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, της Πολιτικής Άμυνας, του Τμήματος Αρχείου και Πληθυσμού και Μετανάστευσης, των Υπηρεσιών Εκλογών, Διαχείριση Τ/Κ Περιουσιών, Μερίμνης και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων και του Ταμείου Θήρας.

Το Υπουργείο Εσωτερικών εποπτεύει, επίσης, μεταξύ άλλων τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, το Πολεοδομικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων. Το Υπουργείο έχει ακόμη αρμοδιότητα για το χειρισμό θεμάτων που αφορούν τους Δήμους και τα Κοινοτικά Συμβούλια.

Το Κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας

Σχεδιάγραμμα 1

Πηγή: Ίδια έρευνα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Γενικά

Η Επαρχία είναι διοικητική περιφέρεια κράτους.

Ο Επαρχος είναι ο Διοικητής της Επαρχίας ως Ανώτερος Διοικητικός Υπάλληλος.

Οι όροι χρησιμοποιήθηκαν αρχικά από τους Ρωμαίους. Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία ήταν διαιρεμένη σε διάφορες επαρχίες που στην κάθε μια υπήρχε ένας επαρχος (praefectus) ο οποίος την διοικούσε.

Η Κύπρος καθ' όλη την διάρκεια της κατάκτησής της από τους Ρωμαίους (58 π.χ. – 330 μ.χ.) αποτελούσε τμήμα ρωμαϊκής επαρχίας και εδιοικείτο από ένα ανθύπατο (proconsul) που είχε ως βοηθούς έναν κβαίστορα (quaestor) και έναν ληγάτο (legato pro praectore).

Συνήθως οι Ρωμαίοι ανθύπατοι που υπηρετούσαν στην Κύπρο ήσαν συγκλητικοί της τάξης των πραιτόρων, κατά την περίοδο που το νησί υπαγόταν στη ρωμαϊκή σύγκλητο, δηλαδή από το 58 π.χ. μέχρι το 47 π.χ. και πάλι από το 22 π.χ. μέχρι τις αρχές του 3^{ου} μ.χ. αιώνα. Διοικητικά η Κύπρος ανήκε στην επαρχία της Κιλικίας. Αργότερα υπήχθη στην επαρχία της Ανατολής, ύστερα από τις διοικητικές μεταρρυθμίσεις του αυτοκράτορα Διοκλητιανού.

Ο διοικητικός διαχωρισμός σε επαρχίες ίσχυσε και στην Βυζαντινή αυτοκρατορία. Κατά τους Βυζαντινούς χρόνους (330 - 1191), η Κύπρος ήταν και πάλι τμήμα επαρχίας, συνήθως της Έως (Ανατολής) με έδρα την Αντιόχεια, εκτός κατά την περίοδο των αραβικών επιδρομών οπότε ίσχυε στο νησί καθεστώς ουδετερότητας ή συγκυριαρχίας Βυζαντινών και Αράβων.

Κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας (1570/71 – 1878) η Κύπρος αποτελούσε σαντζάκι που ανήκε διοικητικά σε διάφορα βιλαέτια. Το νησί

ήταν διαιρεμένο σε υποεπαρχίες (ναχιέδες) που ο αριθμός τους ήταν συνήθως 15 –17.

Όταν οι Άγγλοι κατέλαβαν την Κύπρο (1878) , το νησί ήταν διαχωρισμένο σε 16 υποεπαρχίες ή διαμερίσματα με διοικητή σε κάθε μία. Μία από τις πρώτες φροντίδες των Βρετανών ήταν να οργανώσουν τη διοίκηση του νησιού, κι ένας από τους πρώτους νόμους που θέσπισαν παρείχε στον ύπατο αρμοστή το δικαίωμα να καθορίζει τον αριθμό, την έκταση και τα όρια των επαρχιών και των διαμερισμάτων του νησιού. Η Κύπρος διαιρέθηκε τότε σε 6 επαρχίες και 15 διαμερίσματα.

Οι επαρχίες ήταν οι ακόλουθες:

1. Λευκωσίας
2. Λεμεσού
3. Αμμοχώστου
4. Πάφου
5. Λάρνακας
6. Κερύνειας

Έδρα της κάθε μιας από τις 6 επαρχίες ήταν η ομώνυμη πόλη και επικεφαλής της κάθε επαρχίας ήταν Άγγλος ανώτερος διοικητικός υπάλληλος.

Μετά τη λήξη της αγγλικής κατοχής, το ισχύον σύστημα που είχαν εγκαθιδρύσει οι Άγγλοι, συνέχισε να λειτουργεί με κάποιες τροποποιήσεις.

2.1 Επαρχίες στην Κύπρο

Η Κύπρος διαιρείται σε έξι επαρχίες (Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα, Πάφος, Κερύνεια, Αμμόχωστος), εκ των οποίων οι δύο είναι κατεχόμενες.

Συνολικά στις έξι επαρχίες υπάρχουν 33 Δήμοι και 356 Κοινότητες. Αναλυτικότερα:

Πίνακας 1

ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΔΗΜΟΙ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	8	97
ΛΕΜΕΣΟΣ	6	107
ΛΑΡΝΑΚΑ	4	98
ΠΑΦΟΣ	4	18
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	2	6

Πηγή: Ίδια Έρευνα

Οι υπόλοιποι 9 Δήμοι βρίσκονται στην κατεχόμενη Κύπρο αλλά διατηρούν γραφεία στις ελεύθερες περιοχές.

Λευκωσία

Η ομώνυμη πρωτεύουσα της Επαρχίας Λευκωσίας βρίσκεται στο κέντρο της Κύπρου και αποτελεί έναν πλούσιο πολιτιστικό πυρήνα. Οι αρχές της ανάγονται στην εποχή του χαλκού. Στην αρχαιότητα και στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες ήταν γνωστή με το όνομα Λήδρα. Οι Λουζινιανοί τη μετέτρεψαν σε μια μεγαλοπρεπή πόλη με βασιλικά ανάκτορα και 50 τόσες εκκλησίες.

Είναι η πρωτεύουσα της Κύπρου και ο πληθυσμός της στην ευρύτερη αστική περιοχή ανερχόταν το 1996 στις 193.000. Σ' αυτή βρίσκεται η έδρα της κυβέρνησης, οι ξένες πρεσβείες και άλλες αντιπροσωπείες και τα κεντρικά γραφεία των μεγάλων οργανισμών.

Η Λευκωσία του σήμερα συνδυάζει το ιστορικό παρελθόν με τη ζωνή κίνηση μιας σύγχρονης πόλης. Το κέντρο της πόλης, η παλιά χώρα, που περιβάλλεται από τα ενετικά τείχη του 16^{ου} αιώνα, περιλαμβάνει μουσεία, παλιές εκκλησίες, μεσαιωνικά κτίρια και διατηρεί τη ναυελική ατμόσφαιρα του παρελθόντος. Έξω από τα τείχη η νέα πόλη με τις σύγχρονες ανέσεις ζει σε κοσμοπολίτικους ρυθμούς. Η Λευκωσία παραμένει η μοναδική μοιρασμένη πρωτεύουσα στον κόσμο.

Λεμεσός

Η Λεμεσός είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του νησιού και το πιο σημαντικό, σήμερα, τουριστικό και εμπορικό κέντρο της Κύπρου. Βρίσκεται ανάμεσα σε δύο αρχαίες πόλεις – βασιλεία, την Αμαθούντα στα ανατολικά και το Κούριο στα δυτικά. Με το όνομα Νεάπολις άρχισε να αναφέρεται ήδη από την πρώιμη Βυζαντινή εποχή. Στα μεσαιωνικά χρόνια η Λεμεσός φιλοξένησε το γάμο του Ριχάρδου του Λεοντόκαρδου και της Βερεγγάριας, η οποία στέφθηκε εδώ βασίλισσα της Αγγλίας. Αργότερα οι Σταυροφόροι ίδρυσαν το αρχηγείο τους στα δυτικά της πόλης, στο μεσαιωνικό κάστρο του Κολοσσιού, όπου ενθάρρυναν την κατασκευή των κρασιών ιδίως του γλυκού κρασιού, της Κουμανταρίας, που φέρνει το αρχαιότερο όνομα κρασιού στον κόσμο.

Η νεότερη πόλη της Λεμεσού είναι το κέντρο της οινοβιομηχανίας και το κυριότερο λιμάνι. Φιλοξενεί δύο από τα πιο ζωντανά φεστιβάλ του τόπου, το Καρναβάλι και τη Γιορτή του Κρασιού.

Σήμερα η Λεμεσός διαθέτει μια πολυάσχολη αγορά με άπειρα εστιατόρια και ταβέρνες και μια ποικίλη νυχτερινή ζωή.

Λάρνακα

Η Λάρνακα, κτισμένη στη θέση του αρχαίου Κιτίου, είναι διάδοχος μιας από τις πόλεις – βασιλεία της αρχαιότητας και έδρας του Χριστιανισμού από τα πρώτα χριστιανικά χρόνια, του Κιτίου.

Το Κίτιο είναι η γενέτειρα του Στωικού φιλόσοφου Ζήνωνα και δεύτερη πατρίδα του φίλου του Χριστού, Αγίου Λαζάρου. Η εκκλησία που φέρει το όνομά του είναι κτισμένη ακριβώς εκεί που βρέθηκε ο τάφος του Αγίου. Οι Αχαιοί αποίκησαν την πόλη το 15^ο αιώνα π.Χ. και οι Φοίνικες ίδρυσαν εδώ ένα ισχυρό βασίλειο τον 9^ο αιώνα π.Χ., κατά το 18^ο αιώνα είχε γίνει εμπορικό κέντρο της Κύπρου, όπου είχαν τις έδρες τους όλα τα ευρωπαϊκά προξενεία.

Η νεότερη πόλη της Λάρνακας έχει ένα δικό της μοναδικό χαρακτήρα. Η παραλία της με τη σειρά των πανύψηλων φοινικόδεντρών της, φέρνει στον νου μνήμες από παλιές προκυμαίες. Σε μικρή απόσταση η Μαρίνα της Λάρνακας φιλοξενεί ιστιοπλόους και ταξιδιώτες απ' όλο τον κόσμο.

Η Λάρνακα φιλοξενεί το Διεθνές Αεροδρόμιο, έτσι προσφέρει στον ταξιδιώτη την πρωταρχική γεύση του νησιού. Κατά τους χειμερινούς μήνες χιλιάδες αποδημητικά πουλιά κάνουν τον ετήσιο σταθμό τους στην Αλυκή της Λάρνακας προσφέροντας ένα πανέμορφο θέαμα.

Πάφος

Η Πάφος είναι μια γοητευτική πόλη στα δυτικά παράλια της Κύπρου και στεγάζει το δεύτερο διεθνές αεροδρόμιο του νησιού. Ολόκληρη η πόλη της Πάφου περιλαμβάνεται στον επίσημο κατάλογο της ΟΥΝΕΣΚΟ για την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά.

Από την Πάφο, όμως, ξεκίνησε επίσημα και ο χριστιανισμός στο νησί το 45μ.Χ. όπου οι Απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας άρχισαν να διδάσκουν τη νέα θρησκεία.

Η Πάφος, συνδεδεμένη άρρηκτα με την ιστορία και τη μυθολογία, έχει μετατραπεί σ' ένα ζωντανό μουσείο. Από το κέντρο της σύγχρονης πόλης μέχρι το γραφικό λιμάνι καθώς και σ' όλο το μήκος της παραλίας, βρίσκονται αναρίθμητοι αρχαιολογικοί χώροι.

Αμμόχωστος

Η Αμμόχωστος παραμένει μια νεκρή πολιτεία από τις 16 Αυγούστου 1974 αφότου ο τουρκικός στρατός, σ' αντίθεση με άλλα τουρκοκρατούμενα μέρη της Κύπρου, έχει κλείσει την περιοχή με συρματοπλέγματα.

Η πόλη εκκενώθηκε πλήρως από τον ελληνικό πληθυσμό της κατά τη δεύτερη φάση της τουρκικής εισβολής, μπροστά στον κίνδυνο του βάρβαρου τουρκικού στρατού και αφού η πόλη είχε επανειλημμένα βομβαρδιστεί από την τουρκική αεροπορία.

Η τουρκική εισβολή του 1974 βρήκε την Αμμόχωστο μια πόλη επιτυχημένη σ' όλους τους τομείς. Η πολιτιστική και η οικονομική άνθηση της πόλης είχε αρχίσει από την ανεξαρτησία της Κύπρου, το 1960. Βέβαια, ο κόλπος της Αμμοχώστου υπήρξε ανέκαθεν η πύλη της Κύπρου προς την ανατολή. Η πρώτη πόλη όλων των μετέπειτα πόλεων που κτίστηκαν σ' αυτό τον κόλπο ήταν η Έγκωμη. Από 'δω εξαγόταν ο χαλκός, σιτηρά, λάδι, ελιές και άλλα γεωργικά προϊόντα. Όταν η πόλη της Έγκωμης καταστράφηκε από σεισμό, οι κάτοικοί της μετακόμισαν στην παραλία και κατοίκησαν στη Σαλαμίνα που κτίστηκε από τον Τεύκρο. Η Σαλαμίνα αναδείχθηκε η σπουδαιότερη πόλη της Κύπρου για πολλές εκατονταετηρίδες.

Η πραγματική ανάπτυξή της τοποθετείται στις αρχές του 13^{ου} αιώνα, την περίοδο των Λουζινιανών. Γίνεται κέντρο διακομιστικού εμπορίου και αναπτύσσεται ραγδαία. Μυθικά πλούτη συσσωρεύονται στην πόλη. Στα μέσα του 16^{ου} αιώνα, μπροστά στον οθωμανικό κίνδυνο, οι Βενετοί οχυρώνουν καλύτερα την πόλη η οποία περιβάλλεται με ισχυρότερο τείχος και με τάφρο. Οι Οθωμανοί Τούρκοι που κατέλαβαν την Αμμόχωστο το 1571 μετά από μακρά πολιορκία, εξανάγκασαν όλους τους Έλληνες να ζήσουν εκτός τειχών της πόλης σ' ένα νέο οικισμό που ήταν γνωστός με το όνομα Βαρώσια. Όταν έφτασαν οι Άγγλοι, το 1878, τα Βαρώσια άρχισαν να αναπτύσσονται και πάλι. Σ' αυτό συνέβαλε η δημιουργία λιμανιού και

σιδηροδρομικής γραμμής. Από την ανεξαρτησία, το 1960, παρατηρείται μια ανοδική άνθηση της πόλης.

Το νήμα της ζωής της κόπηκε φαινομενικά το 1974, όμως ήταν απλά το σταμάτημα μιας ανάσας.

Κερύνεια

Η Κερύνεια, η μικρότερη σε έκταση και πληθυσμό από τις έξι πόλεις της Κύπρου και πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας, ήταν σημαντικό τουριστικό κέντρο τόσο για Κύπριους όσο και για ξένους επισκέπτες. Κτισμένη στη βόρεια ακτή της Κύπρου και έχοντας πίσω της την εντυπωσιακή οροσειρά του Πενταδάκτυλου, περιτριγυρίζεται από ένα εξαιρετο φυσικό περιβάλλον που συνδυάζει τη θάλασσα με το βουνό.

Η γεωγραφική της, όμως, θέση κοντά και απέναντι από τις μικρασιατικές ακτές στάθηκε μοιραία το 1974. Στην επαρχία της Κερύνειας ήταν που διενεργήθηκε η απόβαση των τουρκικών δυνάμεων εισβολής τον Ιούλη του 1974 κι εκεί δημιούργησαν το αρχικό τους προγεφύρωμα, καταλαμβάνοντας και την πόλη της Κερύνειας. Κατά τη δεύτερη φάση της τουρκικής εισβολής καταλήφθηκε από τους επιδρομείς ολόκληρη η επαρχία. Από τότε η πόλη παραμένει σκλαβωμένη στα χέρια των Τούρκων εισβολέων και κατοικείται από Τουρκοκυπρίους και Τούρκους αποίκους.

Η Κερύνεια ήταν κατοικημένη από τα αρχαιότατα χρόνια και τούτο μαρτυρείται από πλήθος ανασκαφικών ευρημάτων στην περιοχή. Καθ' όλη την εποχή του χαλκού η βόρεια ακτή της Κύπρου διαδραματίζει αρκετά σημαντικό ρόλο στην όλη διεξαγωγή του εμπορίου τόσο με το Αιγαίο και άλλα μέρη του Ελληνικού χώρου όσο και με την Ανατολή.

Η Κερύνεια συνδέεται με τον αποικισμό της Κύπρου από τους Αχαιούς όπως, εξάλλου, φανερώνει και η ονομασία της. Η πόλη φέρει την ονομασία της Κερύνειας, αρχαίας πόλης της Αχαΐας στην Πελοπόννησο. Η εγκατάσταση των Αχαιών στην Κύπρο δημιουργεί ανάμεσα στις άλλες πόλεις – βασίλεια και την πόλη της Λαπήθου στην επαρχία της Κερύνειας. Το κεντρικό τμήμα της επαρχίας θα γνωρίσει σημαντική άνθηση κατά την πρωτοβυζαντινή περίοδο με επίκεντρο την πόλη της Λάμπουσας. Η διάδοση του Χριστιανισμού οδήγησε, εξάλλου, στην οικοδόμηση λαμπρών βασιλικών, ναών και μοναστηριών. Οι Βυζαντινοί δημιούργησαν στρατιωτικές εγκαταστάσεις και οχυρά στις βουνοκορφές του Πενταδάκτυλου όπως τα κάστρα του Αγίου Γλαρίωνα, του Βουφαβέντο και

της Καντάρας που ενισχύθηκαν και κατέστησαν απόρθητα κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας. Το κάστρο της Κερύνειας, το επιβλητικότερο κτίσμα της πόλης που δεσπόζει του μικρού λιμανιού της, κτίστηκε αρχικά από τους Βυζαντινούς και ενισχύθηκε αργότερα από τους Λουζινιανούς και τους Βενετούς. Από τις αρχές της περιόδου της Φραγκοκρατίας αναφέρεται και το λαμπρό Αβαείο του Μπέλα Πάις, που ήταν έδρα Λατίνων μοναχών. Δύο αιώνες αργότερα η Κερύνεια καταλήφθηκε, όπως και η υπόλοιπη Κύπρος, από τους Τούρκους και ακολούθησε την αναπόφευκτη πορεία του μαρασμού. Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, η παράδοση αναφέρει ότι ο πυρπολητής Κ. Κανάρης φιλοξενήθηκε από τις αρχοντικές οικογένειες της Λαπήθου και του Καραβά που τον ενίσχυσαν με τρόφιμα. Η Κερύνεια άρχισε να αναπτύσσεται με γοργό ρυθμό κατά την περίοδο από την ανεξαρτησία της Κύπρου (1960) και μετά με κυριότερο τομέα ανάπτυξής της την τουριστική βιομηχανία. Είχε λαμπρές προοπτικές ευημερίας και άνθησης αν τα δεδομένα δεν ανατρέπονταν από την καταστροφική τουρκική εισβολή και την κατοχή της πόλης από το καλοκαίρι του 1974.

2.2 Ο ρόλος της Επαρχιακής Διοίκησης

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της Κυβερνητικής πολιτικής που σχετίζεται με τον ευρύ τομέα της ανάπτυξης της υπαίθρου, την υποστήριξη και υποβοήθηση των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την διενέργεια εκλογών, τον συντονισμό της υλοποίησης ενός ευρέως φάσματος έργων ανάπτυξης και την έκδοση μεγάλου αριθμού αδειών και πιστοποιητικών.

Μετά την Τουρκική Εισβολή οι Επαρχιακές Διοικήσεις ανέλαβαν επίσης την εφαρμογή της Κυβερνητικής πολιτικής στα θέματα της αυτοστέγασης εκτοπισμένων και της διαχείρισης των Γ/Κ περιουσιών.

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις δρουν για την εξυπηρέτηση του κοινού, την παροχή διοικητικών υπηρεσιών σύμφωνα με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς και την εκτέλεση διαφόρων έργων αγροτικής και κοινοτικής ανάπτυξης.

Στον τομέα της ανάπτυξης της υπαίθρου οι Επαρχιακές Διοικήσεις εκτελούν διάφορα αναπτυξιακά έργα σε όλες σχεδόν τις κοινότητες, με σημαντική κρατική οικονομική και τεχνική βοήθεια.

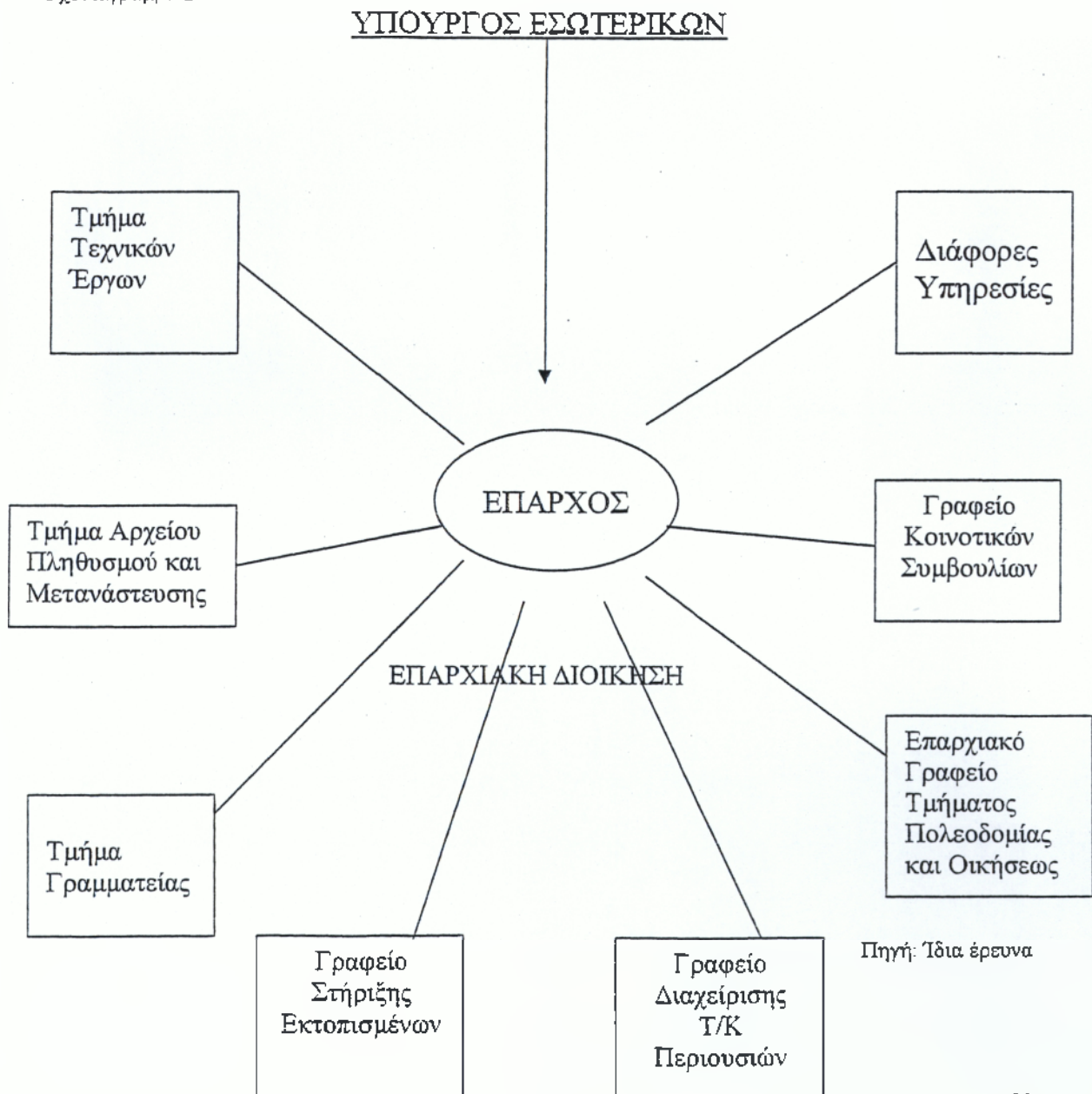
Στα έργα αυτά περιλαμβάνονται εκτέλεση οδικών έργων, κατασκευή δημοσίων κτιρίων και κοινωφελών έργων σε χωριά και Δήμους, η βελτίωση, η συντήρηση και η κατασκευή αγροτικών δρόμων, η βελτίωση και η ασφαλτόστρωση δρόμων και η επέκταση του οδικού φωτισμού σε χωριά, η κατασκευή αντιπλημμυρικών και αποχετευτικών έργων, ο διαχωρισμός οικοπέδων για φτωχές οικογένειες κ.α.

Στρατηγικός στόχος των δραστηριοτήτων των Επαρχιακών Διοικήσεων είναι η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο και η δημιουργία των συνθηκών που είναι αναγκαίες για την υποστήριξη των τοπικών κοινωνιών ώστε ο πληθυσμός να παραμείνει στο χώρο καταγωγής του και να ανασταλεί η τάση αστικοποίησης και πληθυσμιακής αποψίλωσης της υπαίθρου.

Ο ρόλος της Επαρχιακής Διοικήσεως στην Κύπρο χωρίζεται σε τρεις άξονες οι οποίοι είναι :

1. Συντονισμός.
2. Καθοδήγηση, εποπτεία, έλεγχος έργου των αρχών Τοπικής Διοικήσεως (Κοινοτικών Συμβουλίων).
3. Εφαρμογή νομοθεσίας περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου.

Σχεδιάγραμμα 2

2.2.1 Συντονισμός

Ένας από τους βασικούς ρόλους της Επαρχιακής Διοικήσεως είναι ο συντονισμός.

Ο Έπαρχος είναι Πρόεδρος των Επαρχιακών Συντονιστικών Επιτροπών όπου εκτός από τον Έπαρχο αποτελούνται από τους Επαρχιακούς Λειτουργούς διάφορων Κυβερνητικών Τμημάτων και Ημικρατικών Οργανισμών καθώς και Εκπρόσωπο του Γραφείου Προγραμματισμού. Η περιοδική σύγκληση των Επιτροπών αυτών επιβάλλεται για σκοπούς καλύτερου συντονισμού, προγραμματισμού και εκτέλεσης των διάφορων έργων.

2.2.2 Καθοδήγηση – Εποπτεία - Έλεγχος

Μια άλλη βασική πτυχή του έργου της Επαρχιακής Διοικήσεως είναι η καθοδήγηση και εποπτεία και ο έλεγχος του έργου των Αρχών Τοπικής Διοικήσεως (Κοινοτικών Συμβουλίων).

Στην Κύπρο λειτουργούν δύο υποβαθμίδες της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι Δήμοι και τα Κοινοτικά Συμβούλια.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι αποτέλεσμα της αποκεντρώσεως των εξουσιών του Κράτους και έχει τεράστιο ρόλο να επιτελέσει στη ζωή μιας πολιτείας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι δημοκρατικός θεσμός και εφόσον συνδέεται με το αιρετό των οργάνων αυτής προάγει την ιδέα του κοινοβουλευτισμού.

Είναι γενική διαπίστωση ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί το βάθρο της Δημοκρατίας. Παραδειγματικά αναφέρεται ότι στο Συμβούλιο της Ευρώπης επικρατεί η άποψη ότι όσο πιο προηγμένη είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση τόσο πιο προηγμένη είναι η δημοκρατία στη χώρα.

Η διοικητική εποπτεία που ασκεί το κράτος μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών και κατ' επέκταση των Επαρχών, αποσκοπεί στη διασφάλιση

της νομιμότητας των πράξεων και αποφάσεων των Τοπικών Αρχών. Φροντίζει δηλαδή ώστε να μην ενεργείται υπέρβαση εξουσίας.

2.2.3 Εγγραφή εκλογέων και εκλογικού καταλόγου

Μια άλλη σημαντική δραστηριότητα των Επαρχιακών Διοικήσεων σχετίζεται με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου, δηλαδή με την ενημέρωση του Μόνιμου Εκλογικού Καταλόγου κάθε τριμηνία και επιφορτίζονται με την εκάστοτε διεξαγωγή των Εκλογών για την ανάδειξη όλων ανεξαιρέτα των αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δηλαδή Προέδρου, Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων και Εκπροσώπων των Θρησκευτικών Ομάδων Δημάρχων και Μελών Δημοτικών Συμβουλίων, Μελών Συμβουλίων Βελτιώσεως και Μελών των Χωρητικών Επιτροπών.

2.3 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Σχεδιάγραμμα 3

Πηγή: Ίδια έρευνα

2.3.1 Έπαρχος

Σύμφωνα με τα Σχέδια Υπηρεσίας που ισχύουν σήμερα ο Έπαρχος εκτελεί κάτω από την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Εσωτερικών τα ακόλουθα καθήκοντα:

- ασκεί τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτόν δυνάμει διάφορων Νόμων και Κανονισμών και τα καθήκοντα που είναι απαραίτητα για την ομαλή διοίκηση της Επαρχίας.
- συντονίζει τις δραστηριότητες των Κρατικών Υπηρεσιών και των Ημικρατικών και άλλων Δημόσιων Οργανισμών στην Επαρχία που τοποθετείται και μεριμνά για την εξασφάλιση στενής συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών αυτών.
- συνεργάζεται με τις άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και μεριμνά για την εφαρμογή της Κυβερνητικής πολιτικής στην Επαρχία που τοποθετείται.

Με βάση τα ίδια Σχέδια Υπηρεσίας ο Έπαρχος είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- την οργάνωση, διοίκηση, εποπτεία και ομαλή λειτουργία των Γραφείων της Επαρχιακής Διοίκησης που προΐσταται.
- την εποπτεία, καθοδήγηση και έλεγχο των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην επαρχία του και την εξασφάλιση αγωγής συνεργασίας μεταξύ τους και των κρατικών υπηρεσιών.
- την υποβολή εισηγήσεων σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες υπηρεσίες για την διαμόρφωση σωστής και επιτυχούς πολιτικής για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της επαρχίας του
- την λήψη, σε συνεργασία με τα Σώματα Ασφάλειας της Επαρχίας που τοποθετείται, όλων των μέτρων που είναι αναγκαία για την ασφάλεια και την τήρηση του νόμου και της τάξεως στην Επαρχία του.

2.3.2 Διοικητικός Κλάδος

Ο Βοηθός Έπαρχος ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

1. Βοήθεια στον Έπαρχο για την - οργάνωση
- διοίκηση και
- αποτελεσματική λειτουργία των γραφείων της Επαρχιακής Διοίκησης
2. Άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του.

Ο Ανώτερος Διοικητικός Λειτουργός εκτελεί τα καθήκοντα του Βοηθού Έπαρχου, ο Διοικητικός Λειτουργός Α' καθήκοντα του Επαρχιακού Επόπτη και ο Διοικητικός Λειτουργός τα καθήκοντα του Βοηθού Επαρχιακού Επόπτη.

Ο Επαρχιακός Επόπτης ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

1. Καθοδήγηση, εποπτεία και έλεγχος βοηθών Επαρχιακών εποπτών του τομέα ή της περιοχής για την οποία είναι υπεύθυνοι.
2. Αποφάσεις για διάφορες υποθέσεις, προβλήματα και θέματα σύμφωνα με τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτόν ή υποβολή εισηγήσεων για την επίλυση τούτων.
3. Προεδρεία σημαντικών συνεδριάσεων Αρχών Τοπικής Διοικήσεως και άλλων Κοινοτικών Επιτροπών.
4. Παροχή βοήθειας στον Έπαρχο ή και Βοηθό Έπαρχο ως ήθελε απαιτηθεί για αποτελεσματική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων τους.

Ο Βοηθός Επαρχιακός Επόπτης ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

1. Εξέταση προβλημάτων και συνθηκών της περιοχής για την οποία είναι υπεύθυνος.

2. Εξέταση αιτήσεων και υπομνημάτων και υποβολή εκθέσεων πάνω στα γεγονότα που επηρεάζουν την κοινωνική ή και οικονομική κατάσταση των κατοίκων.
3. Καθοδήγηση και βοήθεια των Αρχών Τοπικής Διοικήσεως και άλλων Κοινοτικών Επιτροπών στην εκτέλεση των καθηκόντων τους, περιλαμβανομένης ετοιμασίας και ελέγχου των λογαριασμών τους.
4. Προεδρεία σε διάφορες συνεδριάσεις των Αρχών και των Επιτροπών αυτών.

Ο ρόλος που επωμίζεται ο Βοηθός Επαρχιακός Επόπτης φανερώνει τον εκτελεστικό του χαρακτήρα.

Ο Βοηθός Επαρχιακός Επόπτης καθοδηγείται στην εκτέλεση των καθηκόντων του από τη νομοθεσία, τις οδηγίες του Έπαρχου και την κοινή λογική. Για να μπορέσει όμως να εκτελέσει σωστά και υπεύθυνα το ρόλο αυτό, ο Βοηθός Επαρχιακός Επόπτης θα πρέπει απαραίτητα να γνωρίζει τις τοπικές συνθήκες των χωριών του διαμερίσματος που εκπροσωπεί. Θα πρέπει να μπορεί να αναγνωρίζει τη σημασία που έχουν τα προτεινόμενα έργα για την επίλυση εκκρεμούντων προβλημάτων και αναγκών σε κάθε κοινότητα. Θα πρέπει να είναι σε θέση να ιεραρχεί τα προβλήματα αυτά και να γνωρίζει κάθε στιγμή τις οικονομικές δυνατότητες που έχει κάθε κοινότητα για να επωμισθεί τη συνεισφορά της στη δαπάνη των προτεινόμενων έργων καθώς και τις δυνατότητες του προϋπολογισμού αναπτύξεως να ανταποκριθεί στις ετήσιες ανάγκες για έργα αναπτύξεως.

Η αναλογία δαπάνης μεταξύ κοινοτήτων και κυβερνήσεως είναι προκαθορισμένη για κάθε είδος έργων αναπτύξεως και ο Βοηθός Επαρχιακός Επόπτης είναι ανάγκη να μεριμνεί για την εξασφάλιση της συνεισφοράς των κοινοτήτων είτε με απευθείας κατάθεση του αναγκαίου ποσού από την ενδιαφερόμενη τοπική αρχή είτε με δάνειο που αυτή θα συνάψει.

Ο Βοηθός Επαρχιακός Επόπτης με τη συνεχή επαφή που έχει με τις τοπικές αρχές είναι σε θέση να υποδείξει προς αυτές αναγκαία, κατά την άποψη του, έργα αναπτύξεως στην περιοχή τους ή ακόμα και να εξακριβώσει αναξιοποίητους φυσικούς πόρους σε μια περιοχή και να εισηγηθεί την

ετοιμασία σχεδίων για την αξιοποίηση τους προς όφελος των κατοίκων της περιοχής.

2.3.3 Τεχνικό Προσωπικό

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοικήσεως αποτελούνται από τον Ανώτερο τεχνικό, τον Αρχιεπιστάτη, τους Επιστάτες και το Εργατικό Προσωπικό. Οι υπηρεσίες αυτές αναλαμβάνουν την εκπόνηση σχεδίων και εκτιμήσεων καθώς και την εκτέλεση ή συντήρηση διαφόρων οδικών και άλλων έργων που εγκρίνονται κάθε χρόνο από προϋπολογισμούς του κράτους και συμβάλλουν στην αγροτική και κοινοτική ανάπτυξη. Επίσης επιβλέπουν έργα οδοποιίας που διεξάγονται από ιδιώτες και αφορούν διαχωρισμούς οικοπέδων ή δρόμους που κατασκευάζονται από Συμβούλια Βελτιώσεως.

2.3.4 Γραμματειακό Προσωπικό

Το Γραμματειακό Προσωπικό είναι κατανεμημένο στα διάφορα τμήματα της Επαρχιακής Διοικήσεως και εκτελεί πολλαπλά καθήκοντα όπως είναι η καταχώρηση επιστολών, προώθηση αιτήσεων, σύνταξη επιστολών έκδοση αδειών πιστοποιητικών κ.λ.π. . Επίσης ασχολείται με λογιστική εργασία, δακτυλογραφία, τήρηση πρακτικών, διεξαγωγή αλληλογραφίας.

2.4 Δραστηριότητες των Τμημάτων της Επαρχιακής Διοίκησης

2.4.1 Προϋπολογισμός

Η Επαρχιακή Διοίκηση ως υπηρεσία δεν καταρτίζει δικό της Προϋπολογισμό αλλά αποτελεί μέρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ο οποίος ετοιμάζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και ψηφίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο τέλος κάθε προηγούμενου έτους.

2.4.2 Αμοιβές Προσωπικού

Οι αμοιβές του Προσωπικού των Επαρχιακών Διοικήσεων προέρχονται απευθείας από το Υπουργείο Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας ή στις περιπτώσεις στις οποίες προσωπικό εργοδοτείται από τις κοινότητες, το μισό μέρος της αμοιβής τους εξασφαλίζεται από τα ταμεία των Κοινοτικών

Συμβουλιών (προβλέπονται στους προϋπολογισμούς των Κοινοτικών Συμβουλιών) και το υπόλοιπο από το Υπουργείο Οικονομικών.

2.4.3 Διαχείριση Οικονομικών θεμάτων

Η Οικονομική πτυχή της λειτουργίας των Επαρχιακών Διοικήσεων αφορά την εκμετάλλευση ή την διαχείριση καλύτερα των κονδυλίων που έχει προηγουμένως εγκρίνει του Υπουργικό Συμβούλιο για κάθε Επαρχία ξεχωριστά όπως αυτά ορίζονται και διαφαίνονται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης καθώς και στον ετήσιο Κυβερνητικό Προϋπολογισμό των Αναπτυξιακών δαπανών.

2.4.4 Υδατικός Τομέας

Περιλαμβάνει εφαρμογή των προνοιών των Νόμων και Κανονισμών που έχουν σχέση με:

1. Κυβερνητικά Υδατικά και Αρδευτικούς Συνδέσμους
2. Υδατοπρομήθειες Χωριών
3. Ειδικά μέτρα Υδατοπρομήθειας και
4. Συμβούλια Υδατοπρομήθειας

2.4.5.Αυτοστέγαση

Περιλαμβάνει διεκπεραίωση των αιτήσεων που εγκρίνονται από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων για στέγαση σε Κυβερνητικά , Τ/Κ και ιδιόκτητα οικοπέδα καθώς και για αγορά έτοιμης κατοικίας. Παράλληλα ασχολείται με προβλήματα των Συνοικισμών Αυτοστέγασης και τη λειτουργία των Εμπορικών Κέντρων στους ίδιους χώρους και με συναφή θέματα.

2.4.6 Τμήμα Οδών και Οικοδομών

Το Τμήμα ασχολείται με την εξέταση αιτήσεων για διαχωρισμό οικοπέδων, για ανέγερση οικοδομών, για περιτειχίσματα και περιφράξεις και με την έκδοση πιστοποιητικών τελικής έγκρισης των πιο πάνω και με την κήρυξη ετοιμόρροπων κατοικιών. Όλες οι πιο πάνω δραστηριότητες περιορίζονται στις περιοχές που έχει δικαιοδοσία ο Έπαρχος της οικείας Επαρχίας.

2.4.7 Διαχείριση Παραλιών

Σύμφωνα με το Περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο η διαχείριση των παραλιών βρίσκεται στα χέρια των Τοπικών Αρχών της κάθε περιοχής (και Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια) ενώ παράλληλα ο πιο πάνω νόμος δίνει στην Επαρχιακή Διοίκηση τον ρόλο του Επόπτη, να ελέγχει δηλαδή, αν η διαχείριση των παραλιών γίνεται εντός της νομιμότητας.

Έτσι σύμφωνα με τα πιο πάνω οι Τοπικές Αρχές για οποιεσδήποτε παρεμβάσεις ή αλλαγές που προτίθενται να κάνουν πρέπει να εξασφαλίσουν την εκ των προτέρων έγκριση του Επάρχου.

1. Απαγορεύει την απόρριψη οποιωνδήποτε ακρήστων αντικειμένων στερεών και υγρών σε οποιοδήποτε τμήμα της παραλίας (συμπεριλαμβάνονται και απορρίμματα θαλασσιών μεταφορικών μέσων)
2. την στάθμευση, τοποθέτηση, εγκατάλειψη ή ανέγερση οποιουδήποτε μηχανοκίνητου οχήματος, σκάφους, υποστατικού κ.λ.π. σε τμήμα της παραλίας.

Επίσης πρέπει να γίνει σαφές ότι ο Έπαρχος έχει την δυνατότητα που του παρέχεται από τον πιο πάνω νόμο να προβαίνει στις πιο πάνω αναφερόμενες απαγορεύσεις και σε τμήματα παραλιών που πιθανόν να ανήκουν σε ιδιώτες.

Αντίθετα οι Αρχές Τοπικών Αυτοδιοικήσεων έχουν την δυνατότητα να ζητήσουν από το Υπουργικό Συμβούλιο την έκδοση αδειών οικοδομής σε ορισμένες παραλίες και το Υπουργικό Συμβούλιο αφού μελετήσει αν η έκδοση άδειας εξυπηρετεί το Δημόσιο Συμφέρον τότε έχει την δύναμη να εξουσιοδοτήσει την Αρμόδια Αρχή να εκδώσει την άδεια, πιθανόν με κάποιους όρους που μπορεί να της θέσει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Επίσης η Αρχές Τοπικών Αυτοδιοικήσεων με βάση τον πιο πάνω νόμο έχουν την δυνατότητα να παρέχουν οι ίδιες υπηρεσίες στις παραλίες που βρίσκονται στα όρια τους κάτι που δεν μπορεί να κάνει κανένα άλλο πρόσωπο εκτός αν έχει εξασφαλίσει από προηγουμένως άδεια από την Αρμόδια Αρχή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για κάθε Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελεί καθήκον ο καθαρισμός της παραλίας που βρίσκεται μέσα στα όρια της

καθώς και της θαλάσσιας περιοχής που χρησιμοποιείται από τους λουόμενους.

Για τον πιο πάνω λόγο η κάθε Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει την δυνατότητα να διορίζει επιθεωρητές παραλίας οι οποίοι ελέγχουν την πιστή τήρηση των κανόνων από τους αδειούχους εκμετάλλευσης μέρους της παραλίας καθώς και να επιτηρούν την ευταξία από μέρους του κοινού και των λουομένων.

Παράλληλα με την Επαρχιακή Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση υπάρχει και η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών στην οποία εκπροσωπούνται οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Υπουργεία Εσωτερικών, Συγκοινωνιών και Έργων, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και ένας εκπρόσωπος Περιβαλλοντικών Οργανώσεων.

Για κάθε οικεία περιοχή υπάρχει η Τοπική Επιτροπή Παραλιών στην οποία εκπροσωπούνται η οικεία Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και τρεις άλλοι εκπρόσωποι της οικείας Αρχής.

2.4.7.1 Ετοιμασία Σχεδίου Χρήσης Παραλίας

Κάθε Τοπική Επιτροπή Παραλιών είναι αρμόδια για την ετοιμασία του σχεδίου χρήσης της οικείας παραλίας και το σχέδιο υποβάλλεται στην Κεντρική Επιτροπή Παραλιών η οποία αποφασίζει για την έγκριση του με ή χωρίς τροποποιήσεις.

Όταν το σχέδιο εγκριθεί από την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών και υπογραφεί από τον Πρόεδρο της τότε κατατίθεται στην οικεία Επαρχιακή Διοίκηση και στην οικεία Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης για επιθεώρηση.

Μερικές από τις αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών είναι οι εξής:

1. Η έγκριση των όρων προσφορών που ζητούν οι οικείες Αρχές.
2. Ο καθορισμός των ανωτάτων δικαιωμάτων έκδοσης αδειών από τις οικείες Αρχές.

3. Ο καθορισμός ανωτάτων δικαιωμάτων για την παροχή υπηρεσιών η διευκολύνσεων στην παραλία από αδειούχους και από αρχές Τοπικές Αυτοδιοίκησης.
4. Η έκδοση καθοδηγητικών οδηγιών προς τις Τοπικές Επιτροπές Παραλιών με σκοπό τη διασφάλιση ομοιόμορφης ερμηνείας και εφαρμογής του νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν.
5. Η υποβολή εισηγήσεων στον Υπουργό για σχετικά θέματα.
6. Ο έλεγχος της εφαρμογής του σχεδίου και των αποφάσεων της.

Αντίθετα προς τα πιο πάνω αν η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών διαπιστώσει μετά από έρευνα ότι η Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης αμελεί ή παραλείπει να εφαρμόσει τον Περί Παραλιών Νόμο τότε έχει την δυνατότητα να αφαιρέσει από αυτή όλες ή οποιεσδήποτε από τις εξουσίες τις παρέχει αυτός ο νόμος και να τις αναθέσει σε οποιοδήποτε άλλο όργανο ή πρόσωπο.

2.4.8. Διαχείριση Τουρκοκυπριακών Περιουσιών

Αποτέλεσμα της Τουρκικής Εισβολής του 1974 ήταν η μαζική μετακίνηση των Τουρκοκυπρίων προς τις κατεχόμενες περιοχές και σαν φυσική συνέπεια ήταν οι ακίνητες περιουσίες τους να εγκαταλειφθούν.

Γι' αυτό το λόγο κρίθηκε αναγκαίο από την τότε Κυπριακή Κυβέρνηση να δημιουργήσει μία υπηρεσία η οποία θα διαχειρίζεται την Τουρκοκυπριακή περιουσία στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας.

Έτσι στις 30/6/1974 συστάθηκε σε προσωρινή βάση Ειδική Επιτροπή η οποία ήταν υπεύθυνη για τη προστασία και τη διαχείριση της Τουρκοκυπριακής Περιουσίας των υπό την Κυπριακής Δημοκρατίας ελεγχόμενων περιοχών.

Επειδή όμως κατέστη αναγκαία η νομοθετική ρύθμιση του θέματος της Τ/Κ περιουσίας στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας την 1/7/1991 ψηφίστηκε ο Νόμος 139/91.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών ασκεί τις αρμοδιότητες του «Κηδεμόνα των Τ/Κ περιουσιών». Επίσης δημιουργείται και Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία συνέρχεται όταν

ζητηθεί από 5 εκ των 9 μελών της και ο ρόλος της είναι να παρέχει συμβουλές στον Κηδεμόνα. Επίσης μετά από τροποποίηση του Νόμου το 1992 ο Κηδεμόνας όταν το κρίνει σκόπιμο και αναγκαίο μπορεί να διορίσει ειδικές επιτροπές σε κάθε Επαρχία και ο αριθμός των μελών της καθώς και ο τρόπος λειτουργίας τους καθορίζεται από την Κηδεμόνα κατόπιν διαβουλεύσεων του με τη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Τα 9 μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι:

1. Εκπρόσωπος του Κηδεμόνα, ως Πρόεδρος
2. Εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών
3. Εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
4. Εκπρόσωπος της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων
5. Εκπρόσωπος της Παναγροτικής Ένωσης Κύπρου
6. Εκπρόσωπος της Ένωσης Κυπρίων Αγροτών
7. Εκπρόσωπος της Αγροτικής
8. Εκπρόσωπος του Παναγροτικού Συνδέσμου
9. Ανά ένας εκπρόσωπος των κοινοβουλευτικών κομμάτων

Οι αρμοδιότητες του Κηδεμόνα είναι:

- Είσπραξη οφειλομένων ποσών
- Συλλογή/ διάθεση προϊόντων
- Σύναψη και τερματισμός συμβάσεων
- Πώληση και διάθεση κινητής περιουσίας
- Έγερση – υπεράσπιση σε αγωγές
- Αντιπροσώπευση και δέσμευση ιδιοκτήτη
- Διαχείριση ταμείου Τ/Κ Περιουσιών

Αξίζει να σημειωθεί ότι Κηδεμόνας κατά τη διαχείριση πρέπει να μεριμνά για την εξυπηρέτηση των αναγκών των προσφύγων παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών με βάση προκαθορισμένα κριτήρια. Επίσης επιτρέπεται η κατοχή και η χρήση από Νομικά Πρόσωπα αλλά ο έλεγχος ή το εταιρικό κεφάλαιο πρέπει να ανήκει σε πρόσφυγες. Σε περιπτώσεις όπου η Τ/Κ/ περιουσία είναι πέραν των αναγκών των ενδιαφερόμενων προσφύγων, Τ/Κ κατοικίες παραμένουν αδιάθετες λόγω της ανύπαρκτης ζήτησης από πρόσφυγες και όταν ο Κηδεμόνας κρίνει ότι είναι προς το δημόσιο συμφέρον τότε υπάρχει η δυνατότητα αυτή να

παραχωρείται με συμβόλαιο ή και ενοίκιο σε μη πρόσφυγες πάνω σε προσωρινή βάση.

2.4.9 Δραστηριότητες που απορρέουν από διάφορους Νόμους

1. Εξέταση αιτήσεων και έκδοση αδειών σε σχέση με
  - Πώληση οινοπνευματωδών ποτών
  - Πώληση Καπνού (Τσιγάρων)
  - Χρήση μεγαφώνων
  - Εγγραφή Λεσχών
  - Διενέργεια Εράνων
  - Λειτουργία Πρατηρίων Πετρελαιοειδών
  - Εγγραφές και λειτουργία μηχανών παιγνίου
  - Τοποθέτηση καλύβας, ομπρελών τραπεζιών και ειδών θαλάσσιων σπορ πάνω στις παραλίες
  - Πιστοποιητικών Μόνιμης Διαμονής
  - Έκδοση Πιστοποιητικών Γεννήσεων και θανάτων

2. Εξέταση αιτήσεων και υποβολή απόψεων σχετικά με:
  - Άδειες εξόδου, αναστολές/ απαλλαγές κατάταξης στην Εθνική Φρουρά και για χορηγήματα σε Εθνοφρουρούς
  - Απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας από αλλοδαπούς
  - Προνόμια Λατομείων
  - Παραχώρηση κρατικής γης
  - Πολιτογραφήσεις και απόκτηση της Κυπριακής Ιθαγένειας
  - Άδειες μεταναστεύσεως
  - Διαβατήρια και ταξιδιωτικά έγγραφα
  - Δελτία ταυτότητας
  - Αιτήσεις για μείωση της ποινής
  - Ενστάσεις κατά της σχολικής εφορείας

3. Διάφορες άλλες περιπτώσεις

Οι Επαρχιακές Διοικήσεις επιλαμβάνονται επίσης με τις αιτήσεις σχετικά με:

- Κακόβουλες ζημιές.
- Συγκαταθέσεις για εγκατάσταση τηλεφωνικής και ηλεκτρικής γραμμής.
- Εξέταση αιτήσεων για αποζημιώσεις σε περίπτωση θεομηνιών κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Με το νόμο του 1930, η Κύπρος διοικητικά υποδιαιρείται σε 6 επαρχίες που ήταν και Δήμοι (Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου, Κερύνειας και Αμμοχώστου). Με τον ίδιο νόμο δίνεται το δικαίωμα στον Άγγλο Κυβερνήτη τον Ιούνιο του 1930 να κηρύξει τις κομποπόλεις Μόρφου, Λεύκα, Κυθρέα, Λευκόνικο, Ακανθού, Καραβά, Λάπηθο, Αθηαίνου, Λεύκαρα και Πόλη Χρυσοχού σε Δήμους.

Κάθε Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο που αποτελείται από έξι έως είκοσι μέλη όπως το όριζε ο Άγγλος Κυβερνήτης.

Το Δημοτικό Συμβούλιο εκλεγόταν για τρία χρόνια σύμφωνα με το νόμο της εκλογικής διαδικασίας με μυστική ψηφοφορία και με το πλειοψηφικό σύστημα.

Ο αριθμός των Χριστιανών και Μουσουλμάνων Δημοτικών Συμβούλων ήταν ανάλογος με τον αριθμό των Χριστιανών και Μουσουλμάνων εκλογέων σε κάθε Δήμο. Ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος εκλέγονταν κατά την πρώτη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου όπου προέδρευε ο Άγγλος διοικητής της επαρχίας μέσα στην οποία βρίσκεται ο Δήμος.

Μετά τη λήξη της Αγγλικής κατοχής το ισχύον σύστημα που είχαν εγκαθιδρύσει οι Άγγλοι συνέχισε να λειτουργεί με κάποιες τροποποιήσεις. Η Κύπρος τώρα διαιρείται σε έξι επαρχίες από τις οποίες η Αμμόχωστος και η Κερύνεια είναι κατεχόμενες.

Πίνακας 2

ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΔΗΜΟΙ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	8	97
ΛΕΜΕΣΟΣ	6	107
ΛΑΡΝΑΚΑ	4	98
ΠΑΦΟΣ	4	18
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	2	6

Πηγή: Ίδια Έρευνα

Στις κατεχόμενες επαρχίες Κερύνειας και Αμμοχώστου υπάρχουν 9 κατεχόμενοι Δήμοι που έχουν γραφεία στις ελεύθερες περιοχές αλλά δεν μπορούν ν' ασκήσουν ουσιαστικά τις αρμοδιότητες τους, γιατί οι υπηρεσίες τους ουσιαστικά προσφέρονται στη προσφυγιά.

Οι τοπικές κοινωνίες εκφράζουν τη βούληση, τους οραματισμούς και τις επιδιώξεις τους, κατ' εξοχήν και κατά τρόπο άμεσο μέσω των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης . Εκτιμώντας κατά τρόπο έμπρακτο την θεμελιώδη αυτή αρχή και επιδιώκοντας την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, η κυβέρνηση θεωρεί την Τοπική Αυτοδιοίκηση ως πολύτιμο συνέταιρο και συνεργάτη και εργάστηκε για την ενίσχυση και αναβάθμιση του θεσμού και όλων των οργάνων του.

Για την περαιτέρω ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την διασφάλιση της δυνατότητας άσκησης του αναβαθμισμένου της ρόλου, προωθείται η σταδιακή επαύξηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων των Τοπικών Αρχών, η οποία συνδυάζεται με ταυτόχρονη οικονομική ενίσχυση τους.

Στα πλαίσια αυτά προωθείται και η συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών όμορων Δήμων και Κοινοτήτων. Σε αρκετές περιπτώσεις όμοροι Δήμοι και Κοινότητες συνεργάζονται ήδη εποικοδομητικά στο σχεδιασμό και εκτέλεση Πολεοδομικών Έργων. Το κράτος συνεισφέρει το 80% του ολικού κόστους των έργων αυτών.

Οι δύο τύποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Στη Κύπρο σήμερα υπάρχουν δύο τύποι τοπικών αρχών, οι Δήμοι και οι Κοινότητες, των οποίων η λειτουργία διέπεται από **διαφορετική νομοθεσία**.

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες έχουν καταβάλει τα τελευταία χρόνια σημαντικές προσπάθειες για τη σύγκλιση τους με τις αρχές που διέπουν τον Ευρωπαϊκό Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Συμβουλίου της Ευρώπης και έχει σημειωθεί μεγάλη βελτίωση. Παρόλο που οι Τοπικές Αρχές της Κύπρου παρουσιάζουν μια δημοκρατική δομή που συμβαδίζει με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, υπάρχει, εντούτοις ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες.

Σήμερα οι Κυπριακές Τοπικές Αρχές διατηρούν επαφές και συνεργάζονται με την Κεντρική Κυβέρνηση, το Γραφείο του Διαπραγματευτή για την

ένταξη και την αρμόδια κρατική Υπηρεσία για θέματα εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, με στόχο την ενημέρωση τους ως προς τις εξελίξεις των προενταξιακών διαπραγματεύσεων.

Βέβαια, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για βελτίωση της συνεργασίας μας με την Κεντρική Διοίκηση, ώστε οι Τοπικές Αρχές να διαδραματίσουν πιο σοβαρό, άμεσο και εποικοδομητικό ρόλο και να είναι πιο καλά ενημερωμένες για την ενταξιακή πορεία, ιδιαίτερα για τα θέματα που τις αφορούν.

Με την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, οι Τοπικές Αρχές της Κύπρου προχώρησαν στη συνδιοργάνωση, με την Επιτροπή Περιφερειών, διάσκεψης με θέμα «Οι Τοπικές Αρχές της Κύπρου ενόψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης», τη διοργάνωση σεμιναρίων για την παρουσίαση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων που αφορούν τις Τοπικές Αρχές, συμμετοχή στο δίκτυο LOGON, στόχος του οποίου είναι η παροχή βοήθειας στις Τοπικές Αρχές των υπό ένταξη χωρών κ.α. Η Κύπρος θα καταστεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το πρώτο κύμα υποψηφίων χωρών την 1.5.2004, ανεξάρτητα από το εάν θα έχει επιλυθεί το Κυπριακό πρόβλημα ή όχι.

3.1 Δήμοι

Στην Κύπρο υπάρχουν 33 Δήμοι από τους οποίους οι 9 είναι κατεχόμενοι από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής από το καλοκαίρι του 1974 και οι υπηρεσίες τους, όσες μπορούν να λειτουργούν, προσφέρονται στην προσφυγιά.

Κάθε Δήμος διοικείται από το Δήμαρχο που έχει εκτελεστικές και διοικητικές αρμοδιότητες τις οποίες ασκεί βοηθούμενος από ένα Δημοτικό Συμβούλιο για θητεία πέντε χρόνων.

Τόσο ο Δήμαρχος όσο και το Δημοτικό Συμβούλιο εκλέγονται από τους δημότες δηλαδή τους κατοίκους του Δήμου.

Ουσιαστικές και σημαντικές είναι οι αρμοδιότητες των Δήμων και ανάλογης σημασίας και σπουδαιότητας η αποστολή τους. Αρμοδιότητες και αποστολή που περιστρέφονται γύρω από ένα κεντρικό άξονα, τον απλό πολίτη, ο οποίος αποτελεί το επίκεντρο την σκέψης, του σχεδιασμού και της έμπρακτης λειτουργίας του κράτους και των δημοτικών αρχών.

Η Κυβέρνηση συνεπικουρούμενη από την Νομοθετική Εξουσία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την στήριξη των Δήμων στην επιτυχή εκτέλεση της αποστολής τους, σεβόμενη πάντοτε την αυτονομία τους και εκτιμώντας στη σωστή διάσταση το περιεχόμενο και το επίπεδο του θεσμού.

Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, το κράτος ενισχύει οικονομικά τους Δήμους με διάφορες χορηγίες. Βασικότερη είναι η Ετήσια Χορηγία που μέχρι τώρα ανερχόταν στο 1% των καθαρών εσόδων του κράτους από άμεσες και έμμεσες φορολογίες που ανήλθαν το 2002 σε 13 εκ. Λ.Κ. περίπου. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η χορηγία αυτή αυξήθηκε από 1.1.2003 στο 1,5% των καθαρών εσόδων του κράτους.

Πρόσθετα το 2002 καταβλήθηκε ποσό πέραν του 1.0 εκ. Λ.Κ. ως τοκοχρεωλύσια έναντι δανείων που σύναψαν οι Δήμοι για εκτέλεση έργων. Το κράτος συνεχίζει να καταβάλλει το 50% της δαπάνης μηχανογράφησης των υπηρεσιών των Δήμων και το 25% της δαπάνης ανέγερσης Δημοτικών Μεγάρων (μέχρι ποσού 250.000 Λ.Κ.). Σημειώνεται επίσης ότι στον τομέα της καθαριότητας σε Δήμους και Κοινότητες κατά το 2002 παραχωρήθηκε ποσό ύψους 450.000 Λ.Κ.

Κάθε Δήμος αντικρίσθηκε σύμφωνα με τις δικές του ιδιαιτερότητες και κυρίως τις πραγματικές οικονομικές του δυνατότητες και τα κοινωνικά/οικονομικά χαρακτηριστικά του τοπικού πληθυσμού και σε συσχετισμό με άλλες παραμέτρους, καθορίστηκε και το ποσοστό της κυβερνητικής επιχορήγησης για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων.

3.1.1 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Δήμων

Ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη Κύπρο κατοχυρώνεται με το άρθρο 173 του Συντάγματος, όμως δεν δίνει τις κατευθυντήριες αρχές πάνω στις οποίες μπορεί να βασιστεί ο νομοθέτης για να εκσυγχρονίσει το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η σύσταση και λειτουργία των Δήμων της Κύπρου διέπεται από τον Περί Δήμων Νόμο 111/85. Ο Νόμος συνιστάται από 11 μέρη (144 άρθρα) τα οποία διαχωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

- ΜΕΡΟΣ Α΄: Εισαγωγικές Διατάξεις
- ΜΕΡΟΣ Β΄: Σύσταση και κατάργηση Δήμων
- ΜΕΡΟΣ Γ΄: Δημότες

ΜΕΡΟΣ Δ΄: Δημοτικές αρχές και εκλογές αυτών
ΜΕΡΟΣ Ε΄: Διοίκηση των Δήμων
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄: Προϋπολογισμοί, οικονομικά και λογαριασμοί
ΜΕΡΟΣ Ζ΄: Αρμοδιότητες των Δήμων
ΜΕΡΟΣ Η΄: Αδικήματα και δικαστική εξουσία
ΜΕΡΟΣ Θ΄: Ποικίλες Διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ι΄: Προσωρινές Διατάξεις
ΜΕΡΟΣ ΙΑ΄: Μεταβατικές Διατάξεις

3.1.2 Αρμοδιότητες Δήμων

Η οργανωτική δομή των Δήμων καθορίζεται από τον περί Δήμων Νόμο του 1985. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό, το Δημοτικό Συμβούλιο εκτελεί, στο μέτρο των οικονομικών του δυνατοτήτων, όλα ή οποιαδήποτε από τα ακόλουθα βασικά καθήκοντα, μέσα στα δημοτικά του όρια:

- Προνοεί για την ονομασία των οδών και την αρίθμηση των υποστατικών.
- Ελέγχει και προνοεί για τη δημόσια υγεία.
- Προνοεί για κοινωνικές, υγειονομικές και ιατρικές υπηρεσίες.
- Χορηγεί ή εκδίδει τις προβλεπόμενες άδειες από το νόμο.
- Προνοεί για την κατασκευή και συντήρηση των συστημάτων υδατοπρομήθειας και αποχετεύσεων.
- Προνοεί για την κατασκευή, καθαριότητα και φωτισμό των οδών και γεφυρών.
- Προνοεί για κατάλληλη και υγιεινή συλλογή, διάθεση και επεξεργασία των σκουβάλων.
- Λαμβάνει μέτρα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της καλής εμφάνισης του Δήμου.
- Προνοεί για την ασφάλεια και άνεση όλων των προσώπων που συχνάζουν σε κοινά μέρη.
- Προνοεί για την εγκαθίδρυση και ρύθμιση δημοτικών αγορών.
- Επιβάλλει τέλος πάνω στις πληρωμές που γίνονται για είσοδο σ' οποιοδήποτε δημόσιο θέαμα.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο δύναται, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, να εκδίδει, να τροποποιεί ή να ανακαλεί κανονισμούς για όλους ή οποιουσδήποτε σκοπούς που προβλέπονται από το νόμο.

- Το Συμβούλιο έχει εξουσία να συνάπτει συμβάσεις με άλλες τοπικές αρχές για εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας ή για παροχή υπηρεσιών από κοινού, προνοεί για την άρση οποιασδήποτε οχληρίας, επιβάλλει ετήσιο φόρο, καλούμενο δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται εντός των δημοτικών του ορίων, επιβάλλει διαπύλια (δικαιώματα) πάνω σε αγαθά που εισκομίζονται μέσα στα δημοτικά του όρια, ρυθμίζει και ελέγχει την τροχαία κίνηση με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι η αρμόδια Αρχή και έχει εξουσία να εκδίδει άδειες για ανέγερση και μετατροπή σε οικοδομές, για διαίρεση και διαχωρισμό γης, να εκδίδει πιστοποιητικά τελικής έγκρισης σε σχέση με οποιοσδήποτε εργασίες για τις οποίες έχει παραχωρηθεί σχετική άδεια και να εισπράττει τα σχετικά δικαιώματα.
- Με βάση τον περί Πολεοδομίας Νόμο, έχει εκχωρηθεί στους Δήμους η εξουσία να ενεργούν ως πολεοδομικές αρχές, εκδίδοντας πολεοδομικές άδειες που να επιτρέπουν την αξιοποίηση ακίνητης ιδιοκτησίας και ασκώντας εξουσία πολεοδομικού ελέγχου.
- Ο Δήμαρχος κάθε Δήμου είναι ο αρμόδιος Λειτουργός Γάμου για τέλεση πολιτικών γάμων.

Οι παραλιακοί Δήμοι δύνανται να χορηγούν άδειες για παροχή υπηρεσιών και διευκολύνσεων για την διοργάνωση παιγνιδιών ή άλλων αθλητικών εκδηλώσεων πάνω στην παραλία.

3.1.3 Αιρετά όργανα - Αρμοδιότητες

Αιρετά Όργανα που διοικούν τους Δήμους είναι:

- Δήμαρχος
- Δημοτικό Συμβούλιο
- Διαχειριστική Επιτροπή
- Άλλες Συμβουλευτικές Επιτροπές

Δήμαρχος

Ο Δήμαρχος είναι αιρετό πρόσωπο το οποίο εκλέγεται κατευθείαν από το λαό κάθε 5 χρόνια. Ο Δήμαρχος είναι ο προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών και είναι Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου. Είναι η Εκτελεστική Αρχή του Δήμου και εκπροσωπεί το Δήμο όπου χρειάζεται.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

- Εκπροσωπεί το Δήμο στα Δικαστήρια και σε οποιαδήποτε Αρχή της Δημοκρατίας.
- Ετοιμάζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του Συμβουλίου και συγκαλεί τις διάφορες συνεδριάσεις του. Προεδρεύει των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου της Διαχειριστικής Επιτροπής, καθώς και των άλλων επιτροπών που αποτελεί μέλος.
- Προϊσταται όλων των υπηρεσιών του Δήμου, τις οποίες ελέγχει και καθοδηγεί.
- Έχει το δικαίωμα ψήφου στις αποφάσεις που παίρνει το Συμβούλιο καθώς επίσης και στις διάφορες άλλες επιτροπές που συμμετέχει.
- Διατάσει την είσπραξη δημοτικών εσόδων, εκδίδει χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των προϋπολογισμών ή των ειδικών αποφάσεων του Συμβουλίου για την παραχώρηση πιστώσεων
- Υπογράφει ή εξουσιοδοτεί οποιονδήποτε υπάλληλο του Δήμου, να υπογράφει σε θέματα δικής του αρμοδιότητας.
- Ενεργεί ως Λειτουργός Γάμου και εκδίδει άδειες πολιτικού γάμου.
- Τέλος ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα ή εξουσία που του δίνουν οι παρόντες νόμοι και κανονισμοί του Κράτους.

Δημοτικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου εκλέγονται άμεσα από το λαό. Ο αριθμός των Δημοτικών Συμβούλων σε κάθε Δήμο ποικίλει ανάλογα με τον αριθμό των εκλογέων του Δήμου και κυμαίνεται από 8 έως 26 μέλη όπως ορίζει το άρθρο 11 του Περί Δήμων Νόμου. Ο Αντιδήμαρχος υπολογίζεται στους πιο πάνω αριθμούς Συμβούλων και εκλέγεται στην πρώτη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου με μυστική ψηφοφορία. Η θητεία είναι

πενταετής. Η εσωτερική δομή και λειτουργία του Δ.Σ. καθορίζεται από τους αντιστοιχούς Δημοτικούς Κανονισμούς που καταρτίζονται από το οικείο Δ.Σ. και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, στην συνέχεια κατατίθενται στη βουλή των αντιπροσώπων και αν δεν ακυρωθεί ή τροποποιηθεί εντός 30 ημερών δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Το Δ.Σ. έχει τη δυνατότητα να διορίζει διάφορες επιτροπές είτε ειδικές είτε γενικές, για οποιοδήποτε σκοπό.

Οι επιτροπές αυτές απαρτίζονται τόσο από μέλη του Δ.Σ. όσο και από εξειδικευμένα άτομα και είναι μόνο συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Εξαίρεση αποτελεί η Διαχειριστική Επιτροπή η οποία απαρτίζεται μόνο από άτομα του Δ.Σ. και εκτός από συμβουλευτικό έχει και εκτελεστικό χαρακτήρα.

Το Δ.Σ. συγκαλείται σε συνεδρίαση κατά κύριο λόγο από το Δήμαρχο. Οι συνεδριάσεις του Δ.Σ. είναι ανοικτές και κάθε θέμα που εγείρεται ενώπιον του αποφασίζεται με φανερή ψηφοφορία βάσει της αρχής της πλειοψηφίας.

Ο Δήμαρχος μπορεί να συγκαλεί συνεδριάσεις του Δ.Σ. κατά οποιοδήποτε χρόνο. Αν ο Δήμαρχος αρνείται να καλέσει συνεδρίαση μετά από μια αίτηση που του υποβάλλεται από το μισό συνολικό αριθμό των Συμβούλων, τότε αυτοί μπορούν να συγκαλέσουν οι ίδιοι συνεδρίαση του Δ.Σ. Αν ο Δήμαρχος δεν συγκαλέσει συνεδρίαση μέσα σε επτά μέρες από την υποβολή της αίτησης, τότε οι Σύμβουλοι μπορούν μετά την έβδομη μέρα να συγκαλέσουν οι ίδιοι συνεδρίαση.

Κατά την διάρκεια μιας συνεδρίασεως συζητείται μόνο το θέμα που καθορίστηκε στην σχετική πρόσκληση. Εξαίρεση αποτελούν οι συνεδριάσεις στις οποίες παρευρίσκονται τουλάχιστον τα δύο τρίτα του συνολικού αριθμού των Συμβούλων.

Της συνεδρίασεως του Δημοτικού Συμβουλίου προεδρεύει ο Δήμαρχος, αν απουσιάζει τότε προεδρεύει ένας Δημοτικός Σύμβουλος που εκλέγεται από τους παρευρισκόμενους Δημοτικούς Συμβούλους.

Για να είναι έγκυρη η συνεδρίαση πρέπει να παρίστανται ο μισός αριθμός (1/2) συν ένας του συνολικού αριθμού των Δημοτικών Συμβούλων.

Το Δ.Σ. αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών του που είναι παρόντα και ψηφίζουν κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασεως. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψήφος του Δημάρχου μετράει διπλή.

Εικοσιτέσσερις ώρες τουλάχιστον πριν από οποιαδήποτε συνεδρίαση του Δ.Σ. αποστέλλεται γραπτή πρόσκληση σε κάθε μέλος του Συμβουλίου για να παραστεί στη συνεδρίαση. Η πρόσκληση πρέπει να καθορίζει τον ακριβή χρόνο και τόπο καθώς επίσης και τις εργασίες που θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης.

Αρμοδιότητες Δημοτικού Συμβουλίου

- Είναι υπεύθυνο για τήρηση των αναγκαίων υγειονομικών μέτρων και της καθαριότητας του Δήμου.
- Λαμβάνει μέτρα που αφορούν επικίνδυνες και ανθυγιεινές οικοδομές.
- Προνοεί μέτρα που αφορούν την καθαριότητα και επιτρέπει την ελεύθερη χρήση δημοτικών δρόμων. Είναι επίσης υπεύθυνο για την ονομασία και φωτισμό των δρόμων.
- Ρυθμίζει τα διάφορα επαγγέλματα και γενικά κάθε εργασία που ασκείται μέσα στα δημοτικά του όρια, χορηγώντας σχετικές άδειες για το σκοπό αυτό.
- Ρυθμίζει θέματα που αφορούν κηδείες, τάφους.
- Ιδρύει σφαγεία και διάφορες δημοτικές αγορές για την πώληση φθαρτών και ζώων.
- Δημιουργεί δημοτικές πλατείες, κήπους και πάρκα.
- Χορηγεί άδειες λειτουργίας θεάτρων.
- Ρυθμίζει την τροχαία κίνηση μέσα στα δημοτικά όρια.
- Συμβάλει στην προμήθεια πόσιμου νερού.
- Ρυθμίζει την θαλάσσια κίνηση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητηρίων.

Διαχειριστική Επιτροπή

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι η κορυφαία επιτροπή του Δήμου. Τα μέλη της Δ.Ε. προέρχονται από μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο αριθμός των μελών της Δ.Ε. δεν πρέπει να είναι μικρότερος από το ένα τρίτο (1/3) και όχι από το ένα δεύτερο (1/2) του αριθμού των μελών του Δ.Σ. Ο Δήμαρχος και ο Αντιδήμαρχος είναι μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής λόγω της θέσης τους.

Το Συμβούλιο μπορεί να μετατρέπει τη συνθήκη της Διαχειριστικής Επιτροπής, να παύει υφιστάμενα και να διορίζει νέα μέλη και να πληροί χρεώουσες θέσεις σ' αυτή.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- Ετοιμάζει και συντάσσει τους προϋπολογισμούς του Δήμου, τους οποίους και υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Ετοιμάζει την ετήσια έκθεση και τους ετήσιους λογαριασμούς του Δήμου τους οποίους υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση.
- Φροντίζει για την γνωστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών προς τους Δημότες μετά τον έλεγχο τους από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
- Βοηθά και συμβουλεύεται το Δήμαρχο στην άσκηση των εξουσιών και στην εκτέλεση των καθηκόντων του.
- Εκτελεί περαιτέρω καθήκοντα από το Δημοτικό Συμβούλιο ή ο Δήμαρχος μπορεί να τα αναθέσει.

Άλλες Επιτροπές

Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να συνάξει και άλλες επιτροπές οι οποίες απαρτίζονται από Δημοτικό Συμβούλιο και από άλλα εξειδικευμένα άτομα. Σε κάθε επιτροπή προεδρεύει ένα μέλος της Διαχειριστικής Επιτροπής, οριζόμενο από το Συμβούλιο, εκτός των συνεδριάσεων που παρευρίσκονται ο Δήμαρχος στις οποίες προεδρεύει θεωρούμενος ως μέλος της Επιτροπής.

Όλες οι Επιτροπές έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα πλην της Διαχειριστικής Επιτροπής που έχει και εκτελεστικό χαρακτήρα. Μερικές από αυτές είναι: Πολιτιστική Επιτροπή, Επιτροπή Υγείας και Περιβάλλοντος, Επιτροπή Φορολογιών, Επιτροπή Νεολαίας και Αθλητισμού, Τεχνική Επιτροπή ή Επιτροπή Οικοδομών, Επιτροπή Εργασιακών Σχέσεων, Επιτροπή Κοινωνικής Μέριμνας και Πρόνοιας, Επιτροπή Προσφορών κ.α.

3.1.4 Τα οικονομικά των Δήμων

Έσοδα από ίδιους πόρους

Κατηγορίες εσόδων από ίδιους πόρους:

- Φόροι
- Τέλη, άδειες και δικαιώματα
- Δικαιώματα παροχής υπηρεσιών
- Ανάκτηση εξόδων
- Έσοδα υδατοπρομήθειας
- Τέλη σφαγείων
- Ενοίκια
- Τόκοι – Μερίσματα
- Πρόστιμα
- Έσοδα Κοινωνικών Υπηρεσιών
- Έσοδα Πολιτιστικών Υπηρεσιών και εκδηλώσεων
- Διάφορα έσοδα

3.1.4.1 Έσοδα από επιχορηγήσεις

- 1) ΕΤΗΣΙΑ Η΄ ΤΑΚΤΙΚΗ
- 2) ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ
- 3) ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε.

Ετήσια Χορηγία

Το 1% των τοπικών ετήσιων φορολογικών εσόδων του Κράτους δίνεται στην συνολική ετήσια χορηγία του Κράτους προς τους Δήμους. Το ποσό αυτό διανέμεται στους Δήμους βάση 2 συντελεστών:

- 70% συντελεστής πληθυσμού
- 30% συντελεστής προϋπολογισμού

Εκτός της παραπάνω χορηγίας δίνεται στους Δήμους χορηγία για μερική κάλυψη της επιβάρυνσης τους σε Φ.Π.Α. για κεφαλαιουχικές δαπάνες που διενεργούν.

Επιχορήγηση έργων

Ο Δήμος για κάθε έργο που θα εκτελέσει δέχεται επιχορήγηση από τη Κυβέρνηση ή Υπουργεία, η οποία ξεκινά από ένα ποσοστό μέχρι και όλο το ποσό του έργου. Για να πάρει μια επιχορηγία για ένα έργο πρέπει πρώτα το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου να αποφασίσει αν θα εκτελέσει το έργο. Στην συνέχεια ακολουθεί διαδικασία εξεύρεσης πόρων. Μετά αποστέλλεται η απόφαση στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα πάρει απόφαση αν θα

δώσει την επιχορήγηση και μέχρι τι ποσοστό. Μετά την απάντηση του Υπουργικού Συμβουλίου, ακολουθεί η διαδικασία ετοιμασίας του σχεδίου (αρχιτεκτονικός και πολεοδομικός σχεδιασμός). Έπειτα προκηρύσσεται το έργο για προσφορές, το Δημοτικό Συμβούλιο τις αξιολογεί και επιλέγει την καλύτερη.

Ο Δήμος για να εισπράξει τα χρήματα της επιχορήγησης θα πρέπει να ολοκληρώσει πρώτα το έργο. Αφότου ολοκληρωθεί το έργο στέλνεται μια επιστολή στο Υπουργικό Συμβούλιο στην οποία αναφέρεται ότι η εκτέλεση του έργου ολοκληρώθηκε. Αν το έργο προβλέπεται στον Κρατικό προϋπολογισμό τότε αποστέλλονται αμέσως τα χρήματα στον Δήμο. Αν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο τότε θα πρέπει να αποδεσμευτεί ένα κονδύλι του κρατικού προϋπολογισμού και να δοθεί ένα ποσό στον Δήμο.

Επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Εκτός της κρατικής χορηγίας οι Δήμοι μπορούν να πάρουν προενταξιακές επιχορηγήσεις από την Ε.Ε.

3.1.4.2 Προϋπολογισμοί, Οικονομικά και Λογαριασμοί

Το μέρος αυτό αναφέρεται στα οικονομικά των Δήμων ειδικότερα δε στους προϋπολογισμούς και λογαριασμούς, το δημοτικό ταμείο και το δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας.

Προϋπολογισμοί

Ο Δήμος πρέπει να ετοιμάζει δυο προϋπολογισμούς. Ο πρώτος είναι ο "Τακτικός Προϋπολογισμός" εσόδων και εξόδων και ο δεύτερος ο "Προϋπολογισμός Ανάπτυξης". Και οι δυο προϋπολογισμοί πρέπει να ετοιμάζονται έγκαιρα για να υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση μέχρι την 31η Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους απ' αυτό για το οποίο αναφέρονται. Οι δυο προϋπολογισμοί ετοιμάζονται από την Διαχειριστική Επιτροπή και αφού εγκριθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο υποβάλλονται μέσω του οικείου Έπαρχου στον Υπουργό Εσωτερικών ο οποίος τους υποβάλλει στην συνέχεια μαζί με τις τυχόν παρατηρήσεις και εισηγήσεις του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Αντίγραφα των εγκριθέντων προϋπολογισμών πρέπει να σταλούν από το Δημοτικό

Συμβούλιο προς το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και την Βουλή των Αντιπροσώπων απλώς για γνωστοποίηση.

Τακτικός Προϋπολογισμός

Περιλαμβάνονται τα τακτικά έσοδα και έξοδα του Δήμου. Τα πιο σημαντικά έσοδα προέρχονται από τα διάφορα δημοτικά τέλη, δικαιώματα και φορολογίες που επιβάλλει ο Δήμος, τα κυριότερα των οποίων είναι ο επαγγελματικός φόρος, τα τέλη σκυβάλων, τα δημοτικά τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας, τα τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία, τα διαπύλια, ο φόρος θεάματος, τα δικαιώματα έκδοσης αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων, τα δικαιώματα έκδοσης πολεοδομικών αδειών, τα τέλη υδατοπρομήθειας και τα τέλη στάθμευσής. Στα τακτικά έσοδα περιλαμβάνονται επίσης και η ετήσια Κρατική Χορηγία που παίρνουν οι Δήμοι.

Στο σκέλος των εξόδων περιλαμβάνονται τα έξοδα λειτουργίας του Δήμου, το σπουδαιότερο των οποίων είναι τα έξοδα μισθοδοσίας και άλλα παρεμφερή ωφελήματα για το προσωπικό του Δήμου (ταμείο συντάξεως, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη).

Προϋπολογισμός Ανάπτυξης

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για αναπτυξιακά έργα που προγραμματίζει να διενεργήσει ο Δήμος στο υπ' αναφορά έτος και ο τρόπος χρηματοδότησης αυτών των δαπανών. Η χρηματοδότηση των αναπτυξιακών έργων γίνεται συνήθως με δανεισμό ή ειδική κρατική χορηγία.

Ισολογισμός

Με το τέλος κάθε οικονομικού έτους οι λογιστές του Δήμου καλούνται να κλείσουν τους λογαριασμούς και να φτιάξουν τον Ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου.

Ο Ισολογισμός δείχνει κατά πόσο ο Δήμος τήρησε τους λογαριασμούς και τις λειτουργίες του όπως τις είχε προγραμματίσει με τον προϋπολογισμό.

Στον Ισολογισμό είναι ισοσκελισμένα το ενεργητικό και το παθητικό.

3.2 Κοινότητες

Τα Συμβούλια Κοινοτήτων απαριθμούνται στις ελεύθερες περιοχές σε 353, εκπροσωπούν το 40% του πληθυσμού και το 90% της εδαφικής έκτασης της Κύπρου. Οι τοπικές αρχές των Κοινοτήτων έχουν αγροτικό, τουριστικό ή και ακόμα βιομηχανικό χαρακτήρα και είναι διάσπαρτες σε ορεινές, ημιορεινές, πεδινές και παράλιες περιοχές της νήσου.

Η σταθερή ανάπτυξη της υπαίθρου και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού της αποτελούν προτεραιότητα της Κυβερνητικής πολιτικής.

Η Κυβερνητική πολιτική αποσκοπεί στην δημιουργία των προϋποθέσεων που θα προσελκύσουν κατοίκους των πολιτών να εγκατασταθούν στην ύπαιθρο.

Συγκεκριμένα προωθείται η υλοποίηση σημαντικών έργων σε όλες σχεδόν τις Κοινότητες στα πλαίσια του ειδικού Πενταετούς Σχεδίου(2001-2005) για οδικά, υδρευτικά και αποχετευτικά έργα για την ύπαιθρο έναντι συνολικής δαπάνης 222 εκ. Λ.Κ.

Πέραν του ειδικού Πενταετούς Σχεδίου στον προϋπολογισμό του 2003 προβλέπονται πρόσθετες δαπάνες ύψους 24,8 εκ. Λ.Κ. για την Αγροτική Ανάπτυξη σε σύγκριση με 24,1 εκ. Λ.Κ. το 2002. Μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για αναζωογόνηση της υπαίθρου το Υπουργείο Εσωτερικών εφαρμόζει ήδη ειδικό σχέδιο στεγαστικών βοηθημάτων για κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 200 κατοίκους.

Με στόχο την δημιουργία προϋποθέσεων για την άθληση και παραμονή της νεολαίας μας σε κοινότητες της υπαίθρου, το Υπουργείο Εσωτερικών στηρίζει τα αγροτικά σωματεία όσον αφορά τη δημιουργία και συντήρηση αθλητικών εγκαταστάσεων.

Κατά το 2002 το Κράτος έχει ενισχύσει οικονομικά την Ένωση Κοινοτήτων, και μέσω αυτής τα κοινοτικά συμβούλια και τους Κοινοτάρχες με την παραχώρηση και των πιο κάτω ποσών:

- **35.300 Λ.Κ.** Ως ήμισυ της δαπάνης για την μηχανογράφηση Κοινοτικών Συμβουλίων
- **105.000 Λ.Κ.** Για την λειτουργία των Κεντρικών και Επαρχιακών Γραφείων της Ένωσης Κοινοτήτων και την κάλυψη της δαπάνης των

7 έκτακτων υπαλλήλων που προσέλαβε η Ένωση Κοινοτήτων για ενημέρωση των κτηματικών βιβλίων.

- **440.000 Λ.Κ.** Χορηγία έναντι δαπάνης οδικού φωτισμού των Κοινοτικών Συμβουλίων.
- **114.800 Λ.Κ.** Αντικατάσταση ηλεκτρικών λαμπτήρες οδικού φωτισμού των Κοινοτικών Συμβουλίων
- **761.130 Λ.Κ.** Παραχώρηση αποζημίωσης στους Κοινοτάρχες.
- **408.850 Λ.Κ.** Για χορηγίες στα Κοινοτικά Συμβούλια αντί της επιστροφής δικαιωμάτων αδειών οικοδομής.
- **1.470 Λ.Κ.** Επιδότηση Κοινοτικών Συμβουλίων για την απόρριψη σκυβάλων σε οργανωμένους σκυβαλότοπους.
- **140.000 Λ.Κ.** Χορηγία προς της Κοινοότητες έναντι του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που κατέβαλαν για αναπτυξιακά έργα.
- **235.530 Λ.Κ.** Συνεισφορά έναντι μισθοδοσίας υπαλλήλων Κοινών Υπηρεσιών Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε επίσης την παραχώρηση ενός ετήσιου εφάπαξ στην Ένωση Κοινοτήτων η οποία και είναι αρμόδια για την καταβολή των ποσών ως συνταξιοδοτική αποζημίωση στους δικαιούχους κοινοτάρχες.

Το ποσό αυτό για τα έτη 2002 και 2003 θα ξεπέρασε το 1 εκ. Λ.Κ.

Σταθερά επιδιώκεται η διοικητική αποκέντρωση, η οποία πρέπει να συνοδεύεται και με την αναβάθμιση της συνεργασίας μεταξύ των Κοινοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο για να μειωθεί το λειτουργικό κόστος παροχής των υπηρεσιών και να καταστεί εφικτή η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου σε όλους τους πολίτες.

3.2.1 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας Κοινοτικών Συμβουλίων

Η πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση για τις Κοινοότητες διέπεται από τον Περί Κοινοτήτων Νόμο του 1999 και αποτελείται από 10 μέρη τα οποία είναι:

ΜΕΡΟΣ Α: Ερμηνευτικές Διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β: Μέλη της Κοινότητας

ΜΕΡΟΣ Γ: Σύσταση Κοινοτικών Αρχών

ΜΕΡΟΣ Δ: Κοινοτικά Συμβούλια και Εκλογές Αυτών

ΜΕΡΟΣ Ε: Διοίκηση Κοινοτήτων

ΜΕΡΟΣ ΣΤ: Υπάλληλοι του Συμβουλίου

ΜΕΡΟΣ Ζ: Κινητή και Ακίνητη Ιδιοκτησία - Συμβάσεις

ΜΕΡΟΣ Η: Προϋπολογισμοί, Δημοσιονομικές Διατάξεις και Λογαριασμοί

ΜΕΡΟΣ Θ: Αρμοδιότητες, Καθήκοντα και Εξουσίες του Συμβουλίου

ΜΕΡΟΣ Ι: Πουκίλες Διατάξεις

3.2.2 Μέλη Κοινοτικού Συμβουλίου

Κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο αποτελείται από:

1. Τον Κοινοτάρχη που είναι ο Πρόεδρος
2. Τα μέλη που είναι:
  - 4 μέλη για κοινότητες κάτω των 300 εκλογέων
  - 6 μέλη για κοινότητες από 301 – 700 εκλογείς
  - 8 μέλη για κοινότητες που έχουν πέραν των 700 εκλογέων

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΗ

- Είναι η Εκτελεστική Αρχή του Συμβουλίου και προϊστάται των υπηρεσιών του.
- Εκπροσωπεί το Συμβούλιο σε όλες τις επίσημες σχέσεις του, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων και των άλλων Αρχών της Δημοκρατίας.
- Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδρίες του Συμβουλίου στις οποίες προεδρεύει.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου.
- Υπογράφει οποιαδήποτε άδεια χορηγείται με βάση τις πρόνοιες του Νόμου.
- Τηρεί τον Νόμο και την Τάξη στην Κοινότητα.
- Παρέχει το συντομότερο δυνατό πληροφορίες στην αστυνομία για αδικήματα και ατυχήματα που συμβαίνουν στην κοινότητα του.
- Ενημερώνει την Κοινότητα για όλες τις γνωστοποιήσεις και επίσημα έγγραφα που αποστέλλονται από τον Έπαρχο.
- Διατηρεί σφραγίδα ως κοινοτάρχη.
- Εκτελεί καθήκοντα που του επιβάλλονται από τον Περί Καταχώρισεως Γεννήσεων και Θανάτων Νόμο.
- Αναφέρει στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο το θάνατο κάθε προσώπου που κατέχει ακίνητη ιδιοκτησία.

- Παρέχει πιστοποιητικά για ακίνητη ή κινητή ιδιοκτησία.
- Εκτελεί όλα τα καθήκοντα και τις εξουσίες που του ανατίθενται από τον Περί Κοινοτήτων Νόμο.

ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Να συνάπτει δάνεια με την έγκριση του Επάρχου.
- Να δημιουργεί βιοτεχνικές περιοχές και να τις ελέγχει.
- Να δημιουργεί Κοινοτικές Αγορές και να ρυθμίζει τα διακιώματα και τα ενοίκια.
- Να εκτελεί υδρευτικά έργα.
- Να πωλεί με την συγκατάθεση του Επάρχου περίσσευμα ύδατος.
- Να παρέχει, ιδρύει, συντηρεί, βελτιώνει και ρυθμίζει την λειτουργία πάρκα, κήπους, γήπεδα, αίθουσες πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων, κολυμβητήρια, κέντρα νεότητας, χώρους αναψυχής για δημόσια χρήση και οποιεσδήποτε άλλες ανέσεις.
- Να μεριμνά για την προβολή της κοινότητας.
- Να φυτεύει δέντρα σε δρόμους και δημόσιους χώρους.
- Να ανεγείρει δημόσιες οικοδομές.
- Να προβαίνει με την έγκριση του Επάρχου σε συνεισφορές για αγαθηργούς σκοπούς.
- Να δαπανεί ποσό που δεν υπερβαίνει το 5% των συνολικών δαπανών του προϋπολογισμού για έξοδα παραστάσεως.
- Να μεριμνά για την κατασκευή, επίστρωση, ασφάλτωση δρόμων.
- Να χορηγεί τις προβλεπόμενες από το Νόμο άδειες.
- Να επιβάλλει ετήσια εισφορά για παροχή κοινοτικών υπηρεσιών.
- Να φροντίζει για την τήρηση του Περί Προστασίας της παραλίας Νόμου και για τον Περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμο.
- Να ρυθμίζει την καταβολή του τέλους διανακτέρευσης σε ξεχονοδοχεία κ.λ.π.
- Να χορηγεί φιλοδώρηματα και συντάξεις στους υπαλλήλους και εργάτες του Συμβουλίου.

- Να ιδρύει Ταμείο Πρόνοιας για τους μη συντάξιμους υπαλλήλους και εργατές του και να καθορίζει τις συνεισφορές που καταβάλλονται σ' αυτό.
- Να ιδρύει ταμείο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Να προβαίνει σε συμφωνία με ασφαλιστικές εταιρείες.
- Να διαγράφει απαιτήσεις των οποίων δεν είναι δυνατή η είσπραξη και δεν υπερβαίνουν τις £50.00.
- Να διοργανώνει και να συμμετέχει στην διοργάνωση πνευματικής, καλλιτεχνικής, πολιτιστικής και αθλητικής δραστηριότητας ή εκδήλωσης.
- Να συνάπτει συμβάσεις με Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας και την παροχή από κοινού υπηρεσιών
- Να αποφασίζει για τον χώρο τοποθέτησης των αγωγών μεταφοράς ποσίμου νερού.
- Να ρυθμίζει με την συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας την τροχαία κίνηση.

3.2.3 Οικονομικά Κοινοτικών Συμβουλίων

Προϋπολογισμός

Για το κάθε οικονομικό έτος, το οποίο αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου κάθε Συμβουλίου ετοιμάζει ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων του με βάση τις πρόνοιες του Περί Κοινοτήτων Νόμου.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Συμβουλίου πρέπει να είναι ισοσκελισμένος. Σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

Ο προϋπολογισμός υποβάλλεται στον Έπαρχο ο οποίος προβαίνει στον έλεγχο νομιμότητας του και εάν ο προϋπολογισμός αντιβαίνει στις πρόνοιες του Περί Κοινοτήτων Νόμου τότε τον απορρίπτει.

Αντίγραφο του εγκριμένου προϋπολογισμού αποστέλλεται στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Έσοδα

Κάθε Συμβούλιο διατηρεί Ταμείο, το οποίο νονομάζεται «Ταμείο Κοινότητας», τα έσοδα του οποίου προέρχονται από:

- Χορηγίες της Δημοκρατίας.
- Φόρους, τέλη, μισθώματα ή διακαιώματα.
- Πρόστιμα και χρηματικές ποινές.
- Μισθώματα, κέρδη, τόκοι και οφέλη που προέρχονται από τις ιδιοκτησίες του Συμβουλίου.
- Δωρεές, κληροδοτήματα ή άλλες χορηγίες.

Έξοδα

- Η αντιμισθία ή η αμοιβή του Κοινοτικού Γραμματέα, του Ταμία και οποιωνδήποτε άλλων υπαλλήλων ή εργατών τους οποίους το Συμβούλιο έχει διορίσει ή εργοδοτεί.
- Οι αναγκαίες δαπάνες που έγιναν νόμιμα από το Συμβούλιο.
- Οποιαδήποτε χρηματικά ποσά που νόμιμα οφείλει το Συμβούλιο.
- Η χρηματοδότηση έργων αναπτύξεως.

Η πληρωμή των εξόδων που επιβαρύνουν το Συμβούλιο πρέπει να είναι εγκεκριμένα από τον προϋπολογισμό ή με ειδική απόφαση του Συμβουλίου με την σχετική έγκριση του Επάρχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΑΡΧΟ **ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ** **ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

Ο Έπαρχος έχει την εξουσία και την αρμοδιότητα να έχει κάτω από τον έλεγχο του διάφορες αρμοδιότητες των Φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (των Κοινοτικών Συμβουλίων πρωτίστως και κατά δεύτερο λόγο των Δημοτικών Συμβουλίων).

4.1 Δημοτικά Συμβούλια

- **Οικονομικά Θέματα**

Σύμφωνα με τον Περί Δήμων Νόμο, ο ετήσιος τακτικός προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων καθώς και ο προϋπολογισμός ανάπτυξης του Δήμου αφού ετοιμαστούν από τη Διαχειριστική Επιτροπή και εγκριθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο υποβάλλονται εις διπλούν μέσω του οικείου Επάρχου στον Υπουργό Εσωτερικών ο οποίος μπορεί να εισηγηθεί τροποποιήσεις καθώς και να κάνει τυχόν παρατηρήσεις επί του Προϋπολογισμού.

Ο Υπουργός στην συνέχεια υποβάλλει τον Προϋπολογισμό για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Επίσης αντίγραφα των εγκριθέντων προϋπολογισμό αποστέλλονται εις τον Γενικό Ελεγκτή και στην Βουλή των Αντιπροσώπων.

Επιπρόσθετα ο Προϋπολογισμός εσόδων επιδοτείται και επιχορηγείται από την Κυβέρνηση αφού προταθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και εγκριθεί από την Βουλή.

- Έργα

Στα μεγάλα έργα που κάνουν οι Δήμοι και χρηματοδοτούνται από την Κυβέρνηση σαν Πολεοδομικά τότε ο Έπαρχος έχει το ρόλο του συντονιστή για την ομαλή πορεία ολοκλήρωσης του.

4.2 Κοινοτικά Συμβούλια

Στις 24/7/1999 η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει ψηφίσει τον Περί Κοινοτήτων Νόμο που με την εφαρμογή του, στις Κοινότητες όπου ήταν Συμβούλια Βελτιώσεως τα μέλη του έπαυσαν να υφίστανται και αντικαθιστάθηκαν από τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου.

Έτσι σύμφωνα με τον Περί Κοινοτήτων Νόμο ο Έπαρχος ασκεί έλεγχο στα πιο κάτω:

- **Άσκηση ελέγχου νομιμότητας των αποφάσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου**

Σύμφωνα με τον Περί Κοινοτήτων Νόμο, ο Κοινοτάρχης έχει καθήκον να τηρεί τα πρακτικά της κάθε συνεδρίας του Συμβουλίου.

Ο Κοινοτάρχης είναι υπόχρεος να κοινοποιεί τα πρακτικά της Συνεδρίας σε όλα τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου.

Επίσης υποχρεούται να κοινοποιεί τα πρακτικά και στον Έπαρχο πριν από την επόμενη τακτική συνεδρία και εν πάση περιπτώσει μέσα σε δεκαπέντε μέρες πριν από τη συνεδρία.

- **Παράλειψη εκτέλεσης καθηκόντων από το Κοινοτικό Συμβούλιο**

Σε περίπτωση όπου ο Κοινοτάρχης και το Κοινοτικό Συμβούλιο παραλείψουν να εκτελέσουν οποιοδήποτε επιβαλλόμενο από τον Περί Κοινοτήτων Νόμο τότε ο Υπουργός έχει την εξουσία να διορίσει τον Έπαρχο αρμόδιο για την εκτέλεση ή την εφαρμογή του Νόμου.

- **Προϋπολογισμός**

Για κάθε οικονομικό έτος το Κοινοτικό Συμβούλιο ετοιμάζει ετήσιο Προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων ο οποίος πρέπει να είναι ισοσκελισμένος.

Ο ετήσιος Προϋπολογισμός των Συμβουλίων υποβάλλεται στον Έπαρχο για έγκριση μέχρι τις 30 Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Ο Έπαρχος προβαίνει στον έλεγχο της νομιμότητας του Προϋπολογισμού μέσα σε ένα μήνα. Αν ο Προϋπολογισμός αντιβαίνει των προνοιών του Περί Κοινοτήτων Νόμου τότε ο Έπαρχος έχει την εξουσία να απορρίψει τον Προϋπολογισμό.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο έχει την δυνατότητα να δαπανεί ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το 20% οποιουδήποτε κονδυλίου της δαπάνης που έχει προϋπολογιστεί.

Στις περιπτώσεις όπου ο Προϋπολογισμός δεν είναι ισοσκελισμένος χρειάζεται την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

Αντίγραφο του εγκριμένου Προϋπολογισμού αποστέλλεται στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

- **Σύναψη Δανείων**

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να συνάπτει Δάνεια για την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου ή για την λήψη οποιουδήποτε μέτρου το οποίο έχει την εξουσία να εκτελεί ή να λαμβάνει.

Για τα πιο πάνω καθώς και για την υποθήκευση ακίνητης ιδιοκτησίας του Συμβουλίου για σκοπούς εγγυήσεως δανείου χρειάζεται η έγκριση του Έπαρχου.

2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο έχει την δυνατότητα να συνάπτει προσωρινά δάνεια από τις τράπεζες και τα Συνεργατικά Ιδρύματα για οποιαδήποτε ποσά που να μην υπερβαίνουν όμως το 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού για την τρέχουσα περίοδο.

Στην περίπτωση όμως που το Δάνειο υπερβαίνει το 20% των εσόδων τότε το Συμβούλιο χρειάζεται την έγκριση του Έπαρχου για τη σύναψη του.

- **Διαγραφή απαιτήσεων – Μη προϋπολογισμένες δαπάνες - Δωρεές/ Συνεισφορές**

Όταν το Κοινοτικό Συμβούλιο αποφασίσει τη σύναψη Δανείου τότε πρέπει ο Κοινοτάρχης να εξασφαλίσει την έγκριση του Έπαρχου.

Επίσης την έγκριση του Επάρχου χρειάζονται και οι αρμοδιότητες του Κοινοτάρχη που αφορούν την διαγραφή απαιτήσεων μεγαλύτερου ποσού από τις £50, δαπάνης μεγαλύτερης των £100 που δεν προνοούνται στον Προϋπολογισμό καθώς και για δωρεές ή συνεισφορές για αγαθοεργούς και φιλανθρωπικούς σκοπούς.

- **Συμβάσεις που διαρκούν πέρα της θητείας του Συμβουλίου**

Συμβάσεις ο οποίες είναι σχετικές με η συνήθη διεξαγωγή των τρεχουσών συναλλαγών του Συμβουλίου μπορούν να καταρτίζονται από τον Κοινοτάρχη για λογαριασμό του Συμβουλίου.

Περαιτέρω όμως, όταν η σύναψη σύμβαση της οποίας η διάρκεια υπερβαίνει τη θητεία του Συμβουλίου υπόκειται στην έγκριση του Επάρχου.

Συγκριτικός Πίνακας Ελεγχόμενων αρμοδιοτήτων Δήμων και Κοινοτήτων

Πίνακας 3

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΙ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
<u>1. Οικονομικά Θέματα</u>		<u>Ισοσκελισμένος</u>
1.1 Προϋπολογισμοί	Εγκρίνονται από Υπουργικό Συμβούλιο (Επαρχο → Υπουργό)	Εγκρίνονται από Έπαρχο όσον αφορά νομιμότητα <u>Μη ισοσκελισμένος</u> Υπουργό(→ Έπαρχο)
1.2 Σύναψη Δανείων	Υπουργικό Συμβούλιο	Έγκριση Επάρχου
1.3 Διαγραφή Απαιτήσεων >£50	Υπουργός	Έγκριση Επάρχου
1.4 Δαπάνη >£100 που δεν προνοείται από τους Προϋπολογισμούς		Έγκριση Επάρχου
1.5 Δωρεές – Συνεισφορές για αγαθοεργούς και φιλανθρωπικούς σκοπούς		Έγκριση Επάρχου
1.6 Συμβάσεις που διαρκούν πέρα της θητείας του Συμβουλίου		Έγκριση Επάρχου
<u>2. Ακίνητη ιδιοκτησία</u>		
2.1 Πώληση & Ανταλλαγή	Υπουργικό Συμβούλιο	Υπουργός Εσωτερικών
2.2 Δουλείες & Εμπράγματα Βάρη	Υπουργός Εσωτερικών	Υπουργός Εσωτερικών
2.3 Απόκτηση Ακίνητης Ιδιοκτησίας με απαλλοτρίωση	Υπουργικό Συμβούλιο	Υπουργικό Συμβούλιο

3. <u>Γενικά Θέματα</u>		
3.1 Υπάλληλοι: Καθορισμός θέσεων, σχεδίων Υπηρεσίας & έκδοση Κανονισμών	Υπουργικό Συμβούλιο	Υπουργός
3.2 Παράλειψη καθήκοντος από Κοινοτάρχη		Παρέμβαση Υπουργού Ανάθεση στον Έπαρχο
3.3 Ονομασία Οδών		Έγκριση Επάρχου
3.4 Απόκτηση και Πώληση Ύδατος εκτός Ορίου Υδατοπρομήθειας		Έγκριση Επάρχου
3.5 Εξώδικος Συμβιβασμός Ποινικών Αδικημάτων		Έγκριση Επάρχου
3.6 Προσφυγή κατά αποφάσεως του Συμβουλίου		Προσφυγή στον Υπουργό
3.7 Τέλεση Γάμων	ΝΑΙ	ΟΧΙ
4. <u>Πολεοδομικά Θέματα</u>	Μόνο οι μεγάλοι Δήμοι Άλλοι Δήμοι: Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
4.1 Πολεοδομική Αρχή		
4.2 Αρμόδια Αρχή	Δήμοι	Έπαρχος

Πηγή: Ίδια έρευνα

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η σύγκριση θα επικεντρωθεί στην όλη μελέτη μας, για τα αντικείμενα τα οποία αναπτύξαμε πιο πάνω που αφορούν τα δυο κράτη ξεχωριστά.

5.1 Σύγκριση Θεσμικού Πλαισίου

Στην Κύπρο οι Δήμοι και οι Κοινότητες λειτουργούν βάση των Περί Δήμων Νόμο 111/85, ενώ στην Ελλάδα η Διοίκηση των Δήμων διέπεται από τον Περί Δήμων και Κοινοτήτων Νόμο (Κώδικας 410/95).

Σημαντική διαφορά των Δήμων είναι ότι για να δημιουργηθεί ένας Δήμος στην Κύπρο πρέπει ο ελάχιστος αριθμός των κατοίκων μιας περιοχής να είναι πάνω από 5.000 κατοίκους. Σε αντίθεση με την Ελλάδα που ένας Δήμος πρέπει να έχει πάνω από 7.000 κατοίκους αν προέρχονται από συνένωση κοινοτήτων. Επίσης οι Δήμοι που έχουν περισσότερους από 150.000 κατοίκους διαιρούνται σε διαμερίσματα.

5.2 Σύγκριση Δομής των Τ.Α.

Η δομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο διαχωρίζεται από δύο όργανα που είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες, ενώ στην Ελλάδα έχουμε Δήμους-Κοινότητες, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Περιφερειακή Διοίκηση και Κεντρική Διοίκηση.

5.2.1 Σύγκριση Αρμοδιοτήτων

Βασική διαφορά για τις αρμοδιότητες των Δήμων είναι ότι οι Δήμοι της Κύπρου έχουν στην δικαιοδοσία τους ελάχιστες αρμοδιότητες σε σχέση με τους Δήμους της Ελλάδας.

Οι αρμοδιότητες των Δήμων της Κύπρου περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες των Δήμων της Ελλάδας εξαιρουμένων των ακόλουθων:

- Ρυθμίζει και απαγορεύει τη διατήρηση ή φύλαξη ζώων και πτηνών.
- Απαγορεύει τη διέλευση ζώων από οδούς.
- Απαγορεύει την άσκηση επαγγέλματος κοντά σε δρόμους που μπορεί να επηρεάσουν την άνεση της περιοχής.
- Ελέγχει επιβλαβή επαγγέλματα.

Αρμοδιότητες που έχουν οι Δήμοι της Ελλάδας και δεν ανήκουν στην δικαιοδοσία των Δήμων της Κύπρου είναι:

- Η λειτουργία εμποροπανηγύρεων.
- Κατασκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.
- Η παροχή υπηρεσίας ύδρευσης και αποχέτευσης.

Μια άλλη διαφορά, που αφορά της αρμοδιότητες του Δημάρχου είναι ότι οι Δήμαρχοι στους Δήμους της Κύπρου εκτός τον υπολοίπων αρμοδιοτήτων τους έχουν και το δικαίωμα της ψήφου, κάτι που δεν ισχύει στους Δήμους της Ελλάδας. Ακόμη οι Δήμαρχοι της Ελλάδας έχουν το δικαίωμα να εκδίδουν πιστοποιητικά γεννήσεων, ενώ στην Κύπρο αυτές οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από τους Δήμους.

5.2.2 Σύγκριση Εσόδων

Τα έσοδα των Δήμων και στις δύο χώρες προέρχονται από ίδιους πόρους και από επιχορηγήσεις.

Στην Ελλάδα τα έσοδα διέπονται από το Ν.1828/89 συγκεκριμένα το άρθρο 25, ενώ στην Κύπρο διέπονται από τον Περί Δήμων Νόμο.

Στην Ελλάδα υπάρχουν τα φορολογικά έσοδα τα οποία χωρίζονται σε 2 κατηγορίες:

- Σε αυτά που εισπράττονται από φόρους που επιβάλλει η ίδια η Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Σε αυτά που εισπράττει η Κεντρική Διοίκηση και ποσοστά αυτών αποδίδονται στους Ο.Τ.Α.

Ενώ στην Κύπρο υπάρχουν οι αυτοτελείς φόροι οι οποίοι διακρίνονται στους εξής λογαριασμούς:

1. Επαγγελματικό φόρο
2. Φόρο θεάματος
3. Τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας
4. Τέλη διανυκτέρευσης
5. Φόρο κοιμητηρίου
6. Φόρο υποδρομικών στοιχημάτων

5.2.3 Χρηματοδοτήσεις

Στην Ελλάδα μια τακτική επιχορήγηση είναι οι Κ.Α.Π., ενώ στην Κύπρο δίνεται τακτική επιχορήγηση η οποία προέρχεται από το 1% των εσόδων του κράτους για όλους τους Δήμους της χώρας.

Όσον αφορά τις ειδικές επιχορηγήσεις ένας Δήμος στην Ελλάδα πρέπει να υποβάλλει τεκμηριωμένη έκθεση στους διάφορους φορείς και κατευθείαν στα Υπουργεία καταλήγοντας στην Κεντρική Διοίκηση. Οι αιτήσεις αξιολογούνται και βάση αυτών γίνεται η κατανομή των ποσών. Ενώ στην Κύπρο η διαδικασία για ένα Δήμο ξεκινά με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την δημιουργία του έργου η οποία αποστέλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα εγκρίνει αν τελικά θα δώσει επιχορήγηση και σε τι ποσοστό.

Η τελευταία διάκριση επιχορηγήσεων είναι από την Ε.Ε. Στην Ελλάδα επικρατούν οι κρατικές γιατί προέρχονται από την Ε.Ε. και αναμφισβήτητα τα ποσά των επιχορηγήσεων που πηγαίνουν απευθείας στους Ο.Τ.Α. είναι πολύ μεγαλύτερα από τα ποσά που λαμβάνουν οι Ο.Τ.Α. της Κύπρου, αφού η Κύπρος τώρα έχει ενταχθεί στην Ε.Ε.

Αν ανατρέξουμε όμως στο παρελθόν η Κύπρος έπαιρνε επιχορηγήσεις από την Ε.Ε. για κάποια προενταξιακά προγράμματα.

5.2.4 Λογιστικό Σύστημα

Το λογιστικό σύστημα της Ελλάδας διέπεται από πολλές διατάξεις, σε σύγκριση με την Κύπρο που δεν διέπεται από διατάξεις αλλά κάθε Δήμος έχει την ευχέρεια να το εφαρμόζει όπως θέλει.

Σε μεγάλους Δήμους στην Ελλάδα με βάση το Ν.2539/97 χρησιμοποιούν διπλογραφικό σύστημα, ενώ στους μικρούς απλογραφικό. Από το 2000 έχει γίνει υποχρεωτική τήρηση διπλογραφικού συστήματος σε όλους τους Ο.Τ.Α. αλλά μέχρι τώρα ελάχιστοι είναι εκείνοι που το εφαρμόζουν. Σε αντίθεση με την Κύπρο που τηρείται ανάλογα με το μέγεθος των Δήμων.

5.2.5 Προϋπολογισμός

Στην Ελλάδα υπάρχει ένας ενιαίος προϋπολογισμός ενώ στην Κύπρο υπάρχουν δύο είδη προϋπολογισμών, ο ειδικός και ο τακτικός.

Στην Ελλάδα ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος ενώ στην Κύπρο όχι.

Τα έσοδα στην Ελλάδα χωρίζονται σε τακτικά και έκτακτα, ενώ στην Κύπρο χωρίζονται, στο διπλογραφικό σε κατηγορίες, ενώ στο απλογραφικό δεν υπάρχει διαχωρισμός.

Στην Ελλάδα τα έξοδα χωρίζονται σε 3 μέρη:

- 1) Τα γενικά.
- 2) Τα ειδικά έξοδα λειτουργίας επιμέρους υπηρεσιών.
- 3) Στις πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδήματος σε τρίτους.

Στην Κύπρο τα έξοδα χωρίζονται σε κάποιες κατηγορίες, ενώ στο απλογραφικό είναι ενιαίοι όλοι οι λογαριασμοί.

Όσον αφορά το λογιστικό κλείσιμο του οικονομικού έτους στην Ελλάδα γίνεται με τον Απολογισμό, ενώ στους Δήμους της Κύπρου στο διπλογραφικό σύστημα γίνεται με τον Ισολογισμό τέλους χρήσης, την Έκθεση εσόδων-εξόδων και την κατάσταση ταμειακής ροής. Στους Δήμους με απλογραφικό γίνεται με την έκθεση εισπράξεων και πληρωμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:   Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η διοικητική οργάνωση της Ελλάδας με το πέρασμα των χρόνων άλλαξε αρκετές φορές την μορφή της.

Σήμερα η Ελλάδα παρουσιάζεται σαν ένα συγκεντρωτικό κράτος, με πολλά όμως στοιχεία αποσυγκεντρωτισμού και με πολλές αρμοδιότητες στους Τοπικούς Φορείς και συγκεκριμένα στους Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Διοικητικά το Ελληνικό Κράτος χωρίζεται σε δεκατρείς περιφέρειες.

Όπως φαίνεται στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα η Τοπική Αυτοδιοίκηση παρόλο που έχει την εξουσία να «αυτοδιοικείται», αντιμετωπίζει τον έλεγχο από την Περιφερειακή Διοίκηση και σε πολλές περιπτώσεις για την εκτέλεση κάποιων αποφάσεων της χρειάζεται και την έγκριση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ο οποίος είναι και ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Κυβέρνησης στην Περιφέρεια.

Σχεδιάγραμμα 4

Πηγή: Ευριδίκη Μπέσιλα – Μπήκα, Τοπική Αυτοδιοίκηση - Ένας σύγχρονος διοικητικός θεσμός, Αθήνα 2001, σ.1

6.1 Η Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδας

Η Περιφερειακή Διοίκηση στην Ελλάδα είναι το αποτέλεσμα της πολιτικής Αποκέντρωσης που ακολούθησαν οι κυβερνήσεις της μεταπολίτευσης.

Η θέσπιση των νόμων 2218/94 και 2240/94 έφερε πολλές αλλαγές στο διοικητικό σύστημα της χώρας.

Με την θέσπιση των πιο πάνω Νόμων η Τοπική Αυτοδιοίκηση Β΄ βαθμού μπαίνει σε εφαρμογή και πολλές από τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες του έως τότε Νομάρχη μεταβιβάζονται στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας (Περιφερειάρχη).

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω η Ελλάδα χωρίζεται διοικητικά σε δεκατρείς περιφέρειες οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

1. Αττικής
2. Νοτίου Αιγαίου
3. Κρήτης
4. Κεντρικής Μακεδονίας
5. Στερεάς Ελλάδας
6. Θεσσαλίας
7. Ιονίων Νήσων
8. Δυτικής Μακεδονίας
9. Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
10. Πελοποννήσου
11. Δυτικής Ελλάδας
12. Βορείου Αιγαίου
13. Ηπείρου

6.1.1 Διοικητική Οργάνωση της Περιφέρειας

Η Περιφέρεια έχει διοικητική και δημοσιονομική αυτοτέλεια. Η Διοικητική αυτοτέλεια συνίσταται στη διεύθυνση της μονάδας από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας που έχει αποφασιστική αρμοδιότητα σχετικά με την δραστηριότητα της, στην ανεξάρτητη από τα Υπουργεία οργάνωση της και στο δικό της προσωπικό που διακρίνεται από το προσωπικό των Υπουργείων.

Όσον αφορά τη δημοσιονομική αυτοτέλεια, οι δαπάνες λειτουργίας (περιλαμβανομένων και των αποδοχών του προσωπικού) καταβάλλονται από πιστώσεις που εγγράφονται σε ξεχωριστό τμήμα του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η Διοικητική οργάνωση της Περιφέρειας συγκροτείται από 8 Διευθύνσεις και 4 αυτοτελή γραφεία που εδρεύουν στην έδρα της περιφέρειας καθώς και διευθύνσεις και τμήματα τοπικής αυτοδιοίκησης και διοίκησης δασών που εδρεύουν και λειτουργούν στους Νομούς ή στις Νομαρχίες.

Σχεδιάγραμμα 5

Πηγή: Ευριδίκη Μπέσιλα – Μπήκα, Τοπική Αυτοδιοίκηση - Ένας σύγχρονος διοικητικός θεσμός, Αθήνα 2001, σ.2

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας

A. Υπηρεσιακή Κατάσταση

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας είναι μετακλητός Δημόσιος Υπάλληλος. Παύεται και μετακινείται από Περιφέρεια σε Περιφέρεια με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και ασκεί τις εξουσίες που του παρέχει ο Νόμος.

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και λαμβάνει τις αποδοχές και τα έξοδα παράστασης των Γενικών Γραμματέων των Υπουργείων, καθώς και κατ' αποκοπή έξοδα κίνησης για τις εκτός έδρας μετακινήσεις του.

B. Αρμοδιότητες

- Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας είναι εκπρόσωπος της Κυβέρνησης και υπεύθυνος για την άσκηση της πολιτικής για τα θέματα που αφορούν την Περιφέρεια.
- Προϊσταται όλων των Υπηρεσιών της Περιφέρειας.
- Κατευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει την δράση των Υπηρεσιών και των υπαλλήλων της Περιφέρειας.
- Είναι πειθαρχικός Προϊστάμενος των Υπαλλήλων της Περιφέρειας και μπορεί να υποβάλλει την ποινή της επίπληξης και προστίμου.
- Προϊσταται επίσης των λιμενικών υπηρεσιών στην Περιφέρεια.
- Μετέχει στην άσκηση της διοικητικής εποπτείας επί των ΟΤΑ.
- Είναι ο κύριος διατάκτης του προϋπολογισμού της Περιφέρειας.
- Εποπτεύει τα ΝΠΔΔ, που εδρεύουν στην Περιφέρεια και δεν εποπτεύονται από Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Δήμους, Κοινότητες και Υπουργεία κατά την Νομοθεσία.
- Μπορεί να μεταβιβάσει αρμοδιότητες του στον Γενικό Διευθυντή της Περιφέρειας, στους Δημάρχους των Δήμων που είναι πρωτεύουσες των Νομών και τους Προέδρους της Περιφέρειας.

Ο Γενικός Διευθυντής της Περιφέρειας αναπληρώνει το Γενικό Γραμματέα όταν απουσιάζει ή κωλύεται και ασκεί τα καθήκοντα του Γενικού Γραμματέα όταν η θέση είναι κενή.

Περιφερειακό Συμβούλιο

Αρμοδιότητες:

- Διατυπώνει προς τους κεντρικούς φορείς του Δημοσίου Τομέα προτάσεις για έργα και μέτρα πολιτικής, εθνικής σημασίας, που αφορούν την Περιφέρεια, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνια εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.
- Καταρτίζει το μεσοχρόνιο αναπτυξιακό Περιφερειακό Πρόγραμμα στο πλαίσιο του μεσοχρόνιου εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος.
- Διαμορφώνει το πλαίσιο για την κατάρτιση των μεσοχρόνιων Νομαρχιακών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων εξειδικεύοντας το μεσοχρόνιο Περιφερειακό Πρόγραμμα και εγκρίνει τα μεσοχρόνια Νομαρχιακά Αναπτυξιακά Προγράμματα.
- Καταρτίζει το ετήσιο Περιφερειακό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα.
- Αποφασίζει για τα ετήσια Νομαρχιακά Αναπτυξιακά Προγράμματα.
- Κατανέμει τις πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για έργα νομαρχιακής και τοπικής σημασίας.
- Διατυπώνει προς τους φορείς του Δημοσίου Τομέα προτάσεις για έργα και μέτρα πολιτικής που αφορούν την Περιφέρεια και χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αλλά εντάσσονται στα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα των φορέων αυτών.
- Επίσης γνωμοδοτεί για τα προγράμματα αυτά πριν από την έγκρισή τους.

Οργάνωση και Λειτουργία Π. Σ

Σε κάθε Περιφέρεια συνίσταται Περιφερειακό Συμβούλιο που αποτελείται από:

- Το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ως Πρόεδρο.
- Τους Νομάρχες της Περιφέρειας και τους Προέδρους των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

- Ένα εκπρόσωπο από κάθε Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων που περιλαμβάνει η Περιφέρεια, ο οποίος εκλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του από την Διοικούσα Επιτροπή της ΤΕΔΚ.
- Ένα εκπρόσωπο της Περιφερειακής Οργάνωσης από τους πιο κάτω φορείς:
  1. Των Επιμελητηρίων των παραγωγικών τάξεων, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος
  2. Του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Οικονομικού Επιμελητηρίου, της ΑΔΕΔΥ, της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ, της Γ.Σ.Ε.Ε.

Συμβούλιο Περιφερειών

Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης λειτουργεί Συμβούλιο Περιφερειών με σκοπό τη στήριξη της περιφερειακής διοίκησης της Χώρας.

Το Συμβούλιο αποτελείται από:

1. Τον Υπουργό Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ως Πρόεδρο)
2. Τους Γενικούς Γραμματείς Περιφέρειας
3. Τον Αρμόδιο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ανάλογα με τα εξεταζόμενα θέματα συμμετέχουν και αρμόδιοι υπουργοί ενώ καλούνται κατά περίπτωση και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το Συμβούλιο τυγχάνει της υποστήριξης του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης οι οποίες τηρούν τα πρακτικά των συνεδριάσεων και παρακολουθούν την εξέλιξη της εφαρμογής των αποφάσεων και γενικότερα εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις ομαλής επικοινωνίας κέντρου και Περιφερειών.

6.2 Εποπτεία των Πράξεων των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων και της Δημαρχιακής Επιτροπής

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ασκεί την εποπτεία στους ΟΤΑ πρώτου βαθμού. Όλες οι πράξεις των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων αποστέλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε διάστημα 10 ημερών από την συνεδρίαση.

Ο Γενικός Γραμματέας αφού εξετάσει τις πιο άνω πράξεις ως προς την νομιμότητα τους, παραπέμπει στην τριμελή επιτροπή μέσα σε διάστημα 15 ημερών από τη λήψη τους, όλες τις πράξεις τις οποίες θεωρεί αιτιολογημένα ότι δεν είναι νόμιμες.

Σε κάθε Περιφέρεια συνίσταται τουλάχιστον μία τριμελής επιτροπή που αποτελείται από ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του κράτους ως πρόεδρο και δύο μόνιμους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας της Περιφέρειας οι οποίοι ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Το έργο της επιτροπής αυτής είναι η άσκηση ελέγχου νομιμότητας στις πράξεις των οργάνων των ΟΤΑ α΄ βαθμού που παραπέμπονται σ' αυτήν από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και η εκδίκαση προσφυγών κατά των πράξεων αυτών.

Η επιτροπή μέσα σε διάστημα 20 ημερών αποφασίζει για την νομιμότητα της πράξης και έχει το δικαίωμα της ακύρωσης της ή της απόφασης ότι νομίμως εξεδόθη.

Επίσης σύμφωνα με τον Περί Δήμων και Κοινοτήτων Νόμο ο έλεγχος σκοπιμότητας καταργείται και έτσι σύμφωνα με τον πιο πάνω νόμο ο κάθε δημότης και ο οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει στην πιο άνω επιτροπή και να προσβάλει τις πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων σε 10 μέρες αφού αυτές δημοσιευτούν.

Επιπρόσθετα στην ίδια πιο πάνω επιτροπή, προσβάλλονται και οι πράξεις των προέδρων των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων για παράβαση νόμου σε διάστημα 10 ημερών αφού αυτές δημοσιευτούν από οποιοδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

6.2.1 Αποκλειστική Άσκηση της πειθαρχικής δικαιοδοσίας από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας μετά από καταγγελία της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για την εφαρμογή τη νομοθεσίας αυτής, ασκεί τη πειθαρχική δικαιοδοσία ως προς τις δημοτικές και τις κοινοτικές αρχές ή τα μέλη τους.

Οι Δήμαρχοι, οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων και οι Δημοτικοί και Κοινοτικοί Σύμβουλοι επιτρέπεται να απολυθούν για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ύστερα από εμπειριστατωμένη έκθεση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και σύμφωνη γνώμη Συμβουλίου.

Για τον ίδιο λόγο μπορεί να διαλυθεί ένα Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

6.2.2 Ελεγχόμενες από τον Περιφερειάρχη αρμοδιότητες των ΟΤΑ

Προϋπολογισμός

Το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο μέχρι το τέλος Νοεμβρίου ψηφίζει και υποβάλλει τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους στον οικείο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ισοσκελισμένο.

Ο Προϋπολογισμός αποστέλλεται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μαζί με τις αποφάσεις των Συμβούλων που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών που είναι γραμμένες σ' αυτόν.

Αν ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας διαπιστώσει ότι ο προϋπολογισμός δεν είναι σύμφωνος με τις πρόνοιες του Νόμου τότε καλεί το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο να αναμορφώσει έτσι τον Προϋπολογισμό ούτως ώστε να συνάδει με τις Πρόνοιες της Νομοθεσίας.

Απολογισμός

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού εγκρίνει τον απολογισμό ή ισολογισμό έπειτα από τον έλεγχο ορκωτού λογιστή τότε τον υποβάλλει μαζί με όλα τα διακαιολογητικά στο Ελεγκτικό Συνέδριο για έλεγχο και η υποβολή του ανακοινώνεται στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

Ταμειακή Διαχείριση

Εάν ζητηθεί από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή από τον Υπουργό Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης οποιαδήποτε πληροφορία από την Ταμειακή Υπηρεσία εκείνοι που διεξάγουν την υπηρεσία αυτή οφείλουν να τους την παρέχουν.

Διαγραφή Χρεών

Κάθε είδους χρέη προς τους Δήμους ή τις Κοινότητες μπορούν να διαγραφούν ολόκληρα ή εν μέρει αφού πρώτα πάρει τέτοια απόφαση το Συμβούλιο.

Δάνεια

Απαραίτητο στοιχείο για την υπογραφή της Δανειακής Σύμβασης με εξαίρεση τα δάνεια που συνομολογούνται με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, αποτελεί η πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας από την οποία προκύπτει η νομιμότητα της απόφασης του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου. Η πράξη του Γενικού Γραμματέα πρέπει να μνημονεύεται στην Δανειακή Σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η Επαρχιακή Διοίκηση της Κύπρου καθώς και η Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδος δεν διέπονται από κάποια νομοθεσία αλλά οι λειτουργίες τους συνεπάγονται από τις διάφορες νομοθεσίες, κανονισμούς και προεδρικά διατάγματα των Κυβερνήσεων που κατά καιρούς ψηφίζονται και εκδίδονται.

7.1 Σύγκριση αρμοδιοτήτων Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και Επάργου

Πίνακας 4

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ	ΕΠΑΡΧΟΣ
Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης	Ο Έπαρχος εκτελεί κάτω από την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Εσωτερικών.
Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας είναι εκπρόσωπος της Κυβέρνησης και υπεύθυνος για την άσκηση της πολιτικής για τα θέματα που αφορούν την Περιφέρεια.	Ο Έπαρχος συνεργάζεται με τις άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και μεριμνά για την εφαρμογή της Κυβερνητικής πολιτικής στην Επαρχία που τοποθετείται
Προϊσταται, κατευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει την δράση των Υπηρεσιών και των υπαλλήλων της Περιφέρειας. Είναι πειθαρχικός Προϊστάμενος των Υπαλλήλων και μπορεί να υποβάλλει την ποινή της επίπληξης και του προστίμου.	Είναι υπεύθυνος για την οργάνωση, διοίκηση, εποπτεία και ομαλή λειτουργία των Γραφείων της Επαρχιακής Διοίκησης που προϊσταται.

<p>Μετέχει στην άσκηση της διοικητικής εποπτείας επί των ΟΤΑ.</p>	<p>Εποπτεία, καθοδηγεί και ελέγχει τα Κοινοτικά Συμβούλια στην επαρχία του και εργάζεται για την εξασφάλιση αγωγής συνεργασίας μεταξύ των οργανισμών Αυτοδιοίκησης και των κρατικών υπηρεσιών.</p>
<p>Είναι ο κύριος διατάκτης του προϋπολογισμού της Περιφέρειας.</p>	<p>Η Επαρχιακή Διοίκηση ως υπηρεσία δεν καταρτίζει δικό της Προϋπολογισμό.</p>
<p>Εποπτεύει τα ΝΠΔΔ, που εδρεύουν στην Περιφέρεια και δεν εποπτεύονται από Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Δήμους, Κοινότητες και Υπουργεία κατά την Νομοθεσία.</p>	<p>Συντονίζει τις δραστηριότητες των κρατικών υπηρεσιών και των Ημικρατικών και άλλων Δημόσιων Οργανισμών στην Επαρχία που τοποθετείται και μεριμνά για την εξασφάλιση στενής συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών αυτών.</p>
<p>Μπορεί να μεταβιβάσει αρμοδιότητες του στον Γενικό Διευθυντή της Περιφέρειας, στους Δημάρχους των Δήμων που είναι πρωτεύουσες των Νομών και τους Προέδρους της Περιφέρειας.</p>	<p>Μπορεί να μεταβιβάσει αρμοδιότητες του στον Βοηθό Έπαρχο (Ο Ανώτερος Διοικητικός Λειτουργός εκτελεί τα καθήκοντα του Βοηθού Έπαρχου)</p>

Πηγή: Ίδια έρευνα

7.2 Σύγκριση Υπηρεσιών της Περιφερειακής Διοίκησης και Επαρχειακής Διοίκησης

Τόσο η Επαρχειακή Διοίκηση της Κύπρου όσο και η Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδος έχουν ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων που κατανέμονται σε πολλά Γραφεία και Τμήματα.

Εντούτοις όμως αν συγκρίνουμε τις δύο Διοικήσεις φαίνεται ότι η Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδος έχει περισσότερα Γραφεία και Τμήματα.

Πίνακας 5

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
1. Διεύθυνση Ελέγχου Κατασκευής Έργων 2. Διεύθυνση Συντήρησης Έργων	Τμήμα Επαρχειακού Μηχανικού
Διεύθυνση Δημοσίων Έργων	Τμήμα Δημοσίων Έργων (Υπάγεται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων)
Διεύθυνση Υγείας και Πρόνοιας	Υγειονομικές Υπηρεσίες (Υπάγονται στο Υπουργείο Υγείας)
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (συντονισμός από Έπαρχο)
Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας	Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος – Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
Διεύθυνση Δασών	Τμήμα Δασών (Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος)
Διεύθυνση Γεωργικής Ανάπτυξης	Οργανισμός Γεωργικής Ανάπτυξης (Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος)
Διεύθυνση Αυτοδιοίκησης	Γραφείο Κοινοτικών Συμβουλίων
Διεύθυνση Διοίκησης	Γραφείο Γραμματείας
Τμήμα Επικοινωνίας και Εξυπηρέτησης Πολιτών	Γραμματεία - Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Γραφείο Πολιτικής Προστασίας	Πολιτική Άμυνα
-----	Τμήμα Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών
-----	Γραφείο Στήριξης Εκτοπισθέντων
-----	Αρχείο Πληθυσμού

Πηγή: Ίδια έρευνα

- Έργα

Στον τομέα των έργων, η διαφορά επικεντρώνεται στην διάκριση της κατασκευής και συντήρησης των έργων που υπάρχει στην Περιφερειακή Διοίκηση, κάτι που δεν υφίσταται στην Επαρχιακή Διοίκηση.

Επίσης, όσο αφορά τη διεύθυνση των Δημοσίων έργων, αυτή ασκείται από τον Περιφερειάρχη ενώ στην Κύπρο ασκείται από τον Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων ο οποίος υπάγεται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

- Υγεία – Πρόνοια

Στον τομέα της Υγείας & Πρόνοιας υπάρχουν σαφείς διαφορές καθώς οι υπηρεσίες αυτές στην Κύπρο παρέχονται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας. Εντούτοις όμως όταν παρουσιαστούν περιπτώσεις εντός των ορίων των Κοινοτικών Συμβουλίων αμέσως οι Λειτουργοί βρίσκονται κάτω από την εποπτεία και τον έλεγχο του οικείου Επάρχου.

- Σχεδιασμός – Ανάπτυξη

Στην Περιφερειακή Διοίκηση υπάρχει Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης, κάτι που στην Επαρχιακή Διοίκηση δεν υπάρχει.

Στην Κύπρο τόσο ο σχεδιασμός όσο και η ανάπτυξη είναι το αποτέλεσμα πολλών φορέων της Διοίκησης.

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη γίνεται μέσω του Γραφείου Προγραμματισμού, το οποίο είναι υπεύθυνο για την αναπτυξιακή πολιτική της Κυβέρνησης.

Ωστόσο για τη εκτέλεση των έργων ανάπτυξης συμβάλλουν πολλοί φορείς ανάλογα με το μέγεθος του έργου. Π.χ. αν ένα έργο κριθεί πολεοδομικό τότε στην εκτέλεση του εμπλέκονται το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, ο ενδιαφερόμενος Ο.Τ.Α, οι διάφοροι επηρεαζόμενοι ημικρατικοί οργανισμοί και η Επαρχιακή Διοίκηση (ο Έπαρχος στα πολεοδομικά έργα έχει τον ρόλο του συντονιστή).

- Περιβάλλον – Χωροταξία

Οι αντίστοιχες αρμοδιότητες που υπάρχουν στην Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας στην Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδος, δεν υφίστανται στην Επαρχιακή Διοίκηση της Κύπρου αφού οι αρμοδιότητες αυτές ανήκουν

στο υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για τα θέματα που αφορούν το Περιβάλλον, και στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για τα θέματα που αφορούν την Χωροταξία.

- Δάση

Στην Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδος υπάρχει Διεύθυνση Δασών σε αντίθεση με την Επαρχιακή Διοίκηση της Κύπρου όπου δεν υπάρχει κάποιο αντίστοιχο τμήμα ή Γραφείο.

Στην Κύπρο το Τμήμα Δασών υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και λειτουργούν Γραφεία στις κατά τόπους επαρχίες.

- Γεωργική Ανάπτυξη

Στην Επαρχιακή Διοίκηση της Κύπρου, σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στην Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδας, δεν υπάρχει διεύθυνση Γεωργικής Ανάπτυξης ή κάποια αντίστοιχη διεύθυνση αλλά τέτοιες υπηρεσίες παρέχονται από τα διάφορα τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Οργανισμός Γεωργικής Ανάπτυξης, Οργανισμός Γεωργικών Πληρωμών).

- Τοπική Αυτοδιοίκηση

Στον τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι δύο Διοικήσεις παρουσιάζουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά.

Αν εξαιρέσουμε τον έλεγχο που ασκεί σε πολύ μικρό βαθμό η Επαρχιακή Διοίκηση επί των Δήμων στην Κύπρο, η εποπτεία που ασκείται από την Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδας στα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια είναι ταυτόσημη με την εποπτεία που ασκεί η Επαρχιακή Διοίκηση στα Κοινοτικά Συμβούλια στην Κύπρο.

Στην Ελλάδα ο Περιφερειάρχης ασκεί έλεγχο νομιμότητας επί των Πράξεων των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων. Στην Κύπρο έλεγχος νομιμότητας γίνεται από τον Έπαρχο μόνο στα Κοινοτικά Συμβούλια.

Εν αντιθέσει οι Πράξεις των Δημοτικών Συμβουλίων ελέγχονται εφόσον ζητηθεί από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

- Επικοινωνία και Εξυπηρέτηση Πολιτών

Η Περιφερειακή Διοίκηση έχει Τμήμα Επικοινωνίας και Εξυπηρέτησης Πολιτών ενώ η Επαρχιακή Διοίκηση για τα θέματα εξυπηρέτησης πολιτών είναι αρμόδια η γραμματεία και για τα θέματα επικοινωνίας είναι αρμόδιο το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

- Πολιτική Προστασία

Τόσο στην Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδας όσο και στην Επαρχιακή Διοίκηση της Κύπρου υπάρχουν τα αντίστοιχα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας.

- Διαχείριση Τουρκοκυπριακών Περιουσιών

- Γραφείο Στήριξης Εκτοπισθέντων

Αυτές οι Υπηρεσίες δεν υπάρχουν στην Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδος για ευνόητους λόγους.

- Αρχείο Πληθυσμού

Το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού ασχολείται με την έκδοση διαβατηρίων, πιστοποιητικών γεννήσεως και θανάτων, δελτίων πολιτικών ταυτοτήτων, προσφυγικών ταυτοτήτων και εκλογικών βιβλιαρίων.

Στην Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδος δεν υπάρχει αντίστοιχο Τμήμα αφού τέτοιες λειτουργίες ασκούνται από τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο αφορά μόνο την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση αφού στο Κυπριακό κράτος απουσιάζει η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση.

Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση της Κύπρου υπάρχει σαφής διαχωρισμός ανάμεσα στους Δήμους και τις Κοινότητες αφού διέπονται και από ξεχωριστή νομοθεσία (Περί Δήμων Νόμος και Περί Κοινοτήτων Νόμος).

Εντούτοις όμως οι Αρμοδιότητες των Κοινοτικών Συμβουλίων έχουν τις ίδιες σχεδόν αρμοδιότητες με τα Δημοτικά Συμβούλια και η διοικητική τους εποπτεία είναι σχεδόν η ίδια αφού οι αποφάσεις των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν υπόκεινται σε οποιοδήποτε έλεγχο σκοπιμότητας παρά μόνο σε έλεγχο νομιμότητας από την Κυβέρνηση μέσω του Επαρχου. Μόνο σε πολύ περιορισμένο αριθμό θεμάτων χρειάζεται η έγκριση ή και η συναίνεση της Κυβέρνησης.

Σε αντίθεση με τους 4 μεγάλους Δήμους, οι μικροί Δήμοι και τα Κοινοτικά Συμβούλια δεν μπορούν να είναι Πολεοδομικές Αρχές. Για τις Αρχές αυτές η πολεοδομική αρχή εξακολουθεί να είναι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και οι εξουσίες της έχουν εκχωρηθεί στον Έπαρχο.

Εξαίρεση αποτελεί η Κοινότητα Αγίου Τύχωνα όπου η Αρμοδιότητα αυτή έχει εκχωρηθεί στο Κοινοτικό Συμβούλιο.

Τα Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν ελλείψεις οι οποίες οφείλονται στην απουσία συμπλεγματοποιημένων κοινοτήτων καθώς και στην έλλειψη προσωπικού που οφείλεται στην ανεπάρκεια και στην αδυναμία εξεύρεσης ιδίων οικονομικών πόρων.

Η συμπλεγματοποίηση των Κοινοτήτων είναι απαραίτητη για να μπορέσει η ύπαιθρος να ακολουθήσει τους ρυθμούς ανάπτυξης της χώρας και να επωφεληθεί από τα διάφορα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, ενόψει και της πλήρους ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ίσως το παράδειγμα της πολιτικής που ακολουθήθηκε στην Ελλάδα με την δημιουργία των Καποδιστριακών Δήμων, να αποτελέσει πρότυπο και για τις κοινότητες στην Κύπρο.

Τελειώνοντας την εργασία μας, πιστεύουμε ότι η Επαρχιακή Διοίκηση χρήζει άμεσα αναβάθμισης.

Στην Κύπρο ουσιαστικά δεν υπάρχει δευτεροβάθμια Αρχή για περιφερειακή ανάπτυξη. Οι πλείστες αρμοδιότητες αναλαμβάνονται είτε από τα Υπουργεία είτε από τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα.

Η Επαρχιακή Διοίκηση λειτουργεί σαν ένα καθαρά κυβερνητικό τμήμα. Ο συντονιστικός ρόλος του Επάρχου υποβαθμίζεται συνεχώς από την έλλειψη θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων και τον συγκεντρωτικό χαρακτήρα της Διοίκησης.

Μέσα από την μελέτη μας αυτή, βλέπουμε ότι στην Ελλάδα υπάρχουν δύο διοικητικά επίπεδα: η δευτεροβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση και η Περιφερειακή Διοίκηση. Στην Κύπρο όμως, το μέγεθος του νησιού δεν επιτρέπει την παράλληλη λειτουργία. Το πιο αποτελεσματικό ίσως να ήταν συνδυασμός των δύο σε ένα σώμα.

Παράλληλα, θα πρέπει να προωθηθεί η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από τα Υπουργεία και τα Τμήματα στις επαρχίες με παράλληλη διεύρυνση του συντονιστικού ρόλου της νέας Επαρχιακής Διοίκησης και την εμπλοκή των τοπικών φορέων στον προγραμματισμό και στην ανάπτυξη.

Με την προτεινόμενη νέα δομή διευρύνεται και ενισχύεται ο προγραμματικός και συντονιστικός ρόλος της Επαρχίας στην ανάπτυξη της περιοχής της, διευκολύνεται η Κυβέρνηση να εκχωρήσει εξουσίες της σε Νομαρχιακό όργανο, εφόσον θα συμμετέχει σε αυτό, και διασφαλίζεται η συμμετοχή των πολιτών στη διοίκηση και διαχείριση υποθέσεων που τους αφορούν.

Μερικές αρμοδιότητες που θα μπορούσαν να μεταφερθούν στη νέα Επαρχιακή Διοίκηση είναι:

- Συντονισμός και εποπτεία όλων των Κυβερνητικών Υπηρεσιών στην Επαρχία, τουλάχιστον όσο αφορά την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων.

- Προγραμματισμός, σχεδίαση και υλοποίηση πολεοδομικών έργων και άλλων έργων επαρχιακού ενδιαφέροντος (Σήμερα είναι ευθύνη του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως).
- Διαχείριση σκυβάλων.
- Δημιουργία αποχετευτικών συστημάτων στην ύπαιθρο
- Διαχείριση υδάτινων πόρων στην επαρχία.
- Έργα προστασίας των ακτών και ναυαγοσωστικές μονάδες.
- Προκήρυξη προσφορών για έργα της αρμοδιότητας της τουλάχιστον μέχρι του ορίου της Υπουργικής Επιτροπής Προσφορών.
- Να λειτουργεί ως Πολεοδομική Αρχή με εκχώρηση από τον Υπουργό Εσωτερικών και Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με τον Περί οδών και Περί Οικοδομών Νόμο (όσον αφορά τις κοινότητες).
- Συντήρηση σχολικών κτιρίων.
- Οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων επαρχιακού επιπέδου.

Η Επαρχιακή Διοίκηση θα πρέπει να έχει τον δικό της προϋπολογισμό για τα διάφορα έργα στην επαρχία και να έχουν αρμοδιότητα μεταφοράς κεφαλαίων σε διαφορετικά έργα, εάν υπάρχουν εξοικονομήσεις, χωρίς την εμπλοκή του Γραφείου Προγραμματισμού.

Πρέπει να δημιουργηθεί Επαρχιακό Συμβούλιο Ανάπτυξης στο οποίο να εκπροσωπούνται οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, αναπτυξιακοί φορείς και εκπρόσωποι Κυβερνητικών Τμημάτων.

Τέλος θέλουμε να τονίσουμε τον σημαντικό ρόλο και τη μεγάλη συμβολή των Επαρχιακών Διοικήσεων για την οικονομική άνθηση του τόπου.

Στις δύσκολες περιόδους που πέρασε το νησί, οι πρωτοβουλίες και το έργο που πάραξε ήταν απεριόριστης σημασίας και η βοήθεια που πρόσφερε στην Κυπριακή Κοινωνία είναι ανεκτίμητη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, Κύπρος, Λευκωσία 2000
2. ΕΥΡΙΔΙΚΗ ΜΠΕΣΙΛΑ – ΒΗΚΑ, Τοπική Αυτοδιοίκηση – Ένας σύγχρονος διοικητικός θεσμός, Π.Ν. Σάκουλας – Δίκαιο και Οικονομία, Αθήνα 2001
3. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Ο Περί Δήμων Νόμος, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 1990
4. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος του 1999, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 1999
5. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Χάρτης Δικαιωμάτων του Πολίτη, Υπουργείο Εσωτερικών, Λευκωσία 2002
6. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, Ετήσια έκθεση 2000, Λευκωσία 2001
7. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, Ετήσια έκθεση 2002, Λευκωσία 2003
8. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ, Περιφερειακή Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Καλαμάτα 2001

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Κατά Περιφέρειες
Πληθυσμός απογραφής 17ης Μαρτίου 1991
Π.Δ. 51/1987 «Καθορισμός των Περιφερειών της Χώρας για το σχεδιασμό, προγραμματισμό
και το συντονισμό της περιφερειακής ανάπτυξης»)

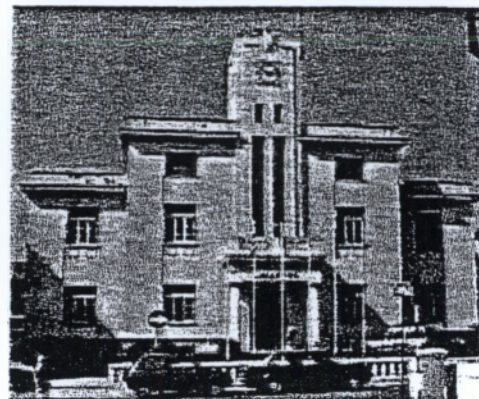
Περιφέρεια	Έδρα	Νομοί	Πληθυσμός Απογραφής 1991	Αριθμός Ο.Τ.Α		
				Δημοί	Κοιν	Συν
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	Κομοτηνή	Δράμας	96.554	8	1	9
		Έβρου	143.752	13	-	13
		Καβάλας	135.937	11	-	11
		Ξάνθης	91.063	6	4	10
		Ροδόπης	103.190	9	3	12
			570.496	47	8	55
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Θεσσαλονίκη	Ημαθίας	139.934	12	-	12
		Θεσσαλονίκης	946.864	43	2	45
		Κιλίκης	81.710	11	1	12
		Πέλλης	138.761	11	-	11
		Πιερίας	116.763	13	-	13
		Σερρών	192.828	22	5	27
		Χαλκιδικής	92.117	14	-	14
			1.708.977	126	8	134
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Κοζάνη	Γρεβενών	36.797	8	7	15
		Καστοριάς	52.685	12	3	15
		Κοζάνης	150.386	16	3	19
		Φλώρινας	53.147	8	4	12
			293.015	44	17	61
ΗΠΕΙΡΟΥ	Ιωάννινα	Αρτης	78.719	13	3	16
		Θεσπρωτίας	44.188	8	2	10
		Ιωαννίνων	158.193	28	13	41
		Πρέβεζας	58.628	8	1	9
			339.728	57	19	76
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Λάρισα	Καρδίτσης	126.854	20	1	21
		Λάρισας	270.612	28	3	31
		Μαγνησίας	198.434	22	4	26
		Τρικάλων	138.946	23	3	26
			734.846	93	11	104
ΟΝΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ	Κέρκυρα	Ζακύνθου	32.557	6	-	6
		Κέρκυρας	107.592	13	3	16
		Κεφαλληνίας	32.474	8	1	9
		Λευκάδος	21.111	6	2	8
			193.734	33	6	39
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Πάτρα	Αιτωλίας	228.180	29	-	29
		Αχαΐας	300.078	21	2	23
		Ηλείας	179.429	22	-	22
			707.687	72	2	74
ΠΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Λαμία	Βοιωτίας	134.108	18	-	18
		Ευβοίας	208.408	25	-	25
		Ευρυτανίας	24.307	11	-	11
		Φθιώτιδος	171.274	23	-	23
		Φωκίδας	44.183	12	-	12
			582.280	89	6	95
ΠΤΙΚΗΣ ΕΛΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Αθήνα Τρίπολη	Αττικής	3.523.407	91	33	124
		Αργολίδας	97.636	14	-	14
		Αρκαδίας	105.309	22	1	23
		Κορινθίας	141.823	15	-	15
		Λακωνίας	95.696	20	-	20
		Μεσσηνίας	166.964	29	-	29
			607.428	100	7	107
ΩΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Μυτιλήνη	Λέσβου	105.082	17	1	18
		Σάμου	41.965	8	-	8
		Χίου	52.184	10	-	10
			199.231	35	1	36
ΩΠΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Ερμούπολη	Δωδεκανήσου	163.476	25	2	27
		Κυκλάδων	94.005	20	11	31
			257.481	45	13	58
ΨΗΤΗΣ	Ηράκλειο	Ηρακλείου	264.906	26	-	26
		Λασιθίου	71.279	8	-	8
		Ρεθύμνης	70.095	11	-	11
		Χανίων	133.774	23	-	23
			540.054	68	2	70
ΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ			10.258.364	900	133	1.033

Δήμοι

Κάθε Δήμος διοικείται από το δήμαρχο που έχει εκτελεστικές και διοικητικές αρμοδιότητες τις οποίες ασκεί βοηθούμενος από ένα δημοτικό συμβούλιο, για θητεία πέντε χρόνων. Τόσο ο δήμαρχος όσο και το δημοτικό συμβούλιο εκλέγονται από τους δημότες, δηλαδή τους κατοίκους του Δήμου.

Στην Κύπρο υπάρχουν 33 Δήμοι από τους οποίους οι 9 είναι κατεχόμενοι από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής από το καλοκαίρι του 1974 και οι υπηρεσίες τους, όσες μπορούν να λειτουργούν, προσφέρονται στην προσφυγιά.

Το Δημαρχείο Λεμεσού

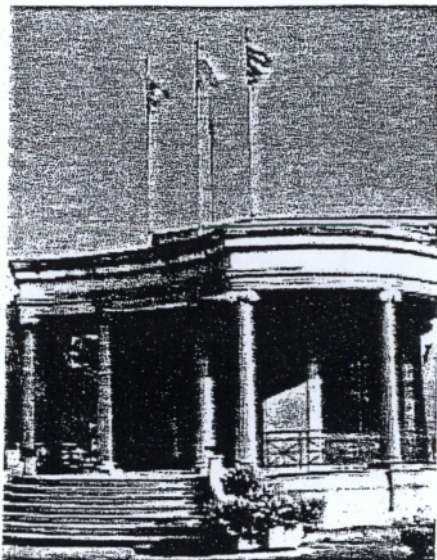
Αρμοδιότητες:

Η οργανωτική δομή των Δήμων καθορίζεται από τον περί Δήμων Νόμο του 1985. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό, το Δημοτικό Συμβούλιο εκτελεί, στο μέτρο των οικονομικών του δυνατοτήτων, όλα ή οποιαδήποτε από τα ακόλουθα βασικά καθήκοντα, μέσα στα δημοτικά του όρια:

- προνοεί για την ονομασία των οδών και την αρίθμηση των υποστατικών,
- ελέγχει και προνοεί για τη δημόσια υγεία,
- προνοεί για κοινωνικές, υγειονομικές και ιατρικές υπηρεσίες,
- χορηγεί ή εκδίδει τις προβλεπόμενες άδειες από το νόμο,
- προνοεί για την κατασκευή και συντήρηση συστημάτων υδατοπρομήθειας και αποχετεύσεων,
- προνοεί για την κατασκευή, καθαριότητα και φωτισμό των οδών και γεφυρών,
- προνοεί για κατάλληλη και υγιεινή συλλογή, διάθεση και επεξεργασία των σκουβάλων,
- λαμβάνει μέτρα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της καλής εμφάνισης του δήμου.

Τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου, το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να προνοεί για την ασφάλεια και άνεση όλων των προσώπων που συχνάζουν στην παραλία ή χρησιμοποιούν δημόσιες καλυμπητικές δεξαμένες, προωθεί καλλιτεχνικές, πολιτιστικές, μορφωτικές, αθλητικές και άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις, προνοεί για την εγκαθίδρυση και ρύθμιση δημοτικών αγορών, επιβάλλει τέλος πάνω στις πληρωμές που γίνονται για είσοδο σ' οποιοδήποτε δημόσιο θέαμα, προνοεί για την καταβολή τελών από τους διευθυντές ή υπεύθυνους επιχειρήσεων ξενοδοχείων

Το Δημαρχείο Λευκωσίας

Το Δημοτικό Συμβούλιο δύναται, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, να εκδίδει, τροποποιεί ή ανακαλεί Κανονισμούς για όλους ή οποιουδήποτε σκοπούς προβλέπονται από το Νόμο. Οι Κανονισμοί αυτοί, μετά την τελευταία τροποποίηση του Νόμου, δεν υπόκεινται πλέον στην έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Το συμβούλιο έχει εξουσία επίσης να συνάπτει συμβάσεις με άλλες τοπικές αρχές για εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας ή για παροχή υπηρεσιών από κοινού, προνοεί για την άρση οποιασδήποτε οχληρίας, επιβάλλει ετήσιο φόρο, καλούμενο δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας σε κάθε ακίνητη ιδιοκτησία που βρίσκεται εντός των δημοτικών του ορίων, επιβάλλει διαπύλια (δικαιώματα) πάνω σε όλα τα αγαθά που εισκομίζονται μέσα στα δημοτικά του όρια, ρυθμίζει και ελέγχει την τροχαία κίνηση με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας.

Επιπρόσθετα από τον περί Δήμων Νόμο, υπάρχουν και άλλοι νόμοι που παρέχουν στους Δήμους εξουσίες και αρμοδιότητες. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου, το Δημοτικό Συμβούλιο είναι η αρμόδια αρχή και έχει εξουσία να εκδίδει άδειες για ανέγερση και μετατροπή σε οικοδομές, για διαίρεση και διαχωρισμό γης, να εκδίδει πιστοποιητικά τελικής έγκρισης σε σχέση με οποιοδήποτε εργασίες για τις οποίες έχει παραχωρηθεί σχετική άδεια και να εισπράττει τα σχετικά δικαιώματα.

Με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο, έχει εκχωρηθεί στους Δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου η εξουσία να ενεργούν ως πολεοδομικές αρχές, εκδίδοντας πολεοδομικές άδειες που να επιτρέπουν την αξιοποίηση ακίνητης ιδιοκτησίας και ασκώντας εξουσία πολεοδομικού ελέγχου.

Σύμφωνα με τον περί Πολιτικού Γάμου Νόμο ο Δήμαρχος κάθε δήμου είναι ο αρμόδιος Λειτουργός Γάμου για τέλεση πολιτικών γάμων. Ο Δήμαρχος μπορεί επίσης να διορίζει δημοτικούς συμβούλους ως Λειτουργούς Γάμου.

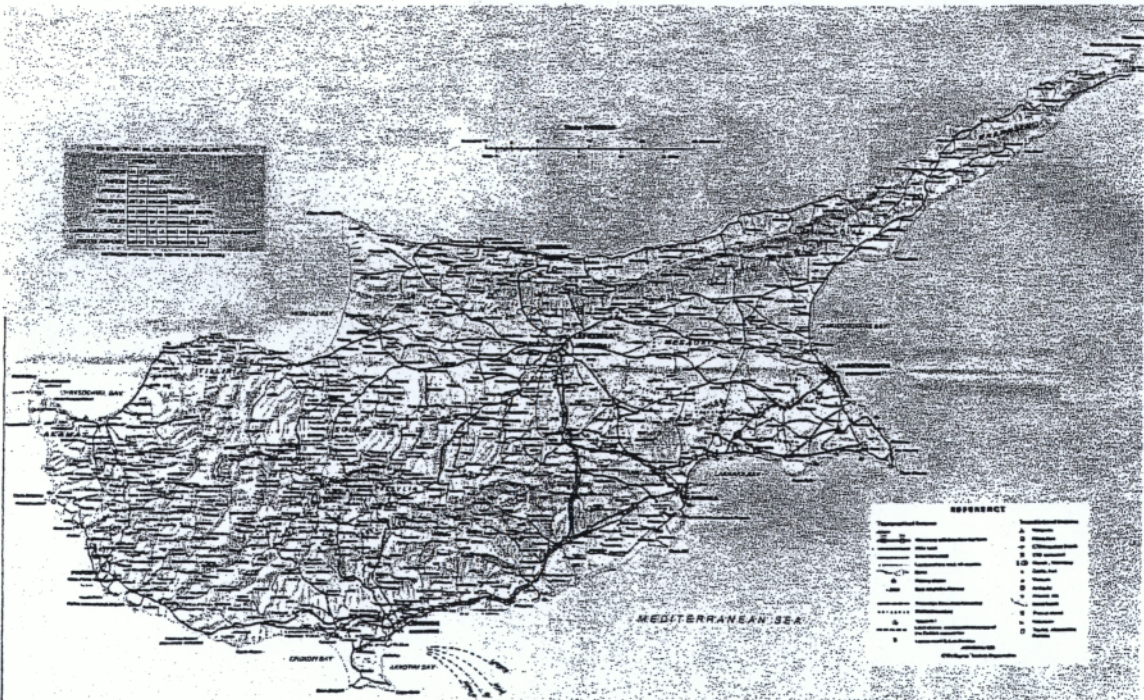
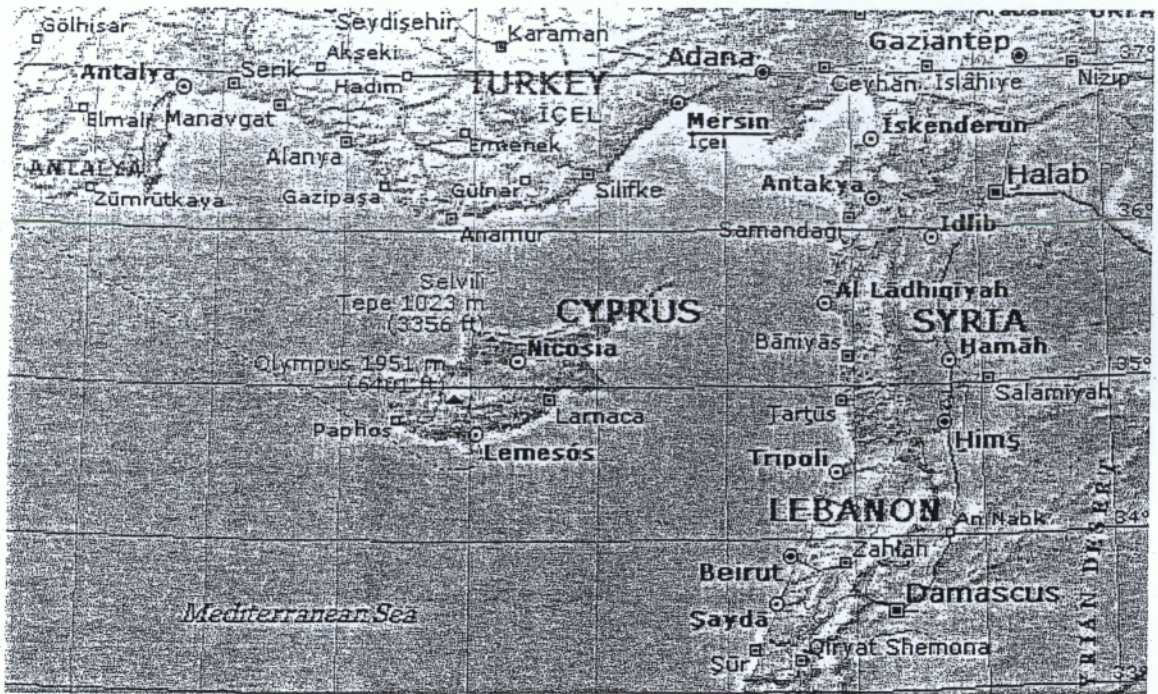
Δημοτική Βιβλιοθήκη Λεμεσού

Με βάση τις πρόνοιες του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, οι παραλιακοί δήμοι δύνανται να χορηγούν άδειες για παροχή υπηρεσιών και διευκολύνσεων και για διοργάνωση παιγνιδιών ή άλλων αθλητικών εκδηλώσεων πάνω στην παραλία.

Η διοίκηση των Συμβουλίων Αποχτεύσεων, που λειτουργούν σαν ανεξάρτητοι οργανισμοί, συνίσταται από τα Δημοτικά Συμβούλια και οι Δήμαρχοι είναι Πρόεδροι. Η νομοθεσία που διέπει τη σύσταση και λειτουργία των Συμβουλίων Αποχτεύσεων είναι ο περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμος Αρ. 1 του 1971 και οι αρμοδιότητές τους περιλαμβάνουν την κατασκευή, συντήρηση, επέκταση και λειτουργία αποχτευτικών συστημάτων. Τα Συμβούλια Αποχτεύσεων έχουν τις δικές τους υπηρεσίες και προσωπικό, ενώ τα έσοδά τους προέρχονται από επιβολή φορολογιών και δικαιωμάτων στους χρήστες και τους ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας.

Οικονομικά

Οι κυριότερες πηγές εσόδων των δήμων είναι οι διάφορες δημοτικές φορολογίες, τέλη και δικαιώματα (επαγγελματικές άδειες, τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία, φόρος θεάματος, διαπύλια, δικαιώματα έκδοσης αδειών, τέλη αποκομιδής σκυβάλων, ζυγιστικά, τέλη υδατοπρομήθειας, ενοίκια, πρόστιμα, έσοδα από εκμετάλλευση παραλιών, κ.ά.), καθώς και κρατικές χορηγίες.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Εστία Επικοινωνήστε

Ειδήσεις

Κύπρος Κυπριακή Δημοκρατία Κράτος Λιθικές Συλλογές

Πληροφορίες για την Κύπρο

Γεωγραφία

[≥]

A

Έκταση και πληθυσμός

COPY

Η Κύπρος είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου μετά τη Σαρδηνία και τη Σικελία με έκταση 9.251 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Έχει μέγιστο μήκος 240 χιλιόμετρα από το ανατολικότερο μέχρι το δυτικότερο της άκρο και μέγιστο πλάτος 100 χιλιόμετρα από το βορειότερο μέχρι το νοτιότερο της άκρο.

Βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου κι απέχει 800 χιλιόμετρα προς ανατολάς της ηπειρωτικής Ελλάδας. Από τη Ρόδο και την Καρπαθο απέχει 380 χιλιόμετρα. Στα βόρεια της Κύπρου είναι η Τουρκία με ελάχιστη απόσταση από τις βόρειες ακτές της 75 χιλιόμετρα. Στ' ανατολικά είναι η Συρία (105 χιλιόμετρα) και στα νότια η Αίγυπτος (380 χιλιόμετρα).

Η Κύπρος έχει βόρειο γεωγραφικό πλάτος $34^{\circ}33'$ - $35^{\circ}34'$ και ανατολικό γεωγραφικό μήκος $32^{\circ}16'$ - $34^{\circ}37'$

Ο πληθυσμός της Κύπρου είναι 793.100 από τους οποίους 639.500 (80,7%) ανήκουν στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα, 87.600 (11,0%) στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα και 66.000 (8,3%) είναι ξένοι που κατοικούν στην Κύπρο.

Στην απογραφή του πληθυσμού που έγινε το 1960, τα ποσοστά των διαφόρων κοινοτήτων ήταν τα ακόλουθα: Από σύνολο 572.707 κατοίκων, 441.568 ή 77,1% ήταν Ελληνοκύπριοι, 103.822 ή 18,1% ήταν Τουρκοκύπριοι και 27.317 ή 4,8% άλλες μειονότητες (Μαρωνίτες, Αρμένιοι, Λατίνοι κ.ά.). Με βάση το Σύνταγμα του 1960 οι άλλες μειονότητες επέλεξαν να προσχωρήσουν στην ελληνοκυπριακή κοινότητα της οποίας αποτελούν τώρα αναπόσπαστο μέρος.

[Ανέλιξη] [≥]

Επίσημη ιστοσελίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας,
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Λευκωσία, Κύπρος

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ιστορία   Γεωγραφία   Επιστήμες

Ελευθερίες

Κύριος   Αντιπρόεδρος   Πρόεδρος   Κούρτες   Διεύθυνση

Το Κράτος

Το Πολίτευμα
Εκτελεστική Εξουσία
Νομοθετική Εξουσία
Δικαστική Εξουσία
Ανεξάρτητες Υπηρεσίες
Διοίκηση - Χωροταξία
Εκλογές

Το Πολίτευμα

Η Κύπρος είναι από το 1960 ανεξάρτητη, κυρίαρχη
Δημοκρατία με προεδρικό
σύστημα διακυβέρνησης.

Βασική αρχή μιας πραγματικής δημοκρατίας είναι ο διαχωρισμός των τριών εξουσιών και η άσκησή τους από διαφορετικούς φορείς.

Η εκτελεστική εξουσία που ασκείται από τον Πρόεδρο, τους Υπουργούς και το Υπουργικό Συμβούλιο έχει καθήκον να εφαρμόζει τους νόμους του κράτους, να φροντίζει για την ασφάλειά του και γενικά να εργάζεται για την πρόοδο και την ευημερία του λαού σ□ όλους τους τομείς.

Η Κυπριακή Βουλή που ασκεί τη νομοθετική εξουσία είναι κυρίως σώμα νομοθετικό. Ο τρόπος όμως λειτουργίας της καθώς και το κύρος των βουλευτών ως αντιπροσώπων του λαού, της επιτρέπουν έμμεσα να ασκεί και κοινοβουλευτικό έλεγχο και να δρα ως σώμα συμβουλευτικό.

Η δικαστική εξουσία ασκεί έλεγχο στις άλλες δυο εξουσίες, ώστε οι πράξεις τους να περιορίζονται στα πλαίσια των διαδικασιών που ορίζει το Σύνταγμα και οι νόμοι.

[Ανέλιξη] [≥]

Επίσημη Ιστοσελίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.
 Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
 Λευκωσία, Κύπρος

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Εισαγωγή - Επικοινωνήστε

Εισαγωγή

Ασπίδα - Αποφασιστική - Προεδρία - Δικαστική - Δικαστική

Εισαγωγή

Το Πολίτευμα
Εκτελεστική Εξουσία
Νομοθετική Εξουσία
Δικαστική Εξουσία

Ανεξαρτητές Υπηρεσίες:
Διοίκηση - Χωροταξία
Εκλογές

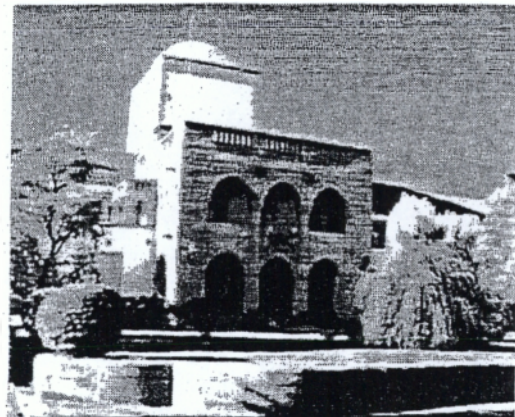
Εκτελεστική Εξουσία

Η εκτελεστική εξουσία έχει καθήκον να εφαρμόζει και να διασφαλίζει τους νόμους που ψηφίστηκαν από τη νομοθετική, να φροντίζει για την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας και τις σχέσεις με τους άλλους λαούς και γενικά να παίρνει τα αναγκαία μέτρα για την οικονομική, κοινωνική ευημερία και την πολιτιστική πρόοδο του λαού.

Την εκτελεστική εξουσία ασκεί το Υπουργικό Συμβούλιο που διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Ο Πρόεδρος του κράτους εκλέγεται άμεσα από το λαό με τις προεδρικές εκλογές και σχηματίζει κυβέρνηση διορίζοντας τους Υπουργούς του χωρίς κανένα περιορισμό. Η θητεία του Προέδρου είναι πενταετής.

Το Προεδρικό Μέγαρο

Καθήκοντα και αρμοδιότητες του Προέδρου:

Ο Πρόεδρος επικυρώνει και εκδίδει τους νόμους που ψήφισε η Βουλή και τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Διορίζει και παύει τους «ανεξάρτητους αξιωματούχους της Δημοκρατίας». Φροντίζει για την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας. Διακανονίζει την εξωτερική πολιτική του κράτους. Δημοσιεύει στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας τις αποφάσεις του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου. Για τη διασφάλιση της εκτελεστικής εξουσίας διορίζει τους Υπουργούς που αποτελούν την κυβέρνηση της χώρας. Ο Πρόεδρος προεδρεύει του Υπουργικού Συμβουλίου χωρίς όμως να έχει δικαίωμα ψήφου.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα αναπομπής νόμων ή αποφάσεων της Βουλής ή του προϋπολογισμού και το δικαίωμα αναπομπής αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Επίσης έχει το δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας (βέτο) αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, νόμων και αποφάσεων της Βουλής που αφορούν τις εξωτερικές θέσεις, την άμυνα ή την ασφάλεια.

Τέλος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ως αρχηγός της Πολιτείας αντιπροσωπεύει τη Δημοκρατία σε κάθε επίσημη εκδήλωση, υπογράφει τα διαπιστευτήρια των αντιπροσώπων που διαπραγματεύονται τις «εξωτερικές υποθέσεις» και απονέμει τις τιμητικές διακρίσεις και τα παράσημα της Δημοκρατίας.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ': 1959-1977

Σπύρος Κυπριανού: 1977-1988

Γιώργος Βασιλείου: 1988-1993

Γλαύκος Κληρίδης: 1993-1998
1998-2003

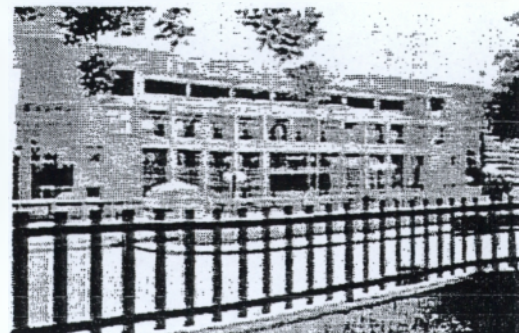
Υπουργεία και Υπουργικό Συμβούλιο

Για την άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διορίζει τους Υπουργούς που συγκροτούν το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στην Κύπρο υπάρχουν σήμερα έντεκα Υπουργεία:

Υπουργείο Εξωτερικών:

Είναι υπεύθυνο για τις σχέσεις του κράτους με τις άλλες χώρες, για τις διάφορες συμβάσεις με άλλα κράτη και γενικά για την εξωτερική πολιτική της χώρας. Σ□ αυτό υπάγονται όλες οι διπλωματικές υπηρεσίες και η Υπηρεσία Αποδήμων.

Το Υπουργείο Εξωτερικών

Υπουργείο Εσωτερικών: Φροντίζει για τις εσωτερικές υποθέσεις του κράτους γενικά, για τον τρόπο εσωτερικής διοίκησης και εποπτεύει τα όργανα αυτοδιοίκησης. Είναι υπεύθυνο για τη διοργάνωση εκλογών και τα θέματα προσφύγων. Σ□ αυτό υπάγονται η Επαρχιακή Διοίκηση, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Τμήμα Μεταναστεύσεως, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η Υπηρεσία Εγγραφής, η Πολιτική □μυνα, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, η Υπηρεσία Προστασίας και Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και η Υπηρεσία Μέρμινας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων.

Υπουργείο Άμυνας: Φροντίζει για την ασφάλεια από κάθε εξωτερική απειλή και την οργάνωση της άμυνας. Σ□ αυτό υπάγεται η Εθνική Φρουρά, ο Κυπριακός Στρατός και το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς.

Υπουργείο Οικονομικών: Διαχειρίζεται τα οικονομικά του κράτους. Καταρτίζει τον Προϋπολογισμό, κατανέμει και εισπράττει τους φόρους, εγκρίνει τις αυξήσεις μισθών και διενεργεί γενικά όλες τις εισπράξεις και πληρωμές του κράτους. Σ□ αυτό υπάγονται το Τμήμα Τελωνείων, το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών, το Τμήμα Κρατικών Αποθηκών, το Κυβερνητικό Τυπογραφείο, το Γενικό Λογιστήριο, το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, η Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και το Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών.

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως: Οι δραστηριότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εκτός των θεμάτων Δημοσίας Τάξεως και Πυροσβεστικής, περιλαμβάνουν:

- την αναμόρφωση διαφόρων κλάδων του Κυπριακού δικαίου με τη σύσταση Επιτροπών για ειδικά θέματα.
- τη μελέτη και προώθηση, σε συνεργασία με το Ανώτατο Δικαστήριο, νομοθετικών και διοικητικών μέτρων για την απρόσκοπτη απονομή της δικαιοσύνης και την ομαλή λειτουργία των δικαστηρίων.
- τη μελέτη της προσχώρησης της Κύπρου σε πολυμερείς συμβάσεις, που σχετίζονται με νομικά θέματα και τη συνομολόγηση διμερών Συμβάσεων Νομικής Συνεργασίας με άλλες χώρες, καθώς και την εφαρμογή τους.
- τη μελέτη και προώθηση θεμάτων, που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- την εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του Κρατικού Αρχείου για τη διαφύλαξη, συντήρηση και διαχείριση των αρχείων.
- την εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας των Φυλακών και την εφαρμογή της ποινικής πολιτικής και ειδικά της πολιτικής αναφορικά με τη μεταχείριση των παραβατών.
- το συντονισμό, την προώθηση και την επίλυση θεμάτων που αφορούν τη Γυναίκα, με στόχο την ισότιμη συμμετοχή της σ□ όλους τους τομείς της ζωής και τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου.

- τη διεξαγωγή εγκληματολογικών και συναφών μελετών αναγκαίων για τη διαμόρφωση και εφαρμογή της πολιτικής για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος.
- το ρόλο συνδέσμου του Οργανισμού Νεολαίας με την Κυβέρνηση και την εξασφάλιση των απαιτούμενων εσόδων και υπηρεσιών για τη λειτουργία του Οργανισμού και την εφαρμογή των προγραμμάτων του.
- την εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του Ταμείου Επιδότησης Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων.

Τα καθήκοντα, οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες της Αστυνομίας καθορίζονται από το άρθρο 5 του Περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφ. 285. Με βάση το Νόμο η Αστυνομία απασχολείται μέσα και σε όλο τον εδαφικό χώρο της Δημοκρατίας με τη διατήρηση του Νόμου και της Τάξης, τη διαφύλαξη της ειρήνης, την πρόληψη και εξιχνίαση του εγκλήματος και τη σύλληψη και προσαγωγή των παρανομούντων ενώπιον της Δικαιοσύνης.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία αποτελεί διοικητικά, τμήμα της Αστυνομίας και ακολουθεί την οργανική δομή και τις εσωτερικές διοικητικές διαδικασίες που διέπουν την υπόλοιπη Αστυνομία.

Τα καθήκοντα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας είναι η διάσωση ζωής και περιουσίας, κατάσβεση πυρκαγιών, η παροχή πάσης φύσεως ανθρωπιστικής βοήθειας και η πυροπροστασία κτιρίων.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού: Είναι υπεύθυνο για τη μόρφωση των πολιτών, την οργάνωση και λειτουργία όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης και γενικά την ανάπτυξη των τεχνών και των γραμμάτων. Σ□ αυτό υπάγονται η Δημοτική Εκπαίδευση, η Μέση Εκπαίδευση, η Τεχνική Εκπαίδευση, η Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, οι Τεχνικές Υπηρεσίες, η Υπηρεσία Καθοδήγησης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, η Κυπριακή Βιβλιοθήκη, η Ανάπτυξη Προγραμμάτων, η Εκπαιδευτική Ψυχολογία, τα Φοιτητικά Θέματα, η Υπηρεσία Εξετάσεων και τα Επιμορφωτικά Κέντρα.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: Ασχολείται με τα εργατικά θέματα, τις κοινωνικές ασφαλίσσεις και υπηρεσίες και τα σχέδια συντάξεων. Σ□ αυτό υπάγονται: το Τμήμα Εργασίας, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων, το Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου, το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο και το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου.

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος: Φροντίζει για την προαγωγή της γεωργικής παραγωγής και της κτηνοτροφίας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Σ□ αυτό υπάγονται το Τμήμα Γεωργίας, το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, το Τμήμα Δασών, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, η Μετεωρολογική Υπηρεσία, η

Αρχή Αναδασμού, το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, το Τμήμα Αλιείας και η Υπηρεσία Μεταλλείων.

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων: Ασχολείται με θέματα που έχουν σχέση με τις συγκοινωνίες (δρόμοι, οργάνωση, μεταφορές, άδειες αυτοκινήτων), τις επικοινωνίες και την εκτέλεση συναφών έργων (αεροδρόμια, λιμάνια, υδατοφράκτες κτλ). Επίσης είναι υπεύθυνο για τη διαφύλαξη και συντήρηση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων. Σ□ αυτό υπάγονται το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, το Τμήμα Εμπορικής Ναυπλίας, το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και το Τμήμα Χερσαίων Μεταφορών.

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού: Είναι υπεύθυνο για το εσωτερικό και εξωτερικό εμπόριο, τη διοργάνωση και συμμετοχή του κράτους σε εκθέσεις προϊόντων, την οργάνωση της βιομηχανίας, την επίβλεψη των εργοστασίων και βιοτεχνιών, τη συνεργατική ανάπτυξη και την ανάπτυξη του τουρισμού. Σ□ αυτό υπάγονται το Τμήμα Εμπορίου, η Υπηρεσία Βιομηχανίας, η Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών, το Τμήμα Συνεργατικής Ανάπτυξης, το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού και η Διεθνής (Κρατική) Έκθεση Κύπρου.

Υπουργείο Υγείας: Φροντίζει για τη δημόσια υγεία και γενικά την ιατρική περίθαλψη με την οργάνωση νοσοκομείων, την περιστολή επιδημικών ασθενειών κ.ά. Σ□ αυτό υπάγεται το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, το Τμήμα Ψυχικής Υγείας, οι Οδοντιατρικές Υπηρεσίες, οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες και το Γενικό Χημείο του Κράτους.

Κάθε Υπουργός ως προϊστάμενος του Υπουργείου του είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή των νόμων που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του, για τη διοίκηση και οργάνωση των υπηρεσιών που υπάγονται στο Υπουργείο του και για την προπαρασκευή του τμήματος του προϋπολογισμού που αναφέρεται σ□ αυτό.

Το Υπουργικό Συμβούλιο διευθύνει γενικά και ελέγχει τη διακυβέρνηση της Δημοκρατίας, συντονίζει και εποπτεύει τις δημόσες υπηρεσίες, εποπτεύει και διαθέτει την περιουσία της Δημοκρατίας και επεξεργάζεται τον προϋπολογισμό και τα νομοσχέδια πριν να κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Σε περίπτωση πολέμου ή άλλου δημόσιου κινδύνου το Υπουργικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να αποφασίσει την κήρυξη έκτακτης ανάγκης. Σ□ αυτή την περίπτωση, όπως και για κάθε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που αφορά θέματα εσωτερικών υποθέσεων, άμυνας και ασφάλειας, ο Πρόεδρος έχει το δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας που ασκείται μέσα σε 48 ώρες από την ημέρα που κοινοποιείται σ□ αυτόν η απόφαση.

Η σύγκληση του Υπουργικού Συμβουλίου γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο οποίος καταρτίζει και την ημερήσια

10/15/2007 4:50 PM

5944817.176

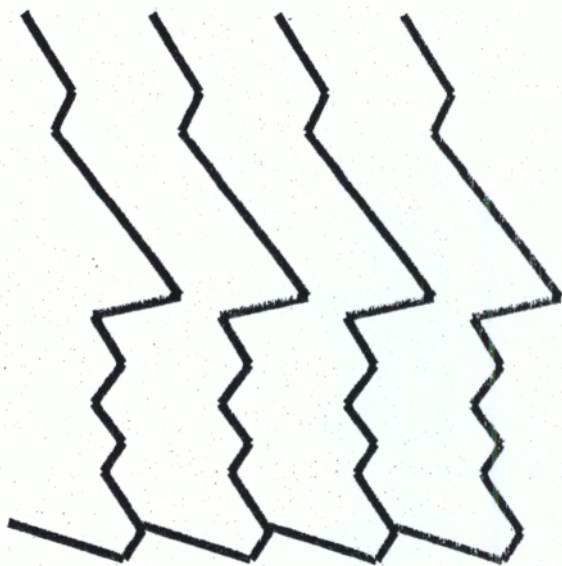
ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΡΧΕΙΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Το Αρχείο Πληθυσμού ασχολείται ουσιαστικά και κύρια με τον πολίτη.

Είναι ένα πρωτοποριακό Σύστημα που στοχεύει στην καλύτερη, άμεση και αρτιότερη εξυπηρέτηση του πολίτη, χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες και αχρείαστες καθυστερήσεις.

Καταργούνται οι πιστοποιήσεις των αιτήσεων για έκδοση διαβατηρίων, δελτίων ταυτοτήτων ή εκλογικών βιβλιαρίων, όταν οι αιτητές παρουσιάζονται αυτοπροσώπως στα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.

Δεν χρειάζεται η προσκόμιση πιστοποιητικού γέννησης ή φωτογραφίας για έκδοση διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας ή εκλογικού βιβλιαρίου, αφού τα στοιχεία του πολίτη είναι ήδη καταχωρημένα στο Σύστημα.

Οι πολίτες απαλλάσσονται από περιττά έξοδα για φωτογράφιση στον ιδιωτικό τομέα. Με το νέο Σύστημα παρέχεται στους πολίτες η δυνατότητα να φωτογραφίζονται αυτόματα, με τη χρήση ειδικών φωτογραφικών μηχανών, που έχουν εγκατασταθεί σε κάθε Γραφείο, χωρίς πρόσθετο κόστος.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού, το οποίο έχει τεθεί σε εφαρμογή καλύπτει ουσιαστικά την ενοποίηση των υφιστάμενων Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών που ασχολούνται με την έκδοση διαβατηρίων, πιστοποιητικών γεννήσεως και θανάτου, δελτίων πολιτικών ταυτοτήτων, προσφυγικών ταυτοτήτων και εκλογικών βιβλιαρίων. Με την ενοποίηση των εν λόγω Υπηρεσιών σκοπεύεται η καλύτερη, άμεση, αρτιότερη και πιο αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πολίτη.

Με το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού επιτυγχάνεται η πλήρης αυτοματοποίηση των διαδικασιών για την εγγραφή των γεννήσεων και θανάτων, την έκδοση των δελτίων πολιτικών ταυτοτήτων, την έκδοση των διαβατηρίων, την έκδοση των εκλογικών βιβλιαρίων, και των προσφυγικών ταυτοτήτων για τους πρόσφυγες.

Το Σύστημα αποτελείται ουσιαστικά από ένα κεντρικό ενιαίο αρχείο, με το οποίο θα υπάρχει διασύνδεση και πρόσβαση από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων. Με την εφαρμογή του νέου Συστήματος οι πολίτες της Δημοκρατίας θα δύνανται να εξυπηρετούνται αυτόματα και άμεσα, απευθείας από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής ή από τον τόπο γέννησης και εγγραφής τους, για την έκδοση πιστοποιητικού γέννησης ή δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου ή εκλογικού βιβλιαρίου ή προσφυγικής ταυτότητας.

Η έκδοση των πιστοποιητικών γέννησης και θανάτου, των δελτίων πολιτικών ταυτοτήτων και προσφυγικών ταυτοτήτων, των διαβατηρίων και των εκλογικών βιβλιαρίων, θα γίνεται αυτόματα και ηλεκτρονικά, με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Η φωτογραφία του πολίτη στο διαβατήριο ή στο δελτίο ταυτότητας ή στο εκλογικό βιβλιάριο θα τυπώνεται αυτόματα και δε θα επικολλάται όπως γινόταν στο παρελθόν.

Με τον τρόπο αυτό τα νέα διαβατήρια, τα δελτία ταυτότητας και τα εκλογικά βιβλιάρια θα πληρούν όλες τις προδιαγραφές ασφαλείας και δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε πλαστοπροσωπεία ή/και πλαστογράφηση.

Το νέο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού δεν περιέχει οποιοδήποτε μυστικό αριθμό ή σύμβολα που καθάπτονται της θρησκείας ή της προσω-

...αυτονομίας και ατομικής ελευθερίας του πολίτη. Υπάρχει απόλυτος σεβασμός στα ατομικά δικαιώματα του πολίτη.

Σημειώνεται ότι, πέραν των υφιστάμενων τεχνικών και άλλων διασφαλίσεων, προωθείται η θέσπιση ειδικής Νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων του ατόμου και για την Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Το προσχέδιο του σχετικού Νομοσχεδίου βρίσκεται ήδη στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για περαιτέρω μελέτη και κατάλληλη νομοτεχνική επεξεργασία.

Κατά την εγγραφή των νεογέννητων θα δίδεται αυτόματα ο προσωπικός αριθμός του ατόμου και τα πρώτα στοιχεία κάθε ατόμου θα καταχωρούνται στο Αρχείο Πληθυσμού με την εγγραφή της γέννησής του. Το εν λόγω Αρχείο θα ενημερώνεται σταδιακά και θα συμπληρώνεται ανάλογα για κάθε πολίτη, είτε με την έκδοση διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας ή προσφυγικής ταυτότητας ή εκλογικού βιβλιαρίου, ανάλογα με την περίπτωση.

Με την αυτοματοποίηση του Αρχείου Πληθυσμού θα εκδίδεται σε κάθε πολίτη η νέα πλαστική ταυτότητα, η οποία θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο ως δελτίο ταυτότητας. Το νέο δελτίο ταυτότητας θα περιέχει τα ακόλουθα απολύτως απαραίτητα στοιχεία του πολίτη, όπως περιγράφονται πιο κάτω:

- Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας
- Ονοματεπώνυμο και φωτογραφία του πολίτη
- Ημερομηνία και τόπο γέννησης
- Φύλο
- Ιθαγένεια
- Ονοματεπώνυμο πατέρα και μητέρας
- Ημερομηνία έκδοσης του δελτίου

Το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού στοχεύει με λίγα λόγια στην καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, γιατί με τον τρόπο αυτό οι πολίτες θα δύνανται να αποτείνονται σε οποιοδήποτε Γραφείο Επαρχιακών Διοικήσεων, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής ή από τόπο γέννησής τους, για την έκδοση πιστοποιητικού γεννήσεως ή

δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου ή εκλογικού βιβλιαρίου ή προσφυγικής ταυτότητας, ανάλογα με την περίπτωση.

Μελλοντικά σκοπείται η περαιτέρω επέκταση του Κεντρικού Συστήματος Αρχείου Πληθυσμού, σε τρόπο ώστε να καλύψει τις Πρεσβείες της Δημοκρατίας, για την εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των πολιτών της Δημοκρατίας που διαμένουν στο εξωτερικό.

Με την εφαρμογή του Συστήματος Αρχείου Πληθυσμού, πέρα από τα πλεονεκτήματα που προσφέρονται για την εξυπηρέτηση και διευκόλυνση των πολιτών, επιτυγχάνεται η αυτόματη και αυτεπάγγελτη εγγραφή των ψηφοφόρων στο Αρχείο της Κεντρικής Υπηρεσίας Εκλογών. Με τον τρόπο αυτό, οι πολίτες της Δημοκρατίας, ευθύς μόλις συμπληρώσουν το 18ο έτος της ηλικίας τους, θα μεταφέρονται αυτόματα από το Αρχείο Πληθυσμού στο αντίστοιχο Αρχείο Εκλογών και, έτσι, θα διευκολύνεται η έγκαιρη ετοιμασία και συμπλήρωση του εκλογικού καταλόγου στις εκάστοτε εκλογές.

Με τον ίδιο τρόπο θα ετοιμαστεί και θα ενημερώνεται έγκαιρα το ηλεκτρονικό αρχείο των εκποισθέντων, δηλ. των προσφύγων που κατέχουν έγκυρη προσφυγική ταυτότητα.

Για την ορθολογική χρήση και διαχείριση του Συστήματος Αρχείου Πληθυσμού έχουν ήδη καταρτισθεί ειδικές Ομάδες Εργασίας στο Υπουργείο Εσωτερικών, σε κάθε Γραφείο/Υπηρεσία και στις κατά τόπους Επαρχιακές Διοικήσεις, που αποτελούνται από μόνιμους και έμπειρους δημόσιους υπαλλήλους.

Σε κάθε Ομάδα Εργασίας τοποθετήθηκε ένας Υπεύθυνος Υπάλληλος, ο οποίος έχει την ευθύνη για την έννομη χρήση και σωστή διαχείριση του όλου Συστήματος. Ο Υπάλληλος αυτός θα εξουσιοδοτεί τους χρήστες για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στο Σύστημα, για την καταχώρηση οποιασδήποτε εγγραφής ή διόρθωσης των στοιχείων του ατόμου και για την έκδοση οιαδήποτε επίσημου εγγράφου, όπως είναι τα διαβατήρια, τα δελτία ταυτοτήτων, τα εκλογικά βιβλιάρια, οι προσφυγικές ταυτότητες και τα πιστοποιητικά γέννησης και θανάτου. Οι Ομάδες Εργασίας έχουν ήδη εκπαιδευτεί κατάλληλα, για να κατανοήσουν με σαφήνεια τις διαδικασίες και τεχνικές του όλου Συστήματος, για την έγκαιρη και πιο αποτελεσματική εξυπηρέτηση του κοινού.

ΤΙ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ

Έκδοση Πιστοποιητικών Γεννήσεως

- Τα Πιστοποιητικά γεννήσεως θα εκδίδονται από όλες τις Επαρχιακές Διοικήσεις. Τα έντυπα αιτήσεων για την εγγραφή του νεογέννητου προσώπου έχουν ετοιμαστεί πάνω σε ειδικό ηλεκτροστατικό χαρτί (N.C.R.), σε τρία αντίτυπα. Αφού συμπληρωθούν και υπογραφούν κατάλληλα από τον Ιατρό που διενήργησε τον τοκετό, το ένα αντίγραφο της αίτησης θα παραμείνει στα αρχεία του νοσοκομείου/κλινικής, όπου γεννήθηκε το παιδί, το δεύτερο αντίγραφο θα αποστέλλεται μερίμνη του νοσοκομείου/κλινικής απευθείας στην οικεία Επαρχιακή Διοίκηση και το τρίτο αντίγραφο θα δίδεται στους γονείς του παιδιού, για να το υποβάλουν με τη σειρά τους στην οικεία Επαρχιακή Διοίκηση για εγγραφή του νεογέννητου στο ληξιαρχείο γεννήσεων. Η εγγραφή του παιδιού μπορεί να διενεργείται σε οποιοδήποτε Γραφείο της Επαρχιακής Διοίκησης, ανεξάρτητα από τον τόπο γέννησης του παιδιού.
- Όταν ο γονέας αποταθεί για να εγγράψει το νεογέννητο, ο αρμόδιος Υπάλληλος οφείλει να ελέγχει αν τα στοιχεία του γονέα είναι καταχωρημένα στο Σύστημα και μετά να διενεργείται η εγγραφή του παιδιού.
- Η έκδοση Πιστοποιητικού γέννησης είναι δυνατή μόνο αν τα στοιχεία του πολίτη είναι καταχωρημένα στο Σύστημα
- Για τυχόν αλλαγές του ονόματος του πολίτη, του φύλου ή της ημερομηνίας γέννησης ή του ονόματος των γονέων, η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται σε κάθε περίπτωση με την απαραίτητη ένορκη δήλωση.

Διαδικασία εγγραφής γεννήσεων και έκδοσης Πιστοποιητικού γεννήσεως

Η αίτηση εγγραφής νεογέννητου συμπληρώνεται σε τρία αντίγραφα και υπογράφεται τόσο από τους γονείς όσο και από τον αρμόδιο Ιατρό ή τη Μαία που διενήργησε τον τοκετό.

Τα έντυπα αιτήσεων διατίθενται από τα Νοσοκομεία, τις Κλινικές και τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.

Η αίτηση δεν χρειάζεται να πιστοποιηθεί από τον Κοινοτάρχη, αν ο γονέας παρουσιασθεί αυτοπροσώπως στο Γραφείο της Επαρχιακής Διοίκησης.

Το πρώτο αντίγραφο της αίτησης υποβάλλεται από το γονέα, το δεύτερο αντίγραφο αποστέλλεται από τον αρμόδιο Ιατρό ή τη Μαία στο Γραφείο της Επαρχιακής Διοίκησης και το τρίτο αντίγραφο παραμένει στο αρχείο του Νοσοκομείου ή της Κλινικής.

Με κάθε αίτηση εγγραφής του νεογέννητου θα πρέπει να παρουσιάζονται και τα δελτία ταυτότητας των γονέων. Στην περίπτωση των εκτοπισθέντων υποβάλλεται επίσης και η προσφυγική ταυτότητα.

Προξενικά Πιστοποιητικά Γέννησης για πρόσωπα που γεννήθηκαν στο Εξωτερικό

- Η πρώτη έκδοση του πιστοποιητικού γέννησης για πρόσωπα που γεννήθηκαν στο εξωτερικό θα γίνεται πάντοτε από την Υπηρεσία Μετανάστευσης, αφού υποβληθεί προηγουμένως αίτηση για εγγραφή του προσώπου.
- Τα Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων θα μπορούν στη συνέχεια να εκδίδουν αντίγραφα του προξενικού πιστοποιητικού γέννησης.

Πιστοποιητικά Θανάτου

- Τα Πιστοποιητικά Θανάτου θα εκδίδονται από όλες τις Επαρχιακές Διοικήσεις, ανεξάρτητα από την Επαρχία στην οποία έχει επισυμβεί ο θάνατος.

Προξενικά Πιστοποιητικά Θανάτου

- Η έκδοση Προξενικού Πιστοποιητικού Θανάτου που επεσυνέβηκε στο εξωτερικό θα γίνεται πάντοτε από την Υπηρεσία Μετανάστευσης.
- Τα Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων θα μπορούν να εκδίδουν αντίγραφα του Προξενικού Πιστοποιητικού Θανάτου.

Δελτίο Πολιτικής Ταυτότητας

Το δελτίο πολιτικής ταυτότητας θα εκδίδεται απευθείας από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων και την Υπηρεσία Εγγραφής, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (α) Σε όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας, ηλικίας 12 χρονών και άνω.

(β) Στα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής.

(γ) Στους αλλοδαπούς νόμιμους κατοίκους της Κύπρου, ανεξάρτητα αν έχουν άδεια μόνιμης ή προσωρινής παραμονής από το Λειτουργό Μετανάστευσης.

Οι πολίτες που θα αποτείνονται για τυχόν αντικατάσταση του υφιστάμενου δελτίου ταυτότητας, είτε λόγω απώλειας ή φθοράς ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, θα εφοδιάζονται με το νέο τύπο πλαστική ταυτότητας.

Διαδικασία έκδοσης δελτίου ταυτότητας

Η αίτηση υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο ηλικίας 12 χρονών και άνω, είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω των γονέων του.

Η αίτηση για έκδοση δελτίου ταυτότητας δεν χρειάζεται πιστοποίηση από τον Κοινοτάρχη, αν ο αιτητής παρουσιασθεί αυτοπροσώπως στο αρμόδιο Γραφείο.

Στην περίπτωση που τα στοιχεία του αιτητή είναι καταχωρημένα στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού δεν χρειάζεται η προηγούμενη έκδοση και παρουσίαση πιστοποιητικού γεννήσεως, για σκοπούς έκδοσης δελτίου ταυτότητας.

Η φωτογραφία του αιτητή δεν είναι απαραίτητη για την έκδοση δελτίου ταυτότητας. Οι αιτητές θα μπορούν για το σκοπό αυτό να φωτογραφηθούν επί τόπου, με τη χρήση ειδικής φωτογραφικής μηχανής χωρίς πρόσθετο κόστος.

Έκδοση νέας ταυτότητας των αλλοδαπών

- Η πλαστική ταυτότητα που θα εκδίδεται στους αλλοδαπούς θα είναι διαφορετικού χρώματος, για να διακρίνεται από το χρώμα του δελτίου που θα χορηγείται στους πολίτες της Δημοκρατίας ή/και στα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής.
- Οι αύξοντες αριθμοί των ταυτοτήτων που θα χορηγούνται στους αλλοδαπούς θα είναι διαφορετικής αρίθμησης από τη σειρά των δελτίων που θα εκδίδονται για τους κύπριους πολίτες ή τα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής.
- Ο αριθμός της ταυτότητας των αλλοδαπών θα είναι ο ίδιος αριθμός που παρέχεται σ' αυτούς κατά την άφιξή τους στην Κύπρο

και μετά την εγγραφή τους στο ειδικό Μητρώο, που τηρείται για το σκοπό αυτό από την Υπηρεσία Αλλοδαπών.

- Ο αριθμός εγγραφής των αλλοδαπών θα είναι ο ίδιος αριθμός που θα καταχωρείται στο αρχείο της Υπηρεσίας Αλλοδαπών, ευθύς αμέσως μετά την άφιξη τους στην Κύπρο, δηλ. θα είναι ο αριθμός Α.Ρ.Ο.
- Η ταυτότητα θα χορηγείται στους αλλοδαπούς είτε από την Υπηρεσία Εγγραφής ή/και από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων, μετά την εγγραφή τους στο Μητρώο της Υπηρεσίας Αλλοδαπών.

Έκδοση Προσφυγικών Ταυτοτήτων

- Οι προσφυγικές ταυτότητες θα εκδίδονται από την Υπηρεσία Εγγραφής και από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.
- Σε περίπτωση που η αίτηση για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας υποβάλλεται εκπρόθεσμα, δηλ. αν ο αιτητής που αποτελείται δεν είναι κάτοχος προσφυγικής ταυτότητας ή δεν είναι γραμμένος ως εξαρτώμενο πρόσωπο σε προσφυγική ταυτότητα που εκδόθηκε προηγουμένως, η αίτηση, σε τέτοια περίπτωση, υποβάλλεται απευθείας στην Υπηρεσία Εγγραφής στη Λευκωσία, η οποία θα είναι και η αρμόδια για να εγκρίνει τη χορήγηση ή μη της προσφυγικής ταυτότητας στον αιτητή.
- Εγκυρη προσφυγική ταυτότητα θεωρείται η ταυτότητα που εκδόθηκε μετά την 1.1.1983 και φέρει τη σφραγίδα της αρμόδιας Υπηρεσίας.
- Ο εκτοπισθείς που αρραβωνιάζεται, το όνομα του οποίου είναι γραμμένο στην προσφυγική ταυτότητα του πατέρα του, μπορεί να υποβάλει αίτηση για να πάρει δική του προσφυγική ταυτότητα, στο όνομά του, με εξαρτώμενο πρόσωπο την αρραβωνιαστικιά του, εάν είναι εκτοπισμένη. Σε αντίθετη περίπτωση θα εκδίδεται προσφυγική ταυτότητα χωρίς να αναγράφεται το όνομα της αρραβωνιαστικιάς του ως εξαρτώμενο πρόσωπο.
- Όταν αποβιώσει ο εκτοπισθείς, η χήρα ή/και τα εξαρτώμενά του πρόσωπα δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για αντικατάσταση και έκδοση νέας προσφυγικής ταυτότητας στο όνομά τους.

- Σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς θα εκδίδεται νέα προσφυγική ταυτότητα με βάση τα στοιχεία που είναι καταχωρημένα στο Σύστημα.
- Όταν ο εκτοπισθείς, που είναι ήδη κάτοχος προσφυγικής ταυτότητας, αποκτήσει παιδιά, μετά την έκδοση της προσφυγικής ταυτότητάς του, μπορεί να υποβάλει αίτηση για προσθήκη του ονόματος του παιδιού του στην προσφυγική ταυτότητα.
- Σε περίπτωση διαζυγίου ο εκτοπισθείς δικαιούται να κατέχει προσφυγική ταυτότητα, ανεξάρτητα αν έχει εξαρτώμενα πρόσωπα ή όχι.

Έκδοση Βεβαίωσης/Πιστοποιητικού Εκτοπισμένης Οικογένειας

- Η βεβαίωση/έκδοση πιστοποιητικού εκτοπισμένης οικογένειας χορηγείται στον κάτοχο προσφυγικής ταυτότητας, για επιβεβαίωση της σύνθεσης και των στοιχείων των μελών της οικογένειάς του.
- Το πιστοποιητικό εκτοπισμένης οικογένειας θα εκδίδεται από την Υπηρεσία Εγγραφής και από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.

Έκδοση Διαβατηρίων

Με την εφαρμογή του νέου Συστήματος Αρχείου Πληθυσμού θα εκδίδονται τα ακόλουθα ταξιδιωτικά έγγραφα:

- (α) Κανονικό Διαβατήριο των 32 σελίδων, χρονικής ισχύος 10 χρόνων.
- (β) Διαβατήριο JUMBO των 64 σελίδων.
- (γ) Προσωρινό Διαβατήριο/Ατομικό Ταξιδιωτικό Έγγραφο που εκδίδεται για ένα ταξίδι μόνο.

Το Σύστημα δεν προβλέπει την έκδοση Ομαδικού Ταξιδιωτικού Εγγράφου. Το έγγραφο αυτό καταργήθηκε και δεν μπορεί να εκδίδεται σε καμία περίπτωση.

Τα Διαβατήρια θα εκδίδονται από την Υπηρεσία Μετανάστευσης και από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Οι Κύπριοι πολίτες δικαιούνται και μπορούν να πάρουν οποιοδήποτε τύπο Διαβατηρίου.
- Στους αλλοδαπούς, που δεν κατέχουν διαβατήριο της χώρας προέλευσής τους, μπορεί να χορηγηθεί προσωρινό ταξιδιωτικό έγγραφο, ΜΟΝΟ, για να καταστεί δυνατή η αναχώρηση και ο επαναπατριsmός τους.

Διαβατήρια Τουρκοκυπρίων

Η χορήγηση διαβατηρίου/ταξιδιωτικού εγγράφου στους τουρκοκυπρίους πολίτες της Δημοκρατίας θα γίνεται ΜΟΝΟ από την Υπηρεσία Μετανάστευσης στη Λευκωσία, για τεχνικούς λόγους.

Διαβατήρια Κυπρίων εξωτερικού

- Οι αιτήσεις που υποβάλλονται μέσω των Πρεσβειών της Δημοκρατίας, για τους πολίτες της Δημοκρατίας που διαμένουν στο εξωτερικό, για έκδοση διαβατηρίου, θα διαβιβάζονται απευθείας στην Υπηρεσία Μετανάστευσης για διεκπεραίωση, μέχρι να καταστεί δυνατή η διασύνδεση των Πρεσβειών με το Κεντρικό Σύστημα. Τα διαβατήρια, σε τέτοια περίπτωση, θα εκδίδονται ΜΟΝΟ από την Υπηρεσία Μετανάστευσης στη Λευκωσία, για τεχνικούς λόγους.

Εγγραφή παιδιών στο διαβατήριο των γονέων

- Τα παιδιά ηλικίας μέχρι 12 χρονών μπορούν να εγγράφονται στο διαβατήριο των γονέων τους, είτε του πατέρα είτε της μητέρας, μόνο κατά τη διαδικασία έκδοσης του διαβατηρίου του γονέα.
- Το Σύστημα δεν επιτρέπει την προσθήκη του ονόματος του παιδιού μετά την έκδοση του διαβατηρίου. Η εγγραφή του παιδιού που γεννήθηκε μετά την έκδοση του διαβατηρίου δεν μπορεί να γίνει σε καμία περίπτωση με το ηλεκτρονικό Σύστημα.
- Το Σύστημα δεν επιτρέπει οποιαδήποτε αλλαγή του διαβατηρίου ή/και προσθήκη του ονόματος ή της φωτογραφίας του πολίτη και ούτε μπορεί να παραταθεί η ισχύς του διαβατηρίου ηλεκτρονικά.

Διαδικασία έκδοσης Διαβατηρίων

- Η αίτηση υποβάλλεται πάνω σε ειδικό έντυπο, που διατίθεται από την Υπηρεσία Μετανάστευσης και από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.

- Διαβατήριο δικαιούται κάθε πολίτης της Δημοκρατίας, ανεξάρτητα από την ηλικία του.
- Δεν είναι απαραίτητη η πιστοποίηση της αίτησης για έκδοση διαβατηρίου, αν ο αιτητής παρουσιάζεται αυτοπροσώπως στο αρμόδιο Γραφείο.
- Δεν είναι απαραίτητο το πιστοποιητικό γέννησης του πολίτη, αν τα στοιχεία του αιτητή είναι καταχωρημένα στο Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού.
- Δεν είναι απαραίτητη η φωτογραφία του πολίτη. Στην περίπτωση αυτή ο αιτητής θα μπορεί να φωτογραφηθεί με τη χρήση ειδικής φωτογραφικής μηχανής που βρίσκεται εγκατεστημένη σε κάθε Γραφείο.
- Η φωτογράφιση του πολίτη είναι δωρεάν και δεν θα υπάρχει γι' αυτόν πρόσθετο κόστος.

Έκδοση Εκλογικών Βιβλιαρίων

- Τα εκλογικά βιβλιάρια θα εκδίδονται τόσο από την Κεντρική Υπηρεσία Εκλογών όσο και από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.
- Τα εκλογικά βιβλιάρια των νέων εκλογέων, τα ονόματα των οποίων περιλαμβάνονται στον εκάστοτε συμπληρωματικό εκλογικό κατάλογο, που καταρτίζεται κάθε τρεις μήνες, θα εκδίδονται απευθείας από τα Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων, μετά την ανάρτηση και επιθεώρηση του εκλογικού καταλόγου, για τυχόν ενστάσεις από κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο.
- Σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς, τα εκλογικά βιβλιάρια θα εκδίδονται άμεσα, είτε από την Κεντρική Υπηρεσία Εκλογών, είτε από τα κατά τόπους Γραφεία των Επαρχιακών Διοικήσεων.

Διαδικασία ενγραφής στον εκλογικό κατάλογο και έκδοσης εκλογικών βιβλιαρίων

Ο εκλογικός κατάλογος καταρτίζεται κάθε τρεις μήνες. Δεν είναι απαραίτητη η πιστοποίηση της αίτησης από τον Κοινοτάρχη, όταν οι αιτητές παρουσιάζονται αυτοπροσώπως στο αρμόδιο Γραφείο.

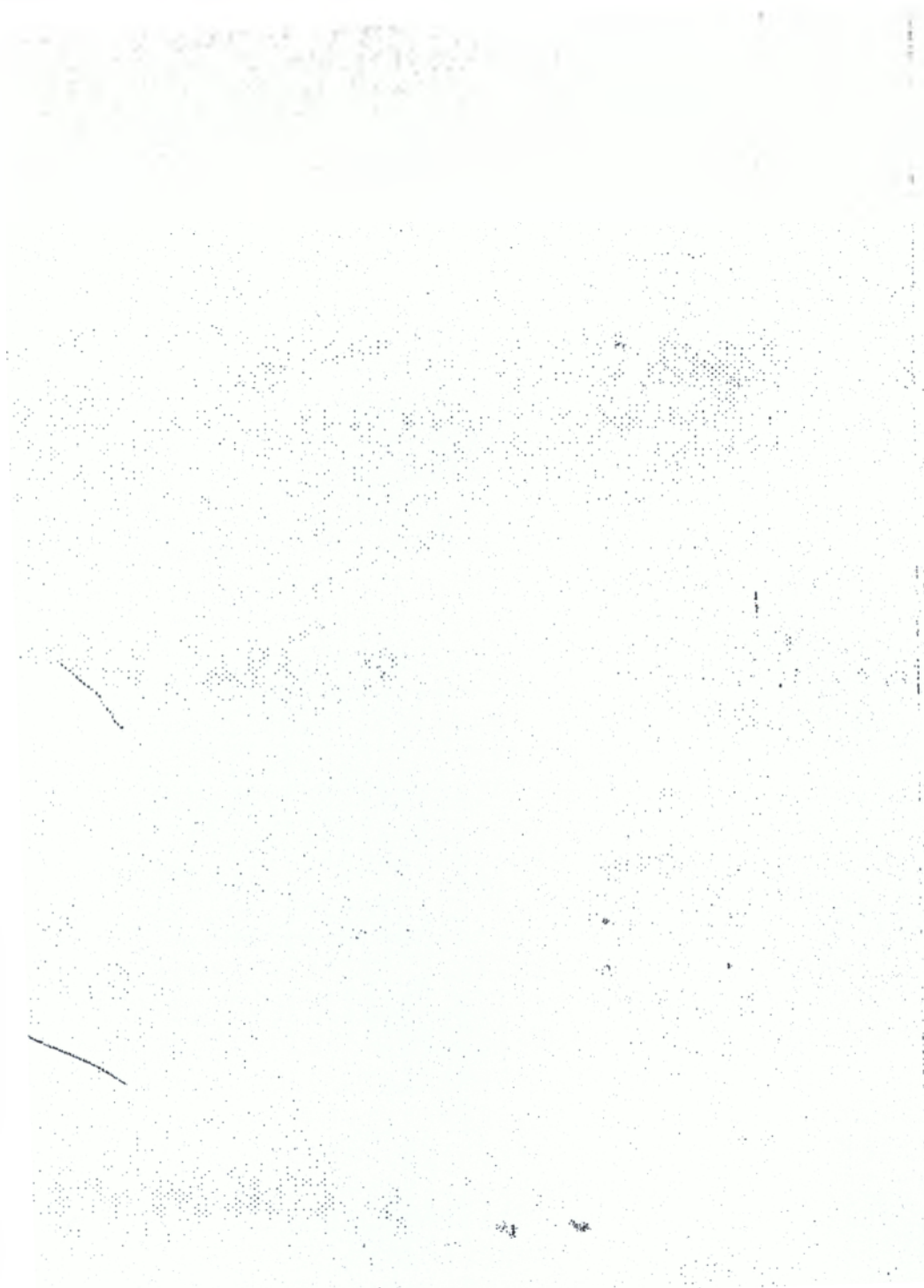
Η φωτογραφία δεν είναι απαραίτητη για έκδοση εκλογικού βιβλιαρίου. Οι αιτητές θα μπορούν να φωτογραφηθούν επί τόπου με τη χρήση ειδικής φωτογραφικής μηχανής, χωρίς πρόσθετο κόστος.

Σε περίπτωση συμπλήρωσης των σελίδων του εκλογικού βιβλιαρίου οι αιτητές μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για αντικατάσταση. Τα νέα εκλογικά βιβλιάρια στην περίπτωση αυτή εκδίδονται ατελώς.

Σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς καταβάλλεται ποσό €5 για την έκδοση νέου εκλογικού βιβλιαρίου.

Φωτογραφίες

- Οι αιτητές, σε κάθε περίπτωση, όταν υποβάλλουν αίτηση για έκδοση διαβατηρίου, ή δελτίου ταυτότητας ή/και εκλογικού βιβλιαρίου, θα μπορούν να προσκομίζουν μαζί με την αίτησή τους μια φωτογραφία μόνο ή/και καθόλου.
- Στην περίπτωση που οι πολίτες δεν προσκομίσουν μαζί με την αίτησή τους οποιαδήποτε φωτογραφία, τότε θα φωτογραφίζονται αυτόματα και επί τόπου με τη χρήση ειδικής φωτογραφικής μηχανής, χωρίς οποιαδήποτε πρόσθετη χρέωση.
- Το Σύστημα μπορεί να αποθηκεύσει τη φωτογραφία του πολίτη μέχρι πέντε χρόνια.
- Το Σύστημα μπορεί να κάνει χρήση της ίδιας φωτογραφίας, που είναι αποθηκευμένη, για την έκδοση οιαδήποτε άλλου επίσημου εγγράφου, μέσα στο διάστημα των πέντε χρόνων, είτε διαβατηρίου, είτε νέου δελτίου ταυτότητας, είτε εκλογικού βιβλιαρίου, εκτός εάν ο πολίτης επιθυμεί να προσκομίσει καινούργια φωτογραφία.
- Μετά την παρέλευση πέντε χρόνων χρειάζεται απαραίτητα νέα φωτογραφία. Ο πολίτης σε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να φωτογραφηθεί εκ νέου ή να προσκομίσει μαζί με την αίτησή του νέα φωτογραφία, αν και όταν αποταθεί για την έκδοση διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας ή/και εκλογικού βιβλιαρίου.

Τέλη και δικαιώματα που καθορίστηκαν για την έκδοση διαβατηρίου, ή δελτίου ταυτότητας, ή εκλογικού βιβλιαρίου

Τέλη έκδοσης και χορήγησης των επίσημων εγγράφων, τα οποία θα εκδίδονται ηλεκτρονικά από το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού

Τα τέλη για την έκδοση και χορήγηση των επίσημων εγγράφων, που θα εκδίδονται ηλεκτρονικά από το Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού, καθορίζονται ως ακολούθως:

Π Ι Ν Α Κ Α Σ

Πιστοποιητικό Γέννησης.....	€0,50
Πιστοποιητικό Θανάτου.....	€0,50
Προξενικό Πιστοποιητικό Γέννησης.....	€1,00
Προξενικό Πιστοποιητικό Θανάτου.....	€1,00
Προσφυγική Ταυτότητα.....	Ατελώς
Δελτίο Πλαστικής Ταυτότητας.....	€5,00
Διαβατήριο 32 σελίδων.....	€25,00
Διαβατήριο 64 σελίδων (JUMBO).....	€40,00
Αντικατάσταση Διαβατηρίου λόγω απώλειας ή φθοράς.....	€40,00
Ατομικό Ταξιδιωτικό Έγγραφο/Προσωρινό Διαβατήριο.....	€10,00
Εκλογικό Βιβλιάριο για τους εκλογείς που γράφονται στα πλαίσια της ετοιμασίας του εκάστοτε συμπληρωματικού εκλογικού καταλόγου.....	Ατελώς
Αντικατάσταση Εκλογικού Βιβλιαρίου, λόγω απώλειας ή φθοράς.....	€5,00
Αντικατάσταση Εκλογικού Βιβλιαρίου, λόγω συμπλήρωσης των σελίδων.....	Ατελώς

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ιούλιος, 2000.